

ISSN-2081-3864

Nr 24/2015

TU JEST MOJE MIEJSCE

*Niech żyją wakacje, niech żyje pole i las
I niebo, i słońce, wolny, swobodny czas...*

W numerze:

- **absolutorium dla Zarządu Powiatu**
- **zapraszamy na Dożynki Powiatowe do Wąwolnicy**
- **nowa jakość opieki okołoporodowej nad matką i dzieckiem**
- **przygotowania do obchodów Świątowych Dni Młodzieży Kraków 2016**

Spis treści

Temat wydania	3	Okiem specjalisty	52
Absolutorium dla Zarządu Powiatu	3	I Puławskie Forum na rzecz Rozwoju Biogospodarki	52
Aktualności	4	Znani i nieznani	53
Z prac Zarządu Powiatu	4	Z Estonii do Puław – śladami płk. Anatola Sienkiewicza	53
Z prac Rady Powiatu	6	Kazimiera Skwierczyńska – puławianka z wyboru	56
Prezentujemy nowych radnych Rady Powiatu V kadencji	7	Forum młodych	60
Podsumowanie XI Targów Pracy i Edukacji w Puławach	8	Niedecydujący moment w „Szpułkach”	60
Powiatowy Dzień Strażaka 2015	9	Przywracanie do życia starych przedmiotów	61
Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w nowych strojach	10	Kwartalnik dzieciom	62
ufundowanych przez Powiat Puławski	10	O zabawach, zabawkach i nie tylko. Spotkanie z tradycją	62
25 lat samorządu terytorialnego	11	w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Puławach	62
Nagroda Pro Publico Bono dla PCPR	11	Sport i turystyka	64
Patronaty Starosty Puławskiego	11	Nagrody Starosty Puławskiego dla zawodników, trenerów i innych	64
Z gmin	13	osób osiągających wybitne wyniki sportowe w 2014	64
Muzeum im. Ks. Grzegorza Piramowicza i Punkt Informacji	13	Co nowego na budowie hali sportowej	66
Turystycznej w Kurowie	13	VI Turniej Piłki Nożnej Samorządowców Powiatu Puławskiego	66
„Nigdy nie przestawaj się uśmiechać” – Młodzież z Kurowa na EuroWeek	14	Mistrzostwa Polski MOW w piłkarskich szóstkach	67
Ochotnicza Straż Pożarna w Kurowie – Historia i tradycja zobowiązują	15	II Mistrzostwa Polski MOW w Wędkarstwie Spławikowym	68
Wizyta delegacji z OSP Kurów w Havelock	15	XXIX Lubelski Rajd Pojazdów Zabytkowych	68
Krajowa Wystawa Psów Rasowych w Wąwolnicy	16	Pakiety turystyczne	69
Kultura	18	Powiat Puławski na targach turystycznych	70
Teatr „To i Owo” świętuje XX urodziny	18	Powiatowe zmagania strzeleckie młodzieży	71
Biblioteczne okna na świat	21	Z ostatniej chwili	72
„Niedyskretnie. Prawdziwe historie” – spotkania autorskie	21	Nagrody Starosty Puławskiego „Być Najlepszym”	72
z Anną Lutosławską-Jaworską	22	Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”	73
Kazimierskie Święto Książki	22	Przebudowany Trakt Porodowy w Oddziale	74
Z życia bibliotek	22	Położniczo-Ginekologicznym SP ZOZ w Puławach już służy	74
Czyste środowisko – najlepsze uzdrowisko	24	pacjentkom	74
Pielęgnowujemy zwyczaje	25		
Dzieje się w MDK	25		
Zespół Baletowy ETIUDA zatańczy w światowym finale w Bukareszcie	29		
Zabrzmiały akordeony	30		
Historia i tradycja regionu	31		
Zwiedzamy Kazimierz Dolny	31		
Edukacja	33		
„– A uczyć się warto? – Nie warto !” czyli na przekór Janowi Brzechwie	33		
Język ojczysty – dodaj do ulubionych	34		
Światowy Dzień Kelnera i Mistrzostwa Polski Kelnerów	35		
„JUNIOR WAITER 2015”	35		
X Jubileuszowy Konkurs Poezji i Prozy Jana Pawła II „Kimże jest ON?	37		
Niewypowiedziany”	37		
Specjalny, znaczy wyjątkowy	37		
Dzień Otwarty SOSW w Puławach	40		
Internat w Kęble otwarty	41		
XIII edycja akcji „Drzewko za Butelkę”	42		
Dziewiąta rocznica nadania Gimnazjum w Żyrzynie im. Jana Pawła II	42		
Zawodu nauczą ich „Hotel Koszycz” i „Koszycz Trans”	43		
Konkurs „Szkoła zawodowa – mój wybór”	44		
Gratulacje od Krzysztofa Hetmana dla uczniów ZS nr 2 w Nałęczowie	44		
Dzień Dziecka 2015 w „Budowlance” – motoryzacyjna pasja	45		
i bezpieczeństwo	45		
Sprawy społeczne	46		
Rozwój dostępności e-usług w administracji	46		
Dzień Rodzicielstwa Zastępczego 2015	47		
Konferencja podsumowująca projekt systemowy	47		
„Samodzieln – nie sami”	47		
Zbieramy korki dla hospicjum	48		
II Kongres UTW w Warszawie	49		
Wolontariusze z PUTW z pomocą w parku	50		
„Kębło – 2014” wystawa malarstwa i fotografii	50		
Weź udział w Ogólnopolskim Konkursie Poprawy Warunków Pracy	50		
Przygotowania do obchodów Światowych Dni Młodzieży 2016	51		
Parafiada rodzin	51		

Wiatrak w Męcmierzu nad Wisłą koło Kazimierza Dolnego, fot. arch. SP

Wydawca:

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Puławach
ul. 6 Sierpnia 5, 24-100 Puławy, tel. 81 886 14 74
redakcja@pulawy.powiat.pl
www.pulawy.powiat.pl

Redakcja:

Danuta Szlendak, Agata Majcher, Andrzej Wenerski

Projekt kwartalnika, redakcja i przygotowanie do druku:

Grażyna Hołubowicz-Kliza

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo zmiany tytułów, skracania, adujacji i korekty redakcyjnej tekstów.

egzemplar bezpłatny

Temat wydania

Absolutorium dla Zarządu Powiatu

Podczas VIII sesji Rady Powiatu Puławskiego, która odbyła się 17 czerwca 2015 r., Rada udzieliła Zarządowi Powiatu Puławskiego absolutorium za 2014 r. Starosta Puławski Witold Popiołek przedstawił w imieniu Zarządu Powiatu sprawozdanie z wykonania budżetu za 2014 r., wraz ze sprawozdaniem finansowym i informacją o stanie mienia Powiatu na dzień 31 grudnia 2014 r. Sprawozdanie z wykonania budżetu Powiatu za 2014 r. pozytywnie zaopiniowało Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie, które sprawuje nadzór nad gospodarką finansową Powiatu. Wymienione wyżej sprawozdania pozytywnie zaopiniowała również Komisja Rewizyjna Rady Powiatu Puławskiego. Poniżej prezentujemy główne aspekty wystąpienia, w którym starosta odniósł się do realizacji zadań budżetowych Powiatu Puławskiego w 2014 r., będących przedmiotem absolutorium.

Budżet Powiatu na 2014 r. został uchwalony przez Radę Powiatu w Puławach 27 grudnia 2013 r. W ciągu roku był on zmieniany w zależności od potrzeb uchwałami Rady Powiatu oraz uchwałami Zarządu Powiatu. Dochody budżetu Powiatu zrealizowane zostały w wysokości 111.635.211 zł, co daje 99,87% w stosunku do planu, natomiast wydatki zrealizowano w kwocie 113.997.000 zł, co stanowi 94,97% ogółu planowanych wydatków budżetu. Deficyt budżetowy na koniec 2014 r. wyniósł (-) 2.361.789 zł, wobec planowanego (-) 8.255.834 zł. Nadwyżka operacyjna, czyli różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, ukształtowała się na poziomie 6.674.136 zł.

W 2014 r. Powiat Puławski wraz z jednostkami organizacyjnymi realizował 11 projektów z udziałem środków z budżetu UE oraz funduszy szwajcarskich. Z tego tytułu do budżetu Powiatu wpłynęła kwota 4.449.554 zł. W tym roku pozyskano również środki z rezerwy subwencji ogólnej w wysokości 780.900 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie inwestycji: Przebudowa mostów na terenie gminy Końskowola w miejscowościach Opoka oraz Młynki.

W ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych Powiat Puławski pozyskał dotację z budżetu państwa w kwocie 1.292.051 zł z przeznaczeniem na przebudowę drogi powiatowej w gminie Kazimierz Dolny. Na bieżące utrzymanie dróg i mostów wydano prawie 2.800.000 zł. Jeśli zaś chodzi o inwestycje udało się zrealizować kilka ważnych z punktu widzenia poprawy bezpieczeństwa mieszkańców powiatu inwestycji drogowych – na inwestycje związane z poprawą infrastruktury drogowej przeznaczono kwotę 8.879.334 zł. W celu realizacji zadań związanych z przebudową, budową i remontami

dróg powiatowych Powiat Puławski od lat współpracuje z gminami celem pozyskania środków z tytułu pomocy finansowej na realizację tych zadań. Rok 2014 był kolejnym rokiem dobrego współdziałania z gminami, co zaowocowało zrealizowaniem kilku istotnych inwestycji drogowych. Z budżetów gmin powiatu puławskiego uzyskano prawie 2.000.000 zł pomocy finansowej na realizację zadań z zakresu dróg powiatowych. Pomoc pochodziła od wszystkich gmin: Końskowola przeznaczyła na ten cel 100.000 zł, Nałęczów – 500.000 zł, Wąwolnica – 16.900 zł, Kurów – 100.000 zł, Kazimierz Dolny – 646.025 zł, Baranów – 70.000 zł, Żyrzyn – 200.000 zł, Janowiec – 100.000 zł, a gmina Puławy – 200.000 zł. Starosta Puławski Witold Popiołek złożył serdeczne podziękowania dla władarzy gmin za wspólną realizację przedsięwzięć służących dobru mieszkańców powiatu. Szczególne podziękowania starosta skierował na ręce Prezydenta Miasta Puławy Janusza Grobla za bardzo dobrą współpracę z Powiatem i udzielenie pomocy finansowej puławskiemu szpitalowi. W 2014 r. Miasto Puławy przeznaczyło na inwestycje w szpitalu 745.000 zł, z czego na remont Poradni Onkologicznej 245.000 zł oraz na przebudowę Oddziału Położniczo-Ginekologicznego kwotę 500.000 zł.

Jednymi z najważniejszych zadań samorządu powiatowego są te związane z funkcjonowaniem oświaty. Wydatki poniesione na nią stanowią znaczącą pozycję w budżecie Powiatu. W 2014 r. była to kwota ponad 59.000.000 zł, stanowiąca 52,2% ogółu wydatków Powiatu. Aby utrzymać odpowiedni standard nauczania, należy zapewnić uczniom i nauczycielom szkół powiatowych dobre warunki do nauki i pracy. I tak, m.in.:

- ▶ w SOSW w Kęble zakończono inwestycję związaną z budową internatu. Łączny koszt inwestycji wyniósł 3.896.798 zł, w tym dofinansowanie, które udało się uzyskać ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwocie 1.341.941 zł;
- ▶ trwają prace związane z budową hali sportowej przy Zespole Szkół Technicznych w Puławach; w 2014 r. wydatkowano na ten cel 1.679.666 zł – zakończenie przewidziane jest na drugą połowę 2015 r.;
- ▶ za kwotę 274.584 zł zakupiono autobus dla SOSW w Puławach do przewożenia dzieci niepełnosprawnych; także na ten cel Powiat uzyskał dofinansowanie z PFRON w wysokości 150.000 zł.

Istotnym problemem, z jakim Powiat musi uporać się, jest zapewnienie właściwej pomocy społecznej rodzinom, które jej potrzebują, w tym również rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych z terenu powiatu puławskiego. Na szeroko rozumianą pomoc społeczną w 2014 r. przeznaczono z budżetu Powiatu blisko 10.500.000 zł, nie licząc środków pozabudżetowych wydatkowanych w ramach programu Aktywny Samorząd, środków PFRON oraz środków z Funduszu Pracy. Kolejne grupy zadań realizowanych w Powiecie to te z zakresu: bezpieczeństwa, kultury, sportu i turystyki, ochrony środowiska i leśnictwa. Wszystkie zadania wykonywane były z należytą starannością i zgodnie

z obowiązującymi przepisami. Zmian w budżecie Powiatu dokonywano zgodnie z upoważnieniami udzielonymi Zarządowi przez Radę Powiatu.

Na podkreślenie zasługuje fakt zrealizowania w powiecie wielu zadań inwestycyjnych bez zaciągania kredytów i pożyczek. Zadłużenie Powiatu od czterech lat sukcesywnie spada. Zachowana była również płynność finansowa budżetu, co pozwoliło terminowo realizować zaciągnięte zobowiązania. Na koniec 2014 r. zadłużenie Powiatu z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wyniosło 6.377.501 zł, co stanowi 5,71% wykonanych dochodów ogółem. Do tej kwoty należy doliczyć potencjalne zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń kredytów dla SP ZOZ w Puławach w kwocie 8.643.044 zł, co w sumie daje kwotę zadłużenia 15.020.545 zł i stanowi 13,46% wykonanych dochodów Powiatu ogółem. Wskaźnik zadłużenia Powiatu spadł w stosunku do roku poprzedniego o 2,96%. W minionym roku spłacono kredyty i pożyczki w kwocie 1.320.000,00 zł – wszystkie należności spłacane były terminowo i zgodnie z harmonogramem. W wyniku korzystnie kształtującej się stawki WIBOR w 2014 r. poniesiono niższe niż planowano wydatki na obsługę długu, czyli na zapłatę odsetek od kredytów. Jednocześnie środki pozostające na rachunku bankowym lokowane były – zgodnie z upoważnieniem – na indywidualnie negocjowanych lokatach terminowych, co pozwoliło uzyskać dla budżetu dodatkowe dochody z tytułu odsetek w wysokości 487.815,00 zł.

Sesja absolutoryjna to, oprócz analizy prawidłowości wykonania budżetu za miniony rok, próba podsumowania dokonań, planów i zamierzeń Zarządu Powiatu. Wykonanie budżetu stanowi ocenę pracy Zarządu, Starostwa i wszystkich jednostek organizacyjnych. Starosta Puławski Witold Popiołek na zakończenie swojego wystąpienia podziękował za współpracę członkom Zarządu, przewodniczącym Rady – minionej i obecnej kadencji, radnym, dyrektorom oraz pracownikom Starostwa i jednostek organizacyjnych, wóldarzom gmin z terenu powiatu puławskiego, a także wszystkim, którzy wspierali Powiat i Zarząd w minionym okresie. Na koniec starosta wyraził nadzieję, że dobra współpraca i realizacja wspólnych projektów na rzecz społeczności i rozwoju powiatu będzie kontynuowana.

Anna Krzysztofik, Skarbnik Powiatu

Starosta Puławski W. Popiołek, wicestarosta M. Godliński i członek Zarządu L. Gorgol

Aktualności

Z prac Zarządu Powiatu

Decyzje Zarząd Powiatu Puławskiego podjęte w miesiącach kwiecień – czerwiec dotyczyły:

1. Realizacji zadań w ramach projektu „EUROsznasa dla Lubelszczyzny – budowanie konsensusu społecznego na rzecz zrównoważonego rozwoju subregionu w krajobrazie kulturowym trójkąta turystycznego: Nałęczów – Puławy – Kazimierz Dolny” uzyskano zgodę Władzy Wdrażającej Programy Europejskie na przedłużenie terminu zakończenia realizacji projektu do 31 października 2015 r., dzięki czemu możliwa będzie realizacja nowych działań przez Powiat: Park Rozrywki „Z fizyką za pan brat” w Kazimierzu Dolnym i Podniesienie jakości bazy noclegowej w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym „Pod Wianuszkami” w Kazimierzu Dolnym oraz przez LGD Zielony Pierścień „Budowa kempingu jednogwiazdkowego w miejscowości Kośmin nad Wieprzem”.
2. Realizacji projektu pn. „Promocja Powiatu Puławskiego w kontekście rozwoju inteligentnych specjalizacji regionu” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 współfinansowanego ze środków europejskich i datacji celowej w zakresie zatwierdzenia logo gospodarczego Powiatu, promocji Powiatu Puławskiego na targach w Szczecinie, Opolu i Chorzowie oraz organizacji konferencji pn. „I Puławskie Forum na rzecz Rozwoju Biogospodarki”.
3. Prowadzonej przez Starostwo inwestycji w Zespole Szkół Technicznych pn. „Budowa hali sportowej przy ZST w Puławach” – podejmowano bieżące decyzje związane z realizacją budowy hali.
4. Podpisania umowy z Lubelskim Komendantem Wojewódzkim Policji w Lublinie na przekazanie środków finansowych w wysokości 80.000 zł na dofinansowanie zakupu pojazdów służbowych dla Komendy Powiatowej Policji w Puławach. Puławska Policja otrzyma również wsparcie od Powiatu w postaci materiałów biurowych.
5. Wyrażenia zgody na wykorzystanie przez Komendę Powiatową Policji w Puławach herbu Powiatu Puławskiego w logo używanym przez puławski garnizon Policji. Herb Powiatu wpisany zostanie w policyjną gwiazdę koloru szarego z napisem „Policja” i umieszczony w jej górnej części.
6. Zabezpieczenia w budżecie Powiatu na 2015 r. kwoty 50.000 zł na zakup samochodu rozpoznawczo-ratowniczego ze sprzętem ratowniczym do monitorowania i likwidacji stref skażeń chemicznych i zagrożeń ekologicznych dla Komendy Powiatowej Państwowej

- Straży Pożarnej w Puławach. Szacowany koszt zakupu – 160.000 zł, w tym dotacja z WFOŚiGW w Lublinie 60 tys. zł oraz deklaracja pomocy finansowej Gminy Miasto Puławy w kwocie 50.000 zł.
7. Nabycia w drodze darowizny od Zarządu Województwa Lubelskiego udziału wynoszącego 1/40 części we współwłasności nieruchomości położonej przy ul. Partyzantów 14 zabudowanej budynkami I Liceum Ogólnokształcącego w Puławach z przeznaczeniem na prowadzenie biblioteki szkolnej oraz zakupu za kwotę 1.500.000 zł nieruchomości położonej w Puławach przy ul. Kołłątaja 1 zabudowanej budynkiem „Domu Nauczyciela”.
  8. Wyboru, w trybie przetargu nieograniczonego:
    - a) Poczty Polskiej S.A. jako operatora usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym na rzecz Starostwa Powiatowego w Puławach oraz b) banku PKO BP S.A. Oddział w Puławach do bankowej obsługi Powiatu Puławskiego oraz jego jednostek organizacyjnych.
  9. Udzielenia zamówienia publicznego pn. „Modernizacja osnowy wysokościowej oraz jej zagęszczenia na terenie Powiatu Puławskiego” w trybie przetargu nieograniczonego. Wartość umowy – 315.187,50 zł.
  10. Realizacji projektu pn. „Stworzenie Systemu Informacji Przestrzennej w Powiecie Puławskim” z uwagi na zmieniające się przepisy z zakresu prawa geodezyjnego wnioskowano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego o wydłużenie terminu realizacji zadania o 4 miesiące.
  11. Wystąpiono z wnioskiem do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie o dofinansowanie kosztów zatrudnienia koordynatora rodzinnej pieczy Zastępczej w ramach realizowanego przez PCPR w Puławach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2015”.
  12. Wystąpienia z wnioskiem do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej o dofinansowanie projektu w ramach Programu Oślonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie” – edycja 2015.
  13. Ogłoszenia konkursu na stanowisko dyrektora SP ZOZ w Puławach, w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z dotychczasowym dyrektorem. Do czasu rozstrzygnięcia konkursu pełnienie obowiązków dyrektora powierzone Ewie Warchoń-Sławińskiej, zastępcy dyrektora ds. lecznictwa SP ZOZ w Puławach.
  14. Przedstawienia Radzie Powiatu Puławskiego oraz Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Lublinie sprawozdania rocznego z wykonania budżetu za 2014 r. wraz z informacją o kształtowaniu się WPF Powiatu Puławskiego za 2014 r.
  15. Przyznania Nagród Starosty Puławskiego dla zawodników, trenerów i innych osób osiągających najwyższe wyniki sportowe w 2014 r.
  16. Rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert na wsparcie realizacji zadań Powiatu Puławskiego o charakterze pożytku publicznego w zakresie turystyki, kultury oraz kultury fizycznej w 2015 r. Wyniki konkursów na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Puławach.
  17. Uchwalenia Regulaminu Organizacyjnego Zespołu Szkół nr 2 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Puławach.
  18. Zatwierdzenia projektów Arkuszy Organizacyjnych na rok szkolny 2015/2016 szkół i placówek, dla których Powiat Puławski jest organem prowadzącym.
  19. Wystąpienia z pismem do Ministerstwa Edukacji Narodowej, w którym Zarząd wyraził zaniepokojenie faktem zmniejszenia w bieżącym roku kwoty subwencji oświatowej naliczonej dla Powiatu Puławskiego. W 2014 r. wyniosła ona 56.411.624 zł, natomiast w 2015 r. 53.027.318 zł., tj. w stosunku do roku ubiegłego uległa zmniejszeniu o kwotę 3.384.306 zł, przy realizacji takiej samej ilości zadań.
  20. Organizacji i ufundowania nagród dla zwycięzców „Rejonowych Mistrzostw Pierwszej Pomocy PCK szkolnych drużyn” oraz XIV Międzyszkolnego Konkursu Profilaktyki Zdrowotnej dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych Powiatu Puławskiego pod hasłem „Zdrowie Najwyższą Wartością”.
  21. Ujęcia w budżecie Powiatu projektu pn. „Polska – Irlandia – gramy w jednej drużynie” realizowanego przez ZS w Kazimierzu Dolnym w ramach programu Erasmus+.
  22. Wydania pozytywnej opinii w sprawie realizacji inwestycji pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2515L (ulicy Czołnowskiej) na odcinku od km 0+003,00 do km 0+240,00 wraz z uregulowaniem zagospodarowania wód opadowych w miejscowości Baranów”.
  23. Zatwierdzenia projektu pt. „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w powiecie puławskim (I)” w odpowiedzi na konkurs nr POWR.01.01.02-IP.16-06-001/15 w ramach Poddziałania 1.1.2 współfinansowanego z EFS Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój. Projekt realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Puławach.
  24. Złożenia wniosku o objęcie Powiatu Puławskiego (16 jednostek Powiatu) dodatkowym wsparciem rzeczowym (sprzęt komputerowy), w ramach projektu pt. „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu w województwie lubelskim” realizowanego przez Województwo Lubelskie w ramach Osi Priorytetowej 8 – Społeczeństwo informacyjne.
  25. Przeprowadzenia w trybie zamówienia z wolnej ręki zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych postępowania w sprawie wyboru Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. z siedzibą w Warszawie do dostawy na rzecz Powiatu dokumentów komunikacyjnych i oznaczeń.
  26. Organizacji wspólnie z Wojewódzkim Ośrodkiem Kultury w Lublinie konkursu na najlepszy plakat i fotografię oraz najpiękniejszą lalkę 47 Ogólnopolskich Puławskich Spotkań Lalkarzy. Powiat ufundował nagrody dla laureatów konkursu.
  27. Przyjęcia od Gminy Kurów pomocy finansowej z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu rehabilitacji

- społecznej osób niepełnosprawnych będących mieszkańcami Gminy Kurów. Środki w wysokości 10.000 zł skierowano do Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Otwarty Krąg” z Kurowa realizującego zadanie publiczne pn. „3 dni w Kotlinie Kłodzkiej”.
28. Zawarcia z Prezydentem Miasta Puławy umowy w sprawie udzielenia dofinansowania w kwocie 500.000 zł na modernizację polegającą na przebudowie i remoncie Oddziału Noworodkowego wraz z Poradnią Rozwoju Noworodka i Problemów Laktacyjnych w ramach „Projektu optymalizacji opieki nad matką i dzieckiem – rodzic po ludzku w Puławach” oraz udzielenia dofinansowania w kwocie 250.000 zł na modernizację polegającą na przebudowie i remoncie Przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej nr 3 w Puławach przy ul. Kilińskiego 18. Środki te zostały przekazane SP ZOZ w Puławach na mocy umowy dotyczącej udzielenia dotacji celowej.
  29. Ufundowania nagród dla czołowych zawodników biorących udział w 3. etapie „X Ogólnopolskiego Turnieju Czterech Wspinalni w Drabinie Hakowej” organizowanym przez Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Puławach.
  30. Wystąpienia do Ministerstwa Edukacji Narodowej z wnioskiem o zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej z 0,4% rezerwy w 2015 r. z tytułu wyposażenia gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach i placówkach, które mają zagwarantowane godziny płatne przez NFZ dla pielęgniarek bądź lekarzy. Wnioskowana kwota wynosi 40.070 zł.
  31. Zadeklarowania udzielenia Gminie Baranów w 2016 r. wsparcia finansowego w kwocie 60.000 zł, z przeznaczeniem na realizację remontu dróg gminnych w miejscowości Śniadówka. O dofinansowanie tego zadania Gmina Baranów będzie ubiegała się w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych – Etap II Bezpieczeństwo – Dostępność – Rozwój. Partnerstwo i wkład Powiatu przyczynia się do uzyskania większej ilości punktów i zwiększa szanse na uzyskanie dofinansowania.
  32. Przyjęcia Regulaminu przyznawania „Nagród Starosty Puławskiego – Być Najlepszym” dla uczniów szkół, których organem prowadzącym lub dotującym jest Powiat Puławski oraz określenia ich wysokości.
  33. Przekazania do szkół powiatowych środków na pomoc materialną o charakterze motywacyjnym dla ich uczniów.
  34. Wszczęcia postępowania dotyczącego opracowania planu zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego w powiecie puławskim.
  35. Otwarcia w Regionalnym Centrum Kształcenia Ustawicznego w Puławach nowego kierunku kształcenia w zawodzie technik hotelarstwa oraz technik logistyk.
  36. Wystąpienia do Województwa Lubelskiego z wnioskiem o przekazanie księgozbioru likwidowanego Nauczycielskiego Kolegium Języków Obcych w Puławach.

Monika Zych, Sekretarz Powiatu

Z prac Rady Powiatu

VI sesja Rady Powiatu Puławskiego odbyła się 25 marca 2015 r. Obrady rozpoczęły się złożeniem ślubowania przez radnych – Zbigniewa Kielba (PSPP) oraz Bogdana Krześniaka (PSL). Zbigniew Kielba zastąpił w Radzie Powiatu radną Ewę Wójcik, która zrzekła się mandatu, a Bogdan Krześniak radnego Stanisława Bartosia, który zmarł 25 lutego 2015 r. Następnie po przedstawieniu i uzupełnieniu porządku obrad radni przystąpili do jego realizacji. Na VI sesji Rada podjęła następujące uchwały w sprawach: zmiany uchwały nr VII/55/2011 Rady Powiatu w Puławach z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu puławskiego, w sprawie zmiany uchwały Nr XL/286/2014 Rady Powiatu Puławskiego z dnia 23 kwietnia 2014 r., określenia przystanków komunikacji na terenie powiatu puławskiego oraz warunków i zasad korzystania z nich przystanków, a także wyrażenia zgody na wydzierżawienie działki położonej w Puławach przy ulicy Kusocińskiego, oznaczonej numerem geodezyjnym 3216 o powierzchni 0,0295 ha na okres 5 lat, na rzecz dotychczasowego dzierżawcy.

Rada podjęła także dwie uchwały dotyczące finansów Powiatu w sprawach: Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz zmian w budżecie Powiatu na 2015 r.

Kolejne uchwały podjęte na VI sesji dotyczące zmian w składach osobowych Komisji Kultury, Sportu i Promocji oraz Komisji Edukacji dotyczyły powołania do ich składu nowo zaprzysiężonego radnego Zbigniewa Kielba, natomiast uchwały dotyczące zmian w składach osobowych Komisji Budżetu i Finansów oraz Komisji Infrastruktury, Rolnictwa i Ochrony Środowiska dotyczyły powołania do ich składu nowo zaprzysiężonego radnego Bogdana Krześniaka.

VII sesja odbyła się 29 kwietnia 2015 r. Obrady rozpoczęły się od złożenia podziękowań za dłużej służbę na rzecz zachowania zasobów naturalnych powiatu puławskiego oraz za bardzo dobrą współpracę Powiatu z Nadleśnictwem Puławy na ręce Ryszarda Płechy, wieloletniego nadleśniczego, który przeszedł na emeryturę.

VIII Sesja Rady Powiatu

Najważniejszym punktem VII sesji było podjęcie uchwały w sprawie wyboru nowego wiceprzewodniczącego Rady. Zmiana na tym stanowisku spowodowana była śmiercią radnego Stanisława Bartosia, który pełnił tę funkcję. Po przeprowadzeniu tajnego głosowania nowym wiceprzewodniczącym Rady został wybrany radny Roman Krawczak. Kolejna uchwała dotyczyła powołania komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Puławach. Podjęcie tej uchwały, a tym samym rozpoczęcie procedury konkursowej na stanowisko dyrektora SP ZOZ podyktowane było rozwiązaniem umowy z poprzednim dyrektorem SP ZOZ. Rada przyjęła także sprawozdanie z realizacji rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w powiecie puławskim w 2014 r. oraz sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za 2014 r.

W dalszej części obrad Rada podjęła uchwały dotyczące określenia kryteriów rekrutacji do publicznej placówki oświatowo-wychowawczej oraz do publicznej placówki zapewniającej opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, dla których organem prowadzącym jest Powiat Puławski, wyrażenia zgody na obniżenie bonifikaty od ceny sprzedaży nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Puławskiego, oznaczonej jako działka nr 666/3 o pow. 8,07 ha, położonej w Żyrzynie, w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz w sprawie zmian w budżecie Powiatu na 2015 r. Rada podjęła także uchwałę dotyczącą zmiany składu osobowego Komisji Rewizyjnej. Nowym członkiem Komisji Rewizyjnej został radny Bogdan Krześniak. Zmiana ta była podyktowana wyborem radnego Romana Krawczaka na stanowisko wiceprzewodniczącego Rady Powiatu, a tych funkcji nie można ze sobą łączyć. Tym samym radny Roman Krawczak został powołany do składu Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej.

VIII Sesja Rady Powiatu odbyła się 17 czerwca 2015 r. W pierwszej kolejności radni przyjęli informacje o stanie bezpieczeństwa w powiecie puławskim, które zostały przygotowane przez zespolone służby, inspekcje i straże. Powiatowy Inspektor Sanitarny oraz Powiatowy Inspektor Weterynaryjny przygotowali informację w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie puławskim. Następnie radni przyjęli informację Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej o stanie bezpieczeństwa pożarowego na terenie powiatu. Na zakończenie tej części obrad radni przyjęli sprawozdanie z działalności Komendanta Powiatowego Policji o stanie porządku i bezpieczeństwa w powiecie. Informacje te były szeroko omawiane na posiedzeniach Komisji Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa, Komisji Infrastruktury, Rolnictwa i Ochrony Środowiska oraz Komisji Zdrowia i Polityki Społecznej z udziałem szefów poszczególnych służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców na terenie powiatu.

Najważniejszymi punktami było podjęcie uchwał w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu powiatu za 2014 r., udzielenia Zarządowi Powiatu absolutorium z wykonania budżetu za 2014 r. oraz zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego SP ZOZ za rok obrotowy od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r.

W dalszej części obrad Rada podjęła uchwały w sprawie: wyrażenia zgody na dzierżawę pomieszczenia w budynku usytuowanym na nieruchomości stanowiącej własność Powiatu Puławskiego, położonej w Puławach przy al. Królewskiej 19, oznaczonej numerem geodezyjnym 1394 o pow. 0,4807 ha, na okres 4 lat na rzecz dotychczasowego dzierżawcy; wyrażenia zgody na dokonanie na rzecz Województwa Lubelskiego darowizny nieruchomości, stanowiącej własność Powiatu Puławskiego, położonej w obrębie Włostowic, gmina Miasto Puławy, oznaczonej jako działka o numerze ewidencyjnym 478/4 o pow. 0,0498 ha; wyrażenia zgody na dzierżawę części budynku usytuowanego na nieruchomości gruntowej stanowiącej własność Powiatu Puławskiego, położonej w Żyrzynie przy ul. Tyśiąclecia 154A, oznaczonej numerem geodezyjnym 362/19 o pow. 2,90 ha na okres 5 lat na rzecz dotychczasowego dzierżawcy w trybie bezprzetargowym. Rada podjęła także uchwały dotyczące Wieloletniej Prognozy Finansowej oraz dotyczące zmian w budżecie powiatu na 2015 r.

Waldemar Orkiszewski, Biuro Obsługi Rady i Zarządu Powiatu

Prezentujemy Nowych Radnych Rady Powiatu V kadencji

Zbigniew Kiełb urodził się 27 października 1980 r. w Puławach.

Z wykształcenia historyk o specjalizacji archiwalnej. Absolwent Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Badacz dziejów Puław i Ziemi Puławskiej. Pomysłodawca i współorganizator wielu wystaw historycznych, Zadaszek

Historycznych i akcji Zapal Pamięć, uroczystości patriotycznych oraz pamiątkowych tablic. Autor książek: „Zarys historii 2. Pułku Saperów Kaniowskich” (2008), „Między dwoma brzegami”, „O historii mostów puławskich w latach 1792-2008” (2009), „Przerwane życiorysy... Listy katyńskie osób związanych z Puławami i powiatem puławskim oraz Dęblinem do roku 1939” (2010), „Puławy ponad czasem” (2012). Współautor albumów: „Nowa Aleksandria – Puławy”, „Ocalić od zapomnienia” (2007, 2008, 2014) oraz „Powiat puławski dawniej i dziś” (2012) – Książki Roku 2012 nagrodzonej Wawrzynem Pawła Konrada (Lublin 2013). Redaktor naczel-

ny czasopisma historycznego „Studia Puławskie” (2010). Jest także autorem 105 publikacji z zakresu dziejów Polski i Ziemi Puławskiej oraz nauk pomocniczych historii.

Członek Zarządu Okręgu Lubelskiego Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej ds. merytoryczno-historycznych, Honorowy Członek Stowarzyszenia Lubelska Rodzina Katyńska w Lublinie. W uznaniu zasług dla zachowania narodowego dziedzictwa i popularyzowania wiedzy o polskich dziejach Prezydent Rzeczypospolitej Lech Kaczyński nadał mu Brązowy Krzyż Zasługi (2008). W 2014 r. został odznaczony brązowym medalem Za Zasługi dla Obronności Kraju, srebrnym Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, srebrnym medalem Za Zasługi dla Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej. Uehonorowany Medalem Uznania przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie (2010) oraz dwukrotnie medalem pamiątkowym 2. Stargardzkiego Batalionu Saperów (2014, 2015). Nagrodzony nagrodą roczną przez starostę Powiatu Puławskiego za działalność na rzecz kultury (2010) oraz prezydenta miasta Puławy za działalność w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury (2010, 2011, 2014). Laureat II miejsca o Laur Centralnego Okręgu Przemysłowego za rekonstrukcję munduru ppłk. S. Magnuszewskiego dowódcy 2. Pułku Saperów Kaniowskich z Puław (Kielce 2014). Za pasję w dokumentowaniu dziejów miasta Puławy otrzymał statuetkę Ikara przyznaną przez Bibliotekę Miejską w Puławach (2013). Człowiek Roku Puław i powiatu puławskiego 2013 w plebiscyie gazety „Wspólnota Puławska” (2014).

opracowanie Zbigniew Kielb

Bogdan Krześniak, 49 lat. Wykształcenie średnie techniczne. Jestem żonaty, żona Ewa, trójka dzieci: Marta, Mateusz, Maja. Posiadamy gospodarstwo rolne o powierzchni 4,08 ha w Leokadiowie. Pracuję w Państwowym Przedsiębiorstwie Użyteczności Publicznej „Poczta Polska” na stanowisku listonosza. Przez ostatnie 4 lata pełniłem funkcję sołtysa Leokadiowa. W miejscowej OSP od wielu lat pełnię funkcje społeczne, od szeregowego strażaka poprzez konserwatora, prezesa, komendanta OSP. Obecnie pełnię funkcję Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Gminnego Zarządu OSP w Gminie Puławy. Z kierowaną przeze mnie drużyną OSP zajmowaliśmy czołowe miejsca w zawodach sportowo-pożarniczych szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego. Lubię dobrą książkę, rozmowy z ludźmi i podróże po Polsce.

opracowanie Bogdan Krześniak

Podsumowanie XI Targów Pracy i Edukacji w Puławach

16 kwietnia 2015 r. odbyła się jedenasta edycja Targów Pracy i Edukacji w Puławach, nad którymi patronat objęli: Minister Pracy i Polityki Społecznej, Starosta Puławski i Prezydent Miasta Puławy. Po powitaniu gości, oficjalnego otwarcia XI Targów Pracy i Edukacji dokonał Starosta Puławski Witold Popiołek. Wyjątkowy charakter targom nadała obecność wiceminister Elżbiety Seredyn, która w imieniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej Władysława Kosiniak-Kamysza odczytała list gratulacyjny skierowany do wszystkich uczestników puławskiego przedsięwzięcia i wręczyła wyjątkowe wyróżnienia.

Na XI Targach Pracy i Edukacji zaprezentowało się 76 wystawców, wśród których poza Powiatowym Urzędem Pracy w Puławach było 36 pracodawców, 8 instytucji szkoleniowych, 6 agencji pracy tymczasowej, 2 fundacje, Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, Wojskowa Komenda Uzupełnień, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach, Państwowa Inspekcja Pracy, Klub Integracji Społecznej w Puławach, Ochotnicze Hufce Pracy w Lublinie oraz 17 publicznych i niepublicznych placówek oświatowych.

Łączna liczba miejsc pracy stałych i sezonowych zgłoszonych w ramach XI Targów Pracy i Edukacji w Puławach wyniosła 799. Ponadto w ramach sieci EURES zaprezentowano 130 ofert pracy za granicą.

Wzorem ubiegłego roku, program XI Targów został poszerzony o warsztaty dla osób poszukujących pracy (Dokumenty aplikacyjne), warsztaty dla pracodawców (Nowe formy pomocy – prezentacja oferty PUP w Puławach) oraz cieszące się niesłabnącym powodzeniem warsztaty (IX edycja) dla młodzieży z zakresu przedsiębiorczości (Przedsiębiorczość – jak to działa? w ramach Puławskich spotkań z przedsiębiorczością).

XI Targi Pracy i Edukacji w Puławach były również okazją do nagrodzenia wyróżniających się pracodawców i instytucji rynku pracy, którego dokonali wiceminister Pracy i Polityki Społecznej Elżbieta Seredyn oraz Starosta

Starosta Puławski W. Popiołek otworzył XI Targi Pracy i Edukacji

Puławski Witold Popiołek: Nagroda Pro Publico Bono za działalność na rzecz rynku pracy od Ministra Pracy i Polityki Społecznej Władysława Kosiniak-Kamysza otrzymali:

- ▶ Powiatowy Urząd Pracy w Puławach;
- ▶ Zakład Fizjoterapii i Masażu BIO Relax;
- ▶ Zakład Produkcyjno-Handlowy Stanisław Krzaczek.

Dyplom w uznaniu zasług poniesionych na rzecz rozwoju gospodarki RP wraz z odznaką honorową od Ministra Gospodarki Janusza Piechocińskiego otrzymali:

- ▶ Puławska Izba Gospodarcza;
- ▶ Piekarnia Sarzyński Barbara Sarzyńska;
- ▶ Przedsiębiorstwo Pomiarów i Automatyki „PIA-ZAP”;
- ▶ Emotivo Sp. z o.o.;
- ▶ PPHU AKKO Monika Królik.

List gratulacyjny od wiceminister Pracy i Polityki Społecznej Elżbiety Seredyn:

- ▶ Fundacja „Puławskie Centrum Przedsiębiorczości”;
- ▶ PPHU SZKŁO-LUX;
- ▶ Przedsiębiorstwo Budowlane PIN-BUD;
- ▶ PINI BEEF Sp. z o.o.;
- ▶ ALLIA Sp. z o.o.

Ostatnim, oficjalnym punktem tegorocznych Targów było wręczenie, w imieniu Starosty Puławskiego Witolda Popiołka, przez dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Puławach Krzysztofa Gumieniaka pamiątkowych podziękowań wszystkim wystawcom.

Co roku inicjatywa ta spotyka się z bardzo pochlebnymi opiniami na temat jej znaczenia zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym. XI Targi Pracy i Edukacji w Puławach odwiedziło około 4 tysiące osób, za co serdecznie dziękujemy. W tym miejscu chcemy serdecznie podziękować naszym partnerom za pomoc okazaną przy organizacji tego lokalnego projektu, a mianowicie POK „Dom Chemika”, Puławskiej Izbie Gospodarczej, MOSiR w Puławach oraz Fundacji „Puławskie Centrum Przedsiębiorczości”, a także mediom wypełniającym w tym dniu w sposób wzorcowy rolę patronatu medialnego.

*Krzysztof Gumieniak, dyrektor PUP w Puławach
fot. Tomasz Mizak*

Powiatowy Dzień Strażaka 2015

Maj to tradycyjnie od wielu lat Dni Ochrony Przeciwpożarowej. W tym też miesiącu przypada święto patrona strażaków św. Floriana. Obchody Dnia Strażaka to właściwy moment na podsumowanie działalności i osiągnięć całego systemu ochrony przeciwpożarowej w powiecie oraz do złożenia podziękowań przedstawicielom organizacji, instytucji i podmiotów, które wspierają działalność ratowniczą.

Uroczysty apel z okazji Powiatowych Uroczystości Dnia Strażaka zorganizowany został przez Komendę Powiatową PSP w Puławach, Grupę Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” SA oraz Zarząd Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Puławach w budynku Puławskiego Parku Naukowo-Technologicznego 21 maja 2015 r.

Na uroczystość przybyli m.in.: nadbrygadier Tadeusz Milewski – Lubelski Komendant Wojewódzki PSP w Lublinie oraz przedstawiciele: urzędów, samorządów, instytucji oraz służb współpracujących ze strażą pożarną.

Uroczystą akademię otworzył prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP jednocześnie Starosta Puławski Witold Popiołek. Następnie wystąpienia okolicznościowe wygłosili Komendant Powiatowy Państwowej Straży Pożarnej w Puławach st. bryg. Grzegorz Podhajny oraz Komendant Zakładowej Straży Pożarnej Waclaw Kozioł.

W sposób szczególny Komendant Powiatowy PSP podziękował przybyłym na uroczystość gościom, którzy aktywnie uczestniczą w budowaniu sprawnego systemu ochrony przeciwpożarowej powiatu puławskiego i mają osobisty wkład w rozwój Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Puławach.

Ważnym i miłym akcentem uroczystości było wręczenie odznaczeń, wyróżnień oraz awansów na wyższe stopnie służbowe strażakom Państwowej Straży Pożarnej i Zakładowej Straży Pożarnej. Wyróżnienie otrzymał również były Nadleśniczy Nadleśnictwa Puławy Ryszard Płecha, który poprzez swoje działania aktywnie wspierał ochronę przeciwpożarową. Na zakończenie Komendant Zakładowej Straży Pożarnej Waclaw Kozioł wygłosił przemówienie okolicznościowe. Odznaczenia otrzymali: **Srebrną Odznaką Zasłużony dla Ochrony Przeciwpożarowej:** mł. bryg. Tomasz Gębala, mł. bryg. Piotr Mańka, st. ogn. Dariusz Józwicki. **Brązową Odznaką Zasłużony dla Ochrony Przeciwpożarowej:** st. kpt. Grzegorz Buzala, st. kpt. Grzegorz Jeżak, mł. asp. Tomasz Lasota, asp. sztab. Waldemar Mrozek, st. ogn. Zbigniew Murat, st. kpt. Andrzej Ozga, st. asp. Jacek Szewczyk, kpt. Artur Warchał, Piotr Kamola, Ryszard Płecha. **Złoty Medal za Zasługi dla Pożarnictwa:** kpt. Łukasz Banaszek, asp. sztab. Krzysztof

Uroczystość wręczenia odznaczeń, wyróżnień i awansów

Murat, Ryszard Prądzyński. **Srebrny Medal za Zasługi dla Pożarnictwa:** st. kpt. Monika Ryciak, st. asp. Łukasz Czepiński, st. asp. Łukasz Dębek, st. asp. Tomasz Rodzoch, st. asp. Paweł Szymański, st. sekc. Andrzej Kardas, Jerzy Romsicki, Mirosław Królikowski, Andrzej Iwaniak; **Brązowy Medal za Zasługi dla Pożarnictwa:** mł. ogn. Artur Szaruga, sekc. Sebastian Sulek, Piotr Gajek, Wojciech Gawron, Andrzej Marzysz, Sławomir Nakonieczny, Grzegorz Raczyński, Andrzej Thiede. **Na wyższe stopnie służbowe awansowani zostali – do stopnia brygadiera:** mł. bryg. Krzysztof Morawski; **do stopnia młodszego brygadiera:** st. kpt. Edmund Gierczak; **do stopnia kapitana:** mł. kpt. Łukasz Wiejak; **do stopnia aspiranta sztabowego:** st. asp. Tomasz Bieńkowski, st. asp. Jarosław Jańczak, st. as. Waldemar Mrozek; **do stopnia starszego aspiranta:** asp. Jacek Szewczyk; **do stopnia młodszego ogniomi- strza:** st. sekc. Radosław Gargała, st. sekc. Wojciech Gędek, st. sekc. Damian Kęsik, st. sekc. Łukasz Rodak.

bryg. Krzysztof Morawski, KP PSP w Puławach

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w nowych strojach ufundowanych przez Powiat Puławski

W środę, 20 maja 2015 r. Starosta Puławski Witold Popiołek przekazał na rzecz Drużyny nr 13 Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego w Puławach 24 komplety strojów ratowniczych z herbem Powiatu Puławskiego.

W spotkaniu ze strony Powiatu uczestniczyli również: Jan Ziomka – Członek Zarządu Powiatu oraz Andrzej Wenerski – kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki. WOPR był reprezentowany przez Sławomira Ogórka – kierownika drużyny, który przybył wraz z ratownikami. W trakcie rozmowy z członkami puławskiego oddziału WOPR Starosta Puławski Witold Popiołek podkreślił znaczenie służby ratowniczej dla ochrony zdrowia

Starosta W. Popiołek i S. Ogórek podpisują porozumienie w sprawie przekazania strojów

Ratownicy WOPR w nowych strojach z logo Powiatu

i życia ludzkiego. Podziękował członkom WOPR-u za ofiarne niesienie pomocy mieszkańcom powiatu puławskiego i okolic oraz za działania prewencyjne. Zadeklarował, że władze Powiatu nadal będą wspierały funkcjonowanie WOPR-u.

Kierownik Drużyny Sławomir Ogórek podziękował za dotychczasową współpracę i zapewnił, że puławscy ratownicy będą z dumą prezentowali herb Powiatu Puławskiego.

Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, Starostwo Powiatowe w Puławach

25 lat samorządu terytorialnego

Na dzień 27 maja 2015 r. przypadła 25. rocznica narodzin samorządu terytorialnego w wolnej Polsce. Z tej okazji Starosta Puławski Witold Popiołek przekazał gratulacje i wyrazy uznania dla wszystkich samorządowców, szczególnie podziękowania skierował do samorządowców powiatu puławskiego, którzy na przestrzeni mijającego ćwierćwiecza podejmowali decyzje, dzięki którym ziemia puławska pomyślnie rozwija się, umacnia swoją markę i jest dobrym miejscem do życia. Starosta podziękował za współpracę samorządom, a także mieszkańcom ziemi puławskiej, którzy potrafią korzystać z instrumentów demokracji, są przedsiębiorczy i zaangażowani w sprawy publiczne, przyczyniają się do rozwoju gospodarczego oraz zachowania dorobku kulturowego ziemi puławskiej. Wyrazy uznania skierował Starosta także do pracowników administracji sprawnie działającej na terenie powiatu puławskiego, dziękując za wysoką jakość pracy, skuteczność w realizacji zadań oraz znaczące środki zewnętrzne pozyskane przez samorządy na realizację zadań publicznych i podnoszenie jakości życia mieszkańców.

Datę Święta Samorządu Terytorialnego wyznacza rocznica pierwszych w powojennej historii Polski demokratycznych wyborów szczebla lokalnego, które odbyły się w 1990 r. Ich przeprowadzenie zarządził ówczesny Prezes Rady Ministrów Tadeusz Mazowiecki. Zagłosowano wów-

czas na kandydatów do rad gmin (frekwencja wyniosła 42,27%). W rezultacie przeprowadzonej reformy systemowej samorządu weszły w posiadanie mienia komunalnego, uzyskały prawo do dochodów własnych, subwencji i dotacji z budżetu państwa z przeznaczeniem na realizację zadań do tego czasu realizowanych przez administrację rządową. Gospodarzem lokalnych terytoriów i zasobów stały się lokalne społeczności, które decydują o kierunkach rozwoju i charakterze zamieszkiwanych przez siebie wsi i miast. Odrodzona samorządność jest jednym z największych sukcesów powojennej historii Polaków oraz elementem powrotu Polski do Europy – jak mówił T. Mazowiecki.

Agata Majcher

Nagroda Pro Publico Bono dla PCPR

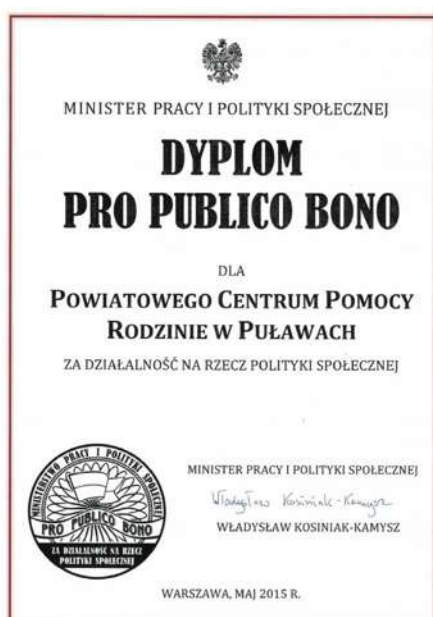

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach otrzymało nagrodę Ministra Pracy i Polityki Społecznej Pro Publico Bono za działalność na rzecz polityki społecznej.

Podczas obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego 29 maja 2015 r., nagrodę wraz z gratulacjami w imieniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej Władysława Kosiniaka-Kamysza na ręce dyrektora PCPR w Puławach Małgorzaty Suszek-Zawadzkiej wręczyła Elżbieta Seredyn – Podsekretarz Stanu w MPiPS.

Jest to wyjątkowe wyróżnienie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach za podejmowanie działań i inicjatyw w zakresie polityki społecznej na rzecz mieszkańców powiatu puławskiego.

Iwona Zarychta, specjalista ds. administracyjno-biurowych
PCPR w Puławach

PATRONATY STAROSTY PUŁAWSKIEGO

Jubileusz powstania NSZZ Solidarność

Miejsce: obchody regionalne

Termin: rok 2015

NSZZ Solidarność Zarząd Regionu Środkowowschodniego chcąc uczcić rocznicę powstania NSZZ Solidarność, zaplanowało wydanie wspólnie z IPN książki o działalności NSZZ Solidarność Ziemia Puławska w latach 1980-1989 oraz organizację konkursu piosenki Jacka Kaczmarskiego.

XII Rajd Tabaluga z okazji Dnia Patrona Skautów

Miejsce: Gołęb – Borysów – Żyrzyn/Gołęb – Kośmin – Żyrzyn

Termin: 25-26 kwietnia 2015 r.

Coroczna akcja organizowana przez 21. Drużynę Harcerską „Astra” im. Mikołaja Kopernika i Komendę Hufca ZHP Puławy wpisująca się w koncepcję hufca, adresowana do środowiska harcerskiego. Impreza turystyczna na orientację rozgrywana w kategoriach pieszej i rowerowej.

II Powiatowy Konkurs Chemiczny „Woda niejedno ma imię”

Miejsce: Zespół Szkół nr 1 w Puławach

Termin: 30 kwietnia 2015 r.

Dwuetapowy konkurs skierowany do uczniów gimnazjum miasta Puławy i powiatu puławskiego. Uczestnicy brali udział w warsztatach oraz pokazach efektów chemicznych prowadzonych przez pracowników Centrum Chemii w Małej Skali z Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Otwarta Konferencja Podatkowa dla Przedsiębiorców „Zmiany w podatkach w 2015 roku”

Miejsce: hotel „Trzy Korony” w Puławach

Termin: 8 maja 2015 r.

Organizatorzy konferencji: Starosta Puławski Witold Popiołek, Prezydent Miasta Puławy Janusz Grobel oraz Lubelski Oddział Izby Doradców Podatkowych. Impreza miała na celu zapoznanie przedsiębiorców powiatu puławskiego z zawiłościami i zmianami podatkowymi na 2015 r.

Międzyszkolny konkurs Wiedzy o Polsce „Sławni Polacy”

Miejsce: Szkoła Podstawowa w Leokadiowie

Termin: 28-29 maja 2015 r.

IV edycja dwuetapowego konkursu realizowanego w dwóch językowych: polskim i angielskim. Konkurs kierowany do uczniów szkół podstawowych powiatu puławskiego i powiatu zwoleńskiego. Celem przedsięwzięcia było krzewienie wiedzy o Polsce i sławnych Polakach oraz popularyzacja języka angielskiego.

47. Ogólnopolskie Puławskie Spotkanie Lalkarzy

Miejsce: POK „Dom Chemika” w Puławach

Termin: 21-24 maja 2015 r.

Główny organizator – Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie. Na wydarzenie złożyły się: spektakle, warsztaty specjalistyczne, happeningi, korowód grup lalkarskich ulicami Puław, wystawy, bal lalkarza oraz konkursy: na najlepszy plakat i fotografię, najpiękniejszą lalkę, wydawnictw okolicznościowych.

Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego

Miejsce: Młodzieżowy Dom Kultury w Puławach

Termin: 29 maja 2015 r.

Doroczna impreza organizowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach, skierowana do rodziców zastępczych oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu puławskiego. Obchody zostały włączone w kampanię społeczną pod hasłem „Puławy dla rodziny” koordynowaną przez Urząd Miasta Puławy.

Konkurs międzyszkolny „Znam przepisy ruchu drogowego”

Miejsce: Zespół Szkół nr 2 w Puławach

Termin: 1 czerwca 2015 r.

Konkurs adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Głównym celem jest popularyzacja przepisów ruchu drogowego wśród dzieci i młodzieży oraz promowanie właściwego, bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w ruchu drogowym.

Wielki Mecz Przyjaciół Piłki Nożnej

Miejsce: Stadion Miejski w Puławach

Termin: 6 czerwca 2015 r.

Mecz zorganizowany przez Stowarzyszenie „Przeszłość-Przyszłość” w ramach Ogólnopolskich Dni Przyjaciół Piłki Nożnej. Tegoroczna III edycja DPPN została połączo-

na z akcją społeczną „Razem wygrywamy z rakiem piersi”, promującą wczesne wykrywanie chorób nowotworowych.

IV Festiwal Produktu Lokalnego

Miejsce: Park Zdrojowy w Nałęczowie

Termin: 7 czerwca 2015 r.

Impreza organizowana przez Lokalną Grupę Działania „Zielony Pierścień” poświęcona promocji lokalnej twórczości z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego z obszaru 11 gmin objętych działaniem LGD. W programie m.in. degustacja lokalnych potraw i wyrobów, prezentacje twórców ludowych oraz występy lokalnych artystów.

IV edycja Międzyszkolnego Konkursu „Pokaż się!”

Miejsce: I Liceum Ogólnokształcące w Puławach

Termin: finał 10 czerwca 2015 r.

Konkurs adresowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich powiatu puławskiego. Jego celem jest umacnianie współpracy pomiędzy puławskimi szkołami, prezentacja dorobku artystycznego uczniów oraz zachęcanie młodzieży do rozwijania swoich pasji i umiejętności.

V Święto Truskawki w Gminie Puławy

Miejsce: Stadion Sportowy w Górze Puławskiej

Termin: 13-14 czerwca 2015 r.

Doroczna impreza organizowana przez Gminę Puławy. W programie znalazły się liczne występy artystyczne, konkursy i turnieje tematycznie związane z uprawą i wykorzystaniem truskawek, m.in.: Truskawkowy Rajd Rowerowy, Turniej Towarzyski Drużyn Dziewczęcych w Piłce Nożnej pod hasłem „Razem zwyciężymy z rakiem piersi”, Truskawkowy Turniej Sołectw, Wybory Miss Truskawki 2015.

XII Sławikowe Mistrzostwa Puław dla Dzieci do lat 16

Miejsce: Teren Osadnika Z.A. Puławy SA

Termin: 21 czerwca 2015 r.

Doroczna impreza skierowana do dzieci i młodzieży do lat 16 z terenu powiatu puławskiego. Zawody rozgrywane są w trzech kategoriach wiekowych: do lat 8, 9-13 i 14-16 lat. Więcej informacji na stronie organizatora: www.pzwkoloazoty.pulawy.pl

V Ogólnopolskie Grand Prix w strzelectwie myśliwskim dla lekarzy „Złoty Eskulap”

Miejsce: strzelnica myśliwska w Puławach

Termin: 28 czerwca 2015 r.

Zawody w formule sześcioboju strzeleckiego skierowane do lekarzy o zainteresowaniach myśliwskich, organizowane pod patronatem Lubelskiej Izby Lekarskiej. Więcej informacji: www.zlotyeskulap.pl

Justyna Żurkowska, Wydział Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki

Z gmin

Muzeum im. Ks. Grzegorza Piramowicza i Punkt Informacji Turystycznej w Kurowie

Przy sztandarze Braci Kuśnierskiej z 1929 r. stoi maszyna Singer, obok manekin z haftowanym tradycyjnym kozuchem, tam gdzie szkafa, klucz i pioły będą eksponaty garbarskie, a drewniane kopyta i zydel umieścimy przy sztandarze szewskim ze św. Jackiem Odrowążem z 1934 r. Tego wszystkiego pilnuje ks. Grzegorz Piramowicz, który w całej okazałości zerka z góry z wiszącego w centrum obrazu i rozmawia z Ignacym Potockim o reformie oświaty, szkołach elementarnych, Komisji Edukacji Narodowej i wnosi ducha oświecenia do pomieszczenia.

Do jakiego pomieszczenia i o co chodzi?

Nowo powstałe, a raczej muzeum w tworzeniu, ma na celu upamiętnienie wielowiekowej tradycji kuśnierskiej i garbarskiej, z których Kurów w czasach swojej świetności słynął na skalę międzynarodową, a także zwrócenie uwagi na osobę ks. Grzegorza Piramowicza, który jako 25-letni proboszcz tutejszej parafii, poprzez swoją działalność społeczną i edukacyjną, na stałe zapisał się w historii miejscowości. Odrestaurowany XVIII-wieczny budynek dawnego wikariatu, przekształcony w szkołę elementarną prowadzoną przez ks. Piramowicza, będący obecnie siedzibą muzeum, znakomicie wpisuje się w ideę upamiętnienia jego osoby i działalności oraz związków z Kurowem.

Ogłoszenia o zbiorce eksponatów upamiętniających tradycyjne rzemiosło kurowskie: kuśnierstwo, garbarstwo, szewstwo, które są świadectwem naszej lokalnej tożsamości, zapowiedziały mieszkańcom Kurowa otwarcie Muzeum im. ks. Grzegorza Piramowicza i Punktu Informacji Turystycznej.

Gromadzimy stare narzędzia garbarskie, kuśnierskie i szewskie. Mieszkańcy przynoszą często rodzinne pamiątki po dziadkach, pradziadkach czy rodzicach. Są to rzeczy znalezione na strychach lub w piwnicach, które byłyby zapomniane, a teraz okazują się znów przydatne. Opowiadają one młodym ludziom o życiu ich przodków, a turystom nakreślają rzemieślniczy charakter miasteczka. Ważne jest to, że dzięki zaangażowaniu mieszkańców eksponatów przybywa. W chwili obecnej, posiadamy maszyny do tradycyjnego wyprawiania i szycia skór. Wśród przyniesionych pamiątek znalazły się także maszyny i podstawowe narzędzia codziennego użytku w warsztatach kuśnierskich czy szewskich. Muzeum jest w posiadaniu skrzyni cechowej, w której znalazły się dokumenty cechowe, a więc księgi kasowe, księgi uczniowskie, świadectwa ukończenia egzaminów rzemieślniczych, statuty cechów, XIX-wieczne ręcznie pisane protokoły z zebrań cechowych, pieczęcie. Najstarszy, dobrze zachowany dokument, to jak do tej pory Księga Powinności, pisana od 1700 r. i uwzględniająca składki członkowskie na rzecz cechu. Oprócz narzędzi zbieramy dokumenty i stare zdjęcia.

Specjalną ofertę zwiedzania muzeum przygotowujemy dla grup szkolnych. Obejmie ona dwa cykle tematyczne: dzieje oświaty w Polsce, z uwzględnieniem wkładu i reformatorskiej myśli oświeceniowej polskiej oświaty ks. Grzegorza Piramowicza (lekcje, sympozja, spotkania szkół noszących imię ks. Piramowicza) oraz podkreślenie znaczenia rozwoju tradycyjnego rzemiosła w Kurowie związanego z wyprawą i przetwarzaniem skóry. Skóra bowiem była pierwszym surowcem, jaki człowiek wykorzystywał dla swoich potrzeb, czy to jako okrycie, czy też element stroju. Zdziwiałoby jest to, że nie ma drugiego takiego „zagłębia kozuchów” w Polsce, jakim był Kurów, co pragniemy podkreślić i udokumentować.

Mamy nadzieję, że miejsce to, na stałe wpisze się w program organizowanych wycieczek, bądź przyjazdów turystów indywidualnych zwiedzających pobliskie miejscowości: Nałęczów, Kazimierz Dolny, Kozłówkę.

Podkreślenia wymaga również to, że oprócz powstania muzeum i otwarcia Punktu Informacji Turystycznej cała

Ekspozycja Muzeum w Kurowie

gmina rozwija się pod kątem turystyki. Powstają w niej nowe gospodarstwa agroturystyczne, wyznaczone są trasy rowerowe i szlaki konne.

Czekamy na kolejne eksponaty i apelujemy o dalszą aktywność lokalną, by wspólnie stworzyć ciekawe miejsce, świadczące o naszych korzeniach.

Ewa Paprocka, pracownik GOK w Kurowie

„Nigdy nie przestawaj się uśmiechać” – Młodzież z Kurowa na EuroWeek

W dniach 9-13 maja 25 uczniów w wieku 8-13 lat ze Szkoły Podstawowej w Kurowie przebywało na obozie szkoleniowym EuroWeek – Szkoła Liderów, w malowniczo położonej górskiej miejscowości Międzygórze w Sudetach (okolice Bystrzycy Kłodzkiej). Celem obozu było rozwijanie umiejętności językowych i społecznych: pracy w zespole, kierowania i prowadzenia autoprezentacji.

Zajęcia organizowali szkoleniowcy i wolontariusze Europejskiego Forum Młodzieży z różnych krajów, między innymi z: Azerbejdżanu, Indii, Indonezji, Kolumbii, Kenii, Tajlandii, Turcji, Rumunii, Francji i Łotwy.

Niezwykle mili i otwarci wolontariusze prowadzili zajęcia w formie interaktywnych warsztatów, gier symulacyjnych, prezentacji i ćwiczeń praktycznych. Zajęcia odbywały się w języku angielskim i były dostosowane do poziomu grupy. Trwały od rana do wieczora z przerwą na posiłki.

Uczniowie z Kurowa uczestniczyli w zajęciach wspólnie z grupą uczniów ze Szkoły Podstawowej w Suszcu. Dzięki temu mieli okazję do nawiązania nowych przyjaźni, sprawdzenia się i podejmowania wspólnych wyzwań.

Zachwycające swoim pięknem Międzygórze było doskonałą bazą wypadową na krótkie wędrowki po górach. Uczniowie pod opieką nauczycieli i wolontariuszy delektowali się widokiem urzekającego Wodospadu Wilczki, Ogrodem Bajek z drewnianymi figurkami bajkowych postaci i położeniem góry Iglicznej z Sanktuarium Matki Bożej Śnieżnej.

Obóz okazał się doskonałą ofertą dla uczniów. Oto ich wrażenia:

EuroWeek 2015 był bardzo udanym i aktywnie przez nas spędzonym wyjazdem. Pogoda dopisała cały czas świeciło słońce, chociaż nie obyło się bez kurtki. Razem z uczniami z Suszcu byliśmy czterdziestosześcioletnią grupą, która wspólnie uczestniczyła w zajęciach. W planie zajęć znalazły się: spacer po górach, wycieczka w góry, Energizer – zabawy ruchowe na świeżym powietrzu, prezentacje wolontariuszy o ich ojczystych krajach i zwyczajach, kreatywna praca w grupach, szok kulturowy, zabawy z wolontariuszami, wieczorne dyskoteki.

Wolontariusze byli dla nas bardzo mili, a także wyrozumiali. Nawet ten, kto słabo posługiwał się językiem angielskim, mógł się z nimi świetnie porozumieć. Bardzo ciekawie opowiadali nam o swoich kulturach i tradycji. W niektóre rzeczy było naprawdę trudno uwierzyć. Wszyscy świetnie

Uczniowie z Kurowa na obozie szkoleniowym EuroWeek

się bawiliśmy. Byliśmy pierwszymi gośćmi domu wypoczynkowego „Słoneczna” po remoncie. Wszystko było nowiutkie. Ogromnie cieszyliśmy się z tego, że mieszkaliśmy w 3- i 4-osobowych pokojach. Główną zasadą EuroWeeku było „Never stop smiling” (Nigdy nie przestawaj się uśmiechać), której musieliśmy się trzymać. Mam nadzieję, że jeszcze kiedyś wybierzemy się na obóz EuroWeek. Panie kucharki serwowały nam same pyszności: naleśniki, pierogi, spaghetti i szarlotkę – Julia Ogonowska kl. VIb.

Jestem bardzo zadowolona z wyjazdu i polecam go innym. Ludzie, którzy tam przyjeżdżają są naprawdę mili i cały czas uśmiechnięci. Nie przywiązują dużej wagi do drobnych błędów. Chcą abyśmy nauczyli się mówić po angielsku. Najśmieszniejszą, a zarazem najfajniejszą atrakcją była zabawa Mission Impossible. Byliśmy podzieleni na grupy i każda grupa miała do wykonania zadanie. Ja byłam panną młodą zombie. Inni mieli, np. przygotować układ taneczny i zaprezentować go, zrobić sobie jedno selfie ze wszystkimi opiekunami lub ułożyć po angielsku rymowankę o obozie EuroWeek. – Małgorzata Michalska kl. Vb.

Bardzo cieszę się, że mogłam uczestniczyć w obozie językowym EuroWeek. Poznałam tam wiele osób, ich kulturę narodową i obyczaje. Na obozie była wspaniała atmosfera. Nasi opiekunowie to bardzo miłe osoby, które często żartowały razem z nami. Mówili tylko kilka słów po polsku, w związku z tym często trafiały się komiczne sytuacje. Najbardziej podobały mi się gry i zabawy z wolontariuszami. Było mi bardzo smutno, gdy musiałam się z nimi pożegnać. Nadal bardzo ich lubię i zawsze będę ich miło wspominać. Na zawsze zostaną w moim sercu. Chętnie pojechałabym na taki obóz za rok, aby móc przeżyć tak wspaniałą przygodę ponownie. – Weronika Chmurzyńska kl. IVc.

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Kurowie uczestniczyli w obozie EuroWeek po raz pierwszy. Jego organizatorką z ramienia szkoły była nauczycielka jęz. angielskiego Lucyna Próchniak, opiekunami: Justyna Pękala i Zofia Kamińska-Dobrzyńska. Ogrom pozytywnych wrażeń, nowych przyjaźni, wiadomości o krajach i ich przedstawicielach oraz umiejętności jakie zdobyli uczniowie podczas pobytu w Międzygórzu przemawiają za tym, aby takie wy-

jazdy były kontynuowane w kolejnych latach. Polecamy je innym szkołom. Naprawdę warto!

Zofia Kamińska-Dobrzyńska, przedstawiciel Rady Sołeckiej Kurowa

Ochotnicza Straż Pożarna w Kurowie – Historia i tradycja zobowiązują

Ochotnicza Straż Pożarna w Kurowie, dzięki wsparciu Zarządu Powiatu Puławskiego, w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadań Powiatu Puławskiego o charakterze pożytku publicznego w 2015 r. w zakresie kultury w kwocie 5000 zł (pięć tysięcy złotych) realizowała zadanie polegające na wydaniu publikacji promocyjnej – albumu pt. „Ochotnicza Straż Pożarna w Kurowie – Historia i tradycja zobowiązują!”

Jest to album o historii i tradycji 100-letniej organizacji społecznej Ochotniczej Straży Pożarnej w Kurowie działającej na terenie gminy Kurów i powiatu puławskiego. Celem zadania jest przede wszystkim szerzenie, promowanie i kultywowanie dorobku i tradycji organizacji, a także upowszechnianie podniosłych idei i wartości lokalnego ruchu pożarniczego. Poznanie części historii swojej małej ojczyzny, zakorzenienia mieszkańców tej ziemi, rozbudzenie w nich odpowiedzialności za piękną i bogatą spuściznę, identyfikację z regionem oraz uczestnictwo w życiu kulturalnym i społecznym lokalnego środowiska. Album wydany będzie w nakładzie 300 sztuk z tekstem w wersji językowej polskiej i angielskiej. Dystrybucja albumu jest bezpłatna, a część egzemplarzy trafi do bibliotek publicznych i szkolnych, zaprzyjaźnionych instytucji, stowarzyszeń i organizacji w kraju i za granicą. Pozostały nakład zostanie przekazany mieszkańcom gminy Kurów i powiatu puławskiego. Publikację będzie można otrzymać w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kurowie oraz GOK w Kurowie. Serdecznie zapraszamy do interesującej lektury.

Arkadiusz Małecki

Okładka książki wydanej przez OSP w Kurowie

Wizyta delegacji z OSP Kurów w Havelock

W dniach 10-12 maj 2015 r. delegacja strażaków z jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Kurowie odwiedziła zaprzyjaźnioną jednostkę Straży Pożarnej Havelock Fire-Rescue Department w USA. Polskie korzenie doprowadziły do kontaktów z amerykańskimi strażakami.

Przypada, której efektem jest nawiązanie współpracy jednostki OSP Kurów z jednostką straży pożarnej z Havelock w USA miała swój początek w krótkim, ale jak znamionym mailu, skierowanym przez Edwarda Neda Cieszko z Havelock do Parafii Rzymskokatolickiej w Kurowie z prośbą o udzielenie informacji o wspólne więzy rodzinne z urzędującym proboszczem ks. Wiesławem Cieszko. Po analizie genologii rodziny Cieszko okazało się, że proboszcz ks. Wiesław oraz pastor Edward Ned są ze sobą spokrewnieni, a saga rodziny ma bogatą historię. Determinacja, jaką wykazano się przy analizowaniu genealogii rodu doprowadziły do wspólnych bardzo uczuciowych spotkań i wizyt. Kuzyni – duszpasterze, bardzo zaangażowani w życie lokalnej społeczności, w których pracują, postanowili zacieśnić relacje na różnych płaszczyznach. Jedną z pierwszych grup społecznych, jaka podjęła się zacieśniania relacji między miejscowościami była jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej w Kurowie.

Owoce współpracy

Wielu strażaków nie dowierzało w tak egzotyczną i daleką współpracę oddaloną w linii prostej o 6613 km. Ku zaskoczeniu wielu ludzi, wspólnie udało się zorganizować akcję profilaktyki raka piersi w USA i Polsce pn. „Taniec różowych rękawiczek” oraz lokalnie w powiecie puławskim akcję „Różowy kwiat”, w której wzięli udział także przedstawiciele lokalnej społeczności: Puławskiego Stowarzyszenia Amazonek i Publicznego Gimnazjum w Kurowie. Dzięki tym działaniom zebrano środki finansowe na profilaktykę raka piersi w Polsce i USA.

Pierwsza wizyta w Polsce

W ubiegłym roku podróż życia do ojczyzny swoich przodków odbył Edward Ned Cieszko wraz z małżonką

Strażacy z Kurowa ze strażakami z Hfrd w Havelock

Vicki. W swej podróży przez kilka dni gościli oni w Kurowie. Jednym z głównych punktów pobytu była wizyta w strażnicy OSP w Kurowie. Strażacy zaprezentowali sprzęt i wyposażenie oraz złożyli na ręce przedstawiciela lokalnej społeczności Havelock deklarację o chęci współpracy i przyjaźni. Na spotkaniu padły pierwsze zaproszenia i pomysły na wizyty delegacji w kolejnych latach.

Wizyta w USA

Strażacka pasja i determinacja doprowadziła do zorganizowania wizyty u przyjaciół zza oceanu. Myśl, jaka przyświeca współpracy, to „dobre wzorce trzeba czerpać od najlepszych”. Wizyta była także okazją do zapoznania się ze sprzętem, systemem pracy i szkoleń strażaków z USA. W jednostce Havelock sprzęt pożarniczy jest zróżnicowany. Posiadane samochody są bardzo przemyślanymi konstrukcjami. Strażacy posiadają kilka samochodów, w tym pojazdy gaśnicze i operacyjne, samochody typu drabina oraz ambulanse pogotowia ratunkowego. Ciekawostką jest to, że samochody-drabiny są jednocześnie pojazdami technicznymi, które jeżdżą do wszystkich wypadków drogowych. Ubrania amerykańskich strażaków są wykonane w bardzo nowoczesnej technologii. Strażacy do odpoczynku mają świetnie wyposażoną kuchnię, siłownię, kącik rekreacyjny, patio oraz przestronne pokoje.

W Stanach Zjednoczonych funkcjonuje numer alarmowy 911. Czas oczekiwania na służby jest zawsze bardzo krótki. Świadomość przeciwpożarowa społeczeństwa jest bardzo wysoka. Parkowanie w rejonach hydrantów czy dróg przeciwpożarowych jest tam całkowicie zabronione, a mieszkańcy przestrzegają tych zasad.

Strażacy z Havelock zaprezentowali delegacji, jak współdziałają ze szpitalem w New Bern oraz lokalną jednostką nadleśnictwa, a na koniec wizyty umożliwili prowadzenie i obsługę największego samochodu-drabiny.

Miłym akcentem współpracy było umieszczenie na każdym samochodzie strażackim jednostki Havelock emblematu jednostki OSP w Kurowie. Pamiątki i souveniry подарowane przez polskich strażaków zajmują honorowe miejsca w gablotach w głównych holach strażnicy.

Plany na przyszłość

Kolejnym przejawem współpracy będzie rewizyta strażaków z Havelock w przyszłym roku. Strażacy z Kurowa chcą zaprezentować gościom wyposażenie i sprzęt, jaki posiadają, a także pokazać jak najwięcej ciekawych turystycznie miejsc w Polsce.

Światowa strażacka rodzina

Natura i odwaga strażacka nie zna granic. Granice państw, bariery językowe, różnice kulturowe nie mają znaczenia dla zawodu strażaka, bo strażak, czy to w Polsce, czy w USA czy innym zakątku świata wykonuje takie same zadania, a przyświecającą ideą jest niesienie pomocy drugiemu człowiekowi.

Arkadiusz Małecki

Krajowa Wystawa Psów Rasowych w Wąwolnicy

18 czerwca 2015 r. w Wąwolnicy miała miejsce Krajowa Wystawa Psów Rasowych I, II i V grupy FCI. Było to dla naszej miejscowości wielkie wyróżnienie ze strony Polskiego Związku Kynologicznego, i tu pragnę bardzo podziękować prezesowi PZK o/Lublin za umożliwienie zorganizowania imprezy o randze ogólnopolskiej w naszej gminie. To prowadzi, że jak dąży się do celu, to można wiele osiągnąć. A to dopiero początek.

Marcin Laguna, wójt gminy Wąwolnica

Kultura

Teatr „To i Owo” świętuje XX urodziny

19 maja odbyły się II Integryjne Spotkania Artystów „Bez Barier” Puławy 2015. Organizatorami Spotkań byli Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Puławach oraz POK „Dom Chemika”. W czasie Spotkań jubileusz dwudziestolecia świętował Zespół Teatralny „To i Owo”. Teatr istnieje od 1995 r., a jego założycielem i instruktorem jest Barbara Mikołajczuk. W ciągu dwudziestu lat Zespół przedstawił wiele spektakli, zdobywał nagrody na teatralnych przeglądach powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich i międzynarodowych. Co roku był uczestnikiem Międzynarodowych Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku w Lublinie. Teatr oprócz pracy w żywym planie z powodzeniem stosuje techniki teatru lalkowego (kukły, marionetki, lalki żyworękie). Z okazji jubileuszu Teatr „To i Owo” został uhonorowany w 2015 r. Dyplomem Uznania od marszałka województwa lubelskiego, Podziękowaniem od lubelskiego kuratora oświaty, Dyplomem Uznania od wojewody lubelskiego. Instruktorka zespołu „To i Owo” Barbara Mikołajczuk otrzymała od ministra kultury i dziedzictwa narodowego odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, od marszałka województwa lubelskiego Dyplom Uznania oraz od lubelskiego kuratora oświaty Podziękowanie.

II Integryjne Spotkania Artystów „Bez Barier” Puławy 2015 rozpoczęły się „Hymnem lalkarzy” odśpiewanym przez Zespół IGA, działający w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach. Uroczystość otworzyli: dyrektor POK „Dom Chemika” – Aleksandra Kozak-Kotowska oraz dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach – Andrzej Czarniecki. Wędrowka przez dwudziestolecie istnienia Zespołu Teatralnego była możliwa dzięki ciekawej prezentacji. Aby

Gratulacje i nagrody dla aktorów Teatru „To i Owo”

uświetnić jubileusz Teatru „To i Owo” w ramach II Integryjnych Spotkań Artystów „Bez Barier” Puławy 2015, gościnnie wystąpiły zaprzyjaźnione zespoły teatralne: „Wesołe Skrzaty” ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dęblinie ze spektaklem „Księżniczka na ziarnku grochu”, „Promyk” ze Specjalnego Ośrodka Wychowawczego im. S. K. Staszczak w Puławach ze spektaklem „Koziołek Matołek”. Gościem specjalnym był Zespół Baletowy Etiuda z POK „Dom Chemika”. Zespół zaprezentował się w tańcach: „Pszczółki”, „Tarantela” oraz „Jemen”. Jubileuszowy spektakl „Znajda” przedstawiły dzieci i młodzież z Zespołu Teatralnego „To i Owo”.

Na widowni zasiedli goście reprezentujący Starostwo Powiatowe w Puławach, Urząd Miasta w Puławach, Grupę Azoty Zakładów Azotowych „Puławy” SA, Kiwanis Klub Puławy, koordynator Międzynarodowych Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku w Lublinie, dyrektorzy placówek oświatowych i kulturalnych, przedstawiciele mediów, nauczyciele, rodzice, dzieci i młodzież. Szczególną widownię stanowiły były aktorki Zespołu Teatralnego „To i Owo”, które tworzyły historię tego zespołu. II Integryjne Spotkania Artystów „Bez Barier” Puławy 2015 zakończyły się bardzo uroczystym wręczeniem dyplomów i podziękowań oraz upominków za 20-letnią pracę dla Zespołu Teatralnego „To i Owo”. Instruktorka Barbara Mikołajczuk oraz Zespół Teatralny „To i Owo” zostali uhonorowani dyplomem za 20-letnią aktywność w amatorskim ruchu artystycznym od dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach. Podziękowania i listy gratulacyjne wręczyli instruktorowi Teatru przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Puławach, Urzędu Miasta w Puławach, dyrektorzy zaprzyjaźnionych szkół. Goście nie szczędzili wielu słów uznania dla instruktorki Teatru „To i Owo”. Nie zabrakło upominków i kwiatów. Barbara Mikołajczuk podziękowała Starostwu Powiatowemu w Puławach i Urzędowi Miasta Puławy za wspieranie i promowanie działalności Teatru „To i Owo”. Szczególne podziękowanie za współpracę i wskazówki merytoryczne skierowała do koordynatora Międzynarodowych Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku w Lublinie Michała Stanowskiego oraz do byłych aktorów Teatru „To i Owo”.

Występujące gościnnie zespoły za udział w II Integryjnych Spotkaniach Artystów „Bez Barier” Puławy 2015, otrzymały statuetki dyplomy i słodkie upominki.

Nie zabrakło słów wdzięczności i podziękowań dla przyjaciół i osób wspierających uroczystość: POK „Dom Chemika”, Grupy Azoty Zakładów Azotowych „Puławy” SA, Stowarzyszenia na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Dajmy im szansę”, Kiwanis Klub Puławy. Upominki i statuetki wykorzystane na nagrody podczas uroczystości zostały wykonane w pracowni ceramicznej w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach. Zwieńczeniem II Integryjnych Spotkań Artystów „Bez Barier” Puławy 2015 był finał, w którym przy dźwiękach „Hymnu lalkarzy” wystąpili wszyscy artyści, instruktorzy, honorowi goście. Na scenę wjechał rozświetlony kolorowymi racami tort – prezent dla Zespołu Teatralnego „To i Owo”.

Historia grupy teatralnej „To i Owo”

Teatr „To i Owo” działa przy Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach od 1995 r. Założycielką i instruktorką zespołu jest Barbara Mikołajczuk. „To i Owo” to jeden z nielicznych teatrów, który sięga po techniki teatru lalkowego.

Zespół teatralny ma na swoim koncie wiele nominacji, wyróżnień oraz nagród, które są dla dzieci bardzo ważne, gdyż stanowią uwieńczenie ich pracy. Poprzez występy teatralne dzieci nabierają pewności siebie, przełamują nieśmiałość, czują się ważne i potrzebne, ponieważ dają radość oglądającym. Celem zajęć teatralnych jest także oddziaływanie na emocje, które wywołują u młodych ludzi umiejętność aktywnego przeżywania piękna, kształtują zdolność współdziałania w grupie i środowisku oraz umożliwiają integrację osób niepełnosprawnych z osobami pełnosprawnymi.

Każdego roku grupa teatralna „To i Owo” uczestniczy w Międzynarodowych Przeglądach Artystów Nieprzetartego Szlaku w Lublinie, w Powiatowych Przeglądach Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych i w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy.

Poza uczestnictwem w przeglądach dla osób niepełnosprawnych, zespół próbuje swoich sił w konkursach teatrów osób pełnosprawnych i co, warto podkreślić, często otrzymuje bardzo wysokie oceny. Zespół „To i Owo” wystawia spektakle w technice lalkowej. Animacja lalek jest trudną techniką. Wymaga stałej koncentracji i uwagi. Jednak lalka jest bliska dziecku. Ono czuje się z nią bezpiecznie. Zespół wraz z B. Mikołajczuk pracuje nad spektaklami cały rok. Dużo czasu zajmuje im tworzenie, poprawianie i udoskonalanie lalek, szycie strojów, wykonywanie rekwizytów i scenografii.

A oto dokonania grupy teatralnej:

1995/1996 – bajka Heleny Bechlerowej wg scenariusza B. Mikołajczuk „O żabkach w czerwonych czapkach”. Spektakl zrealizowany w żywym planie.

1996/1997 – bajka Jana Wilkowskiego „Tymoteusz Rymcimci”. Spektakl wystawiony w żywym planie. Iwona Nawrot wygrała konkurs plastyczny na znak graficzny Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku pt. „Folklor”. I nagroda za najpiękniejsze przebranie w Spotkaniach Artystów Nieprzetartego Szlaku w Lublinie.

1997/1998 – bajka Ludwika Górskiego wg scenariusza B. Mikołajczuk „O zajączku, który nie umiał zliczyć do trzech”. Spektakl zrealizowany w żywym planie plus kukielka. II nagroda w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy i wyróżnienie dla najlepszego instruktora B. Mikołajczuk.

1998/1999 – bajka wg scenariusza Aliny Stanowskiej „O kotku, który nie wiedział kim jest”. Spektakl zrealizowany techniką lalkową i w żywym planie.

1999/2000 – bajka do sztuki Marii Kossakowskiej i Janusza Galewicza wg scenariusza B. Mikołajczuk „Pásowa sukienka”. Spektakl wystawiony w żywym planie plus kukielki. Wyróżnienie w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar

Aktorzy Teatru „To i Owo” po występie

Prezydenta Miasta Puławy. Monika Kuźma wygrała konkurs na znak graficzny Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku pt. „Wędrowanie”.

2000/2001 – bajka wg scenariusza Jerzego Rochowiaka w adaptacji B. Mikołajczuk pt. „Szary Smok”. Spektakl wystawiany w żywym planie plus kukielka. Wyróżnienie w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy.

2001/2002 – bajka wg scenariusza Joanny Gutowskiej pt. „Podwawelski Smok”. Spektakl zrealizowany w żywym planie plus lalka. I nagroda w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy i nagroda dla najlepszego instruktora B. Mikołajczuk oraz wyróżnienie na Wojewódzkim Przeglądzie Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych.

2002/2003 – bajka wg scenariusza Eugeniusza Szwarca i Anny Świerczyńskiej w adaptacji B. Mikołajczuk pt. „Królowa Śniegu”. Spektakl wystawiany w żywym planie. Wyróżnienie w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy oraz nominacja od Rady Nieprzetartego Szlaku z Lublina na Festiwal Radości i Uśmiechu Lajkonik 2003 w Krakowie. I nagroda za najciekawsze kostiumy w Spotkaniach Artystów Nieprzetartego Szlaku. Monika Kuźma wygrała konkurs na znak graficzny Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku pt. „Rycerstwo”.

2003/2004 – bajka wg Marii Siedmiograj w adaptacji B. Mikołajczuk pt. „Taka sobie bajka o koronie króla Kołka”. Spektakl wystawiany w żywym planie.

2004/2005 – bajka W. Katajewa w adaptacji B. Mikołajczuk pt. „Kwiatuszek”. Spektakl zrealizowany w żywym planie plus marionetka. Wyróżnienie w Miejskiej Scenie Amatora w Przeglądzie o Puchar Prezydenta Puławy. Zespół uczestniczył w Festiwalu Radości i Uśmiechu Lajkonik 2005 w Krakowie. Mariola Ścibiorska wygrała konkurs na znak graficzny Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku pt. „Teatr”.

2005/2006 – bajka wg scenariusza Czesława Janczarskiego pt. „Olimpiada w Zajączkowie” – lalki. Zespół i instruktorka zespołu teatralnego B. Mikołajczuk otrzymała wyróżnienie w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy.

2006/2007 – bajka wg scenariusza B. Mikołajczuk pt. „Koziołeczek” – lalki żyworękie. II nagroda w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy i nagroda dla najlepszego instruktora B. Mikołajczuk, wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych w Zamościu, III miejsce na Festiwalu Dziecięcym w Rabce – Zdroju. Rada Nieprzetartego Szlaku w Lublinie nominowała zespół „To i Owo” na przeglądy teatralne do Lwowa i Kijowa. Zespół teatralny był laureatem Międzynarodowych Spotkań Teatralnych w Kijowie i Lwowie. Teatrzyk „To i Owo” uczestniczył w imprezach tj.: „Dni teatru”, „Dni Osób Niepełnosprawnych”, występy gościnne w Żyrzynie, występy w Lublinie z okazji „Dni Papieskich”. Zespół teatralny „To i Owo” otrzymał I nagrodę za najładniejsze stroje podczas Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku w Lublinie o tematyce „Cyrk”.

2007/2008 – bajka wg scenariusza B. Mikołajczuk pt. „Wodne panny”. Spektakl zrealizowany techniką lalkową. Wyróżnienie dla instruktorka B. Mikołajczuk w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy. I Nagroda w Festiwalu Radości i Uśmiechu Lajkonik w Krakowie, I nagroda w Spotkaniach Artystów Nieprzetartego Szlaku w konkursie na najładniejszy strój i I nagroda w konkursie plastycznym na znak Międzynarodowych Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku pt. „Wodny świat” dla Edyty Więsztal.

2008/2009 – bajka na podstawie sztuki Marii Kownackiej „O Kasi co gąski zgubiła” w adaptacji B. Mikołajczuk pt. „Kasia i gąski”. Spektakl był zrealizowany techniką lalkową i w żywym planie. I miejsce w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy, wygrane eliminacje w Wojewódzkim Przeglądzie Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych na szczeblu powiatowym i udział w eliminacjach wojewódzkich. Beata Adach wygrała konkurs na znak graficzny Międzynarodowych Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku pt. „Świat bajek”. Nagroda Starosty Powiatu Puławskiego za promocję działań artystycznych na skalę województwa i kraju.

2009/2010 – bajka pt. „Pieskie życie” wg scenariusza B. Mikołajczuk. Spektakl był zrealizowany techniką lalkową (marionetki) i w żywym planie. Nagroda dla instruktora B. Mikołajczuk w kategorii najlepszy instruktor w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy i wyróżnienie dla zespołu. Nominację na Ogólnopolskie Puławskie Spotkania Lalkarzy Teatr w Międzynarodowych Spotkaniach Artystów Nieprzetartego Szlaku w Lublinie. I miejsce dla dziewcząt na Festiwalu Radości i Uśmiechu Lajkonik 2010 w Krakowie. Nagroda Starosty Powiatu Puławskiego za promowanie Puław w dziedzinie artystycznej w Polsce.

2010/2011 – bajka pt. „Sad” wg scenariusza B. Mikołajczuk. Spektakl był zrealizowany w żywym planie plus technika lalkowa. Wyróżnienie w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy, Nagroda Starosty Puławskiego w kategorii „Być najlepszym”. Dziewczęta z zespołu „To i Owo” Edyta Więsztal i Ilona Koral brały udział w XIII Międzynarodowych Spotkaniach z Piosenką w Lu-

blinie, gdzie B. Mikołajczuk otrzymała dyplom uznania od Wojewody Lubelskiego. Izabela Chmielewska wygrała konkurs plastyczny na znak graficzny Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku pt. „Podróż w czasie”.

20011/2012 – bajka pt. „Na podwórku” wg scenariusza B. Mikołajczuk. Spektakl był zrealizowany techniką lalkową plus żywy plan. I miejsce w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy, wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych, Laureat 44 Ogólnopolskich Puławskich Spotkań Lalkarzy. Izabela Chmielewska wygrała konkurs plastyczny na znak graficzny Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku pt. „Świat kolorów”.

2012/2013 – bajka pt. „Wśród przyjaciół” wg scenariusza B. Mikołajczuk. Spektakl zrealizowany techniką lalkową plus żywy plan. II miejsce w Przeglądzie o Puchar Prezydenta Puław, Laureatem 45 Ogólnopolskich Puławskich Spotkań Lalkarzy. I miejsce dla Izabeli Chmielewskiej w regionalnych Eliminacjach do Ogólnopolskiego Festiwalu Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Niepełnosprawnych „Albertiana” i występ w Teatrze im. J. Słowackiego w Krakowie jako laureat XIII Ogólnopolskiego Festiwalu Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Niepełnosprawnych „Albertiana”.

2013/2014 – bajka pt. „Ogrodniczki” wg scenariusza B. Mikołajczuk. Spektakl zrealizowany techniką lalkową plus żywy plan. Wyróżnienie w Wojewódzkim Przeglądzie Teatrów Dziecięcych Inscenizacje 2014 w Lublinie, III miejsce w Miejskiej Scenie Amatora o Puchar Prezydenta Miasta Puławy, Laureat 46 Ogólnopolskich Puławskich Spotkań Lalkarzy. Teatr występował w I Integrycyjnych Spotkaniach Artystów „Bez barier”. Dziewczęta brały udział w XVI Spotkaniu z Piosenką w Lublinie. Amanda Zuchniarz wygrała konkurs plastyczny na znak graficzny Spotkań Artystów Nieprzetartego Szlaku pt. „Świat mitów”.

2014/2015 – bajka pt. „Znajda” wg scenariusza B. Mikołajczuk. Scenografię, lalki, stroje wykonała B. Mikołajczuk. Dyplom Uznania od Marszałka Województwa Lubelskiego pana Sławomira Sosnowskiego, Podziękowanie od Lubelskiego Kuratora Oświaty Krzysztofa Babisza, Dyplom Uznania od Wojewody Lubelskiego Wojciecha Wilka, odznaka honorowa „Zasłużony dla Kultury Polskiej” od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla instruktora B. Mikołajczuk. Podziękowania od Lubelskiego Kuratora Oświaty Krzysztofa Babisza dla współscenografa Dariusza Mikołajczuka oraz nominacja i występ podczas 47 Ogólnopolskich Puławskich Spotkań Lalkarzy.

*Marlena Dębicka-Koziarek, Barbara Mikołajczuk
fot. Grażyna Świątek*

Biblioteczne okna na świat

W kalendarzu są daty, które wyznaczają święto dla bibliotek i jej pracowników. Taką datą jest 23 kwietnia, czyli Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich oraz 8 maja – Dzień Bibliotekarza oraz początek Tygodnia Bibliotek. Powiatowa Biblioteka Publiczna w Puławach z okazji Dnia Książki postanowiła pokazać swoje najcenniejsze zbiory, przygotowując wystawę: „Publikacje regionalne dawniej i dzisiaj”. Na oknach biblioteki zawisły skany okładek książek regionalnych wydanych nawet w 1956 r. oraz tych, które ukazują się obecnie. Głównym celem wystawy jest bowiem pokazanie, jak rozwija się rynek wydawniczy na przestrzeni lat i jaką zmianę przeszły publikacje regionalne. Z okazji Tygodnia Bibliotek na oknach PBP zawisła wystawa „Biblioteka na czerwonym dywanie”. Okazało się że biblioteka to miejsce, które niejednokrotnie zagościło na filmowym ekranie. „Śniadanie u Tiffany’ego”, „Harry Potter” czy bajka „Piękna i bestia” to fabuły, które nie obyłyby się bez bibliotecznego tła. Biblioteka to przede wszystkim skarbnica wiedzy, jak Biblioteka Hogwartu czy Biblioteka Mistrza Jedi. To niejako metafora wszechświata, jak biblioteka ukazana w filmie „Imię róży”. Biblioteka z jednej strony skrywa tajemnice – film „Pogromcy duchów”, a z drugiej ułatwia rozwiązywanie zagadek – film „Siedem”. To miejsce towarzyskich spotkań i oaza spokoju, gdzie można pomyśleć o sobie i swoim życiu – film „Klub Winowajców”. Biblioteka to także rodzaj schronu, gdzie można ukryć się, uciec przed światem – film „Pojutrze”. Biblioteka może także stać się przepustką do świata przygody – film „Bibliotekarz” lub poszerzyć nasze horyzonty – film „Skazani na Shawshank”. Bo biblioteka to coś więcej niż regały z książkami.

Katarzyna Adamowska-Kane, instruktor PBP

„Niedyskretnie. Prawdziwe historie” – spotkania autorskie z Anną Lutosławską-Jaworską

23 kwietnia 2015 r. zaproszenie Powiatowej Biblioteki Publicznej w Puławach przyjęła Anna Lutosławska-Jaworska – aktorka scen krakowskich i wrocławskich, niezapomniana w rolach bohaterek z utworów Szekspira, Słowackiego i Wyspiańskiego. Ważne role zagrała w wyreżyserowanych przez siebie sztukach, m.in. w monodramie „Cudzoziemka” wg powieści Marii Kuncewiczowej.

Pracownice biblioteki z A. Lutosławską-Jaworską

W swojej karierze aktorka otrzymała wiele nagród i wyróżnień. Krakowski Klub Soroptimist International przyznał jej tytuł Krakowianki Roku 2013. 11 września 2014 r. aktorka odebrała Nagrodę im. Ireny Solskiej za całokształt dorobku artystycznego. Dla Anny Lutosławskiej najważniejszy był zawsze teatr, ale aktorka daje się poznać również jako malarka i pisarka. Jest autorką audiobooków i książek dla dzieci: „Pamiętnik psa Aresa pisany w Afryce i Krakowie”, „Jak Dorotka i Bartek poznawali Ewangelie”, „Bajki na przedsenek”. Anna Lutosławska-Jaworska pisze także poezję wydaną w tomiku „Dla Ciebie”. W 2014 r. ukazała się nietypowa biografia aktorki pt. „Skojarzenia zapisane w brulionie”, a ostatnia publikacja to zbiór zasłyszanych i przeniesionych na papier niezwykłych ludzkich losów: „Niedyskretnie. Prawdziwe historie”. I to właśnie promocja najnowszej książki tej autorki stała się motywem przewodnim spotkania zorganizowanego z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich. Była to zarazem kolejna odsłona Powiatowego Klubu Książki. Rozmowa z Anną Lutosławską-Jaworską była niezwykle inspirująca. Aktorka oczarowała klubowiczów sposobem bycia, niezwykłym talentem i poczuciem humoru. Opowiadała o teatrze, aktorstwie i swoich wspomnieniach. Zdradziła, kiedy rozpoczęła się jej przygoda z pisaniem i jak ważny jest dla niej bezpośredni kontakt z czytelnikami. Rozmowa przerywana była fragmentami książki odczytywanymi przez samą autorkę. „Niedyskretnie. Prawdziwe historie” to publikacja, obok której nie da się przejść obojętnie. Budzi emocje, uruchamia myśli i przywołuje wspomnienia. Anna Lutosławska-Jaworska pokazuje, że rozmowa to niezwykle piękna, ale i trudna sztuka. A ludzi trzeba słuchać, a nie tylko słyszeć.

Katarzyna Adamowska-Kane, instruktor PBP

Kazimierskie Święto Książki

23 kwietnia Biblioteka Publiczna w Kazimierzu Dolnym jak co roku zaprosiła na wspólne świętowanie Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich. To właśnie tego dnia niezwykle ważna jest promocja czytelnictwa, edytorstwa i ochrony własności intelektualnej. Hasłem tegorocznych obchodów były słowa „Czytam bo warto”. Biblioteka wspólnie z placówkami oświatowymi z terenu gminy zaplanowała wiele atrakcji czytelniczych dla wszystkich grup wiekowych. W Bibliotece Publicznej w Kazimierzu Dolnym odbyły się dwa spotkania autorskie. Najmłodszy czytelnicy mieli okazję spotkać się z Wiesławem Drabikiem, autorem książek dla dzieci. Zgadywanki, rymowanki i wierszyki wypełniły całą godzinę spotkania. Bibliotekarze zaprosili czytelników na spotkanie autorskie z Anną Lutosławską-Jaworską, aktorką, pisarką i reżyserką teatralną. Anna Lutosławska-Jaworska promowała swoją najnowszą publikację pt. „Niedyskretnie. Prawdziwe historie”.

W ramach obchodów Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich w Filii Bibliotecznej w Bochojnie odbyły się zajęcia literacko-plastyczne pt. „Przypominamy znanych i poznajemy nowych bohaterów książek”. Uczniowie klasy I SP pojawili się w bibliotece w bajkowych przebraniach i wcielając się w swoich ulubionych książkowych bohaterów, odgadywali zagadki i szukali ukrytych bajkowych tytułów w odczytywanym opowiadaniu. Na zakończenie uczestnicy lekcji wspólnie wyrecytowali wiersz Juliana Tuwima „Lokomotywa”. Powstała też galeria obrazków. Maluchy z kazimierskiego Przedszkola im. Marii Kopnickiej wysłuchały, jak dyrektor Anna Stępień czyta „Ballady” Wiery Badalskiej. W Społecznej Szkole Podstawowej w Skowieszynie promowano akcję „Bookcrossing”, natomiast uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Rzeczycy wybrali się na spacer z książką. Szkoła Podstawowa w Dąbrówce ma nowego „Mistrza Pięknego Czytania”. Korytarzami Szkoły Podstawowej w Bochojnie przeszedł korowód bajkowych bohaterów. Najlepsze przebrania nagrodzone zostały drobnymi upominkami. Tego dnia to nauczyciele czytali fragmenty swoich ulubionych książek,

Spotkanie z A. Lutosławską-Jaworską w kazimierskiej bibliotece

a uczniowie starszych klas dzielili się swoimi literackimi odkryciami. W bibliotece szkolnej można było obejrzeć wystawę pt. „Warto czytać”. Biblioteka Publiczna serdecznie dziękuje wszystkim, którzy aktywnie włączyli się w świętowanie kazimierskiego Dnia Książki. Do zobaczenia za rok.

Katarzyna Adamowska-Kane, instruktor PBP

Z życia bibliotek

Idzie nowe, czyli tablety w bibliotekach powiatu puławskiego

Biblioteka Publiczna w Kazimierzu Dolnym, Gminna Biblioteka Publiczna w Puławach zs. w Górze Puławskiej oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Końskowoli to placówki, które przystąpiły do projektu „Tablety w Twojej bibliotece” organizowanego przez Program Rozwoju Bibliotek. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego łącznie przekazała naszym bibliotekom w darze 12 tabletów o łącznej wartości 24417 zł. Tablety będą udostępniane na miejscu w bibliotekach i wykorzystywane podczas zajęć. Zachęcamy wszystkich mieszkańców do skorzystania z nowej oferty naszych placówek.

Młodzi czytelnicy podczas lekcji bibliotecznej z tabletem

Jestem Polakiem, jestem Europejczykiem

W dniach 22, 27 i 29 kwietnia 2015 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Kurowie odbyły się ciekawe lekcje biblioteczne dla Gminnego Przedszkola pt. „Jestem Polakiem, jestem Europejczykiem”. Dzieci miały okazję dowiedzieć się, co to jest Unia Europejska i jakie państwa do niej należą. Na specjalnie przygotowanej mapie przedszkolaki oznaczały Polskę i pozostałe kraje europejskie. Dodatkowo poznały flagę UE, maskotkę Syriusza oraz waluty wybranych państw.

Lekcja o Unii Europejskiej w bibliotece w Kurowie

Z głośników zabrzmiała IX symfonia Ludwiga van Beethovena. Kolejnym etapem lekcji było zwiedzanie 6 wybranych krajów. Śpiewając piosenkę „Jedźcie pociąg z daleka”, przedszkolaki podróżowały z miejsca na miejsce, zaglądając do Holandii, Francji, Wielkiej Brytanii, Włoch, Hiszpanii i Polski, witając się i żegnając w ojczystych językach tych krajów. Na każdym z przystanków dzieci dokładnie poznawały odwiedzane kraje, ich stolicę, flagę, walutę, charakterystyczne miejsca i potrawy oraz bajki. Na zakończenie spotkania mali czytelnicy zwiedzili bibliotekę i zobaczyli jej księgozbiór.

Poruszająca historia rozdartego Kaukazu – spotkanie autorskie z Jerzym A. Wlazło w nałęczowskiej bibliotece

Pierwszego kwietnia 2015 r. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Faustyny Morzyckiej w Nałęczowie zaprosiła na spotkanie autorskie z Jerzym A. Wlazło, współautorem książki „Pęknięte miasto. Biesłan”. Publikacja przypomina poruszającą historię największego i najbardziej okrutnego zamachu terrorystycznego w Europie.

Uczestnicy bibliotecznego spotkania z pisarzem J.A. Wlazło

1 września 2004 r. do szkoły u podnóży gór Kaukazu wtargnęli zamaskowani islamscy bojownicy. Po trzech dniach doszło do masakry, podczas której zginęły 334 osoby. Terroryzm objawił swoje najstraszniejsze oblicze. Przekroczona została kolejna granica; ofiarą padły dzieci. Zbigniew Pawlak był w Biesłanie kilka dni po tych tragicznych wydarzeniach. Odwiedził ponad setkę osetyjskich rodzin. Mieszkał w ich domach, słuchał ich historii. Po 10 latach wrócił, by zobaczyć, jak zmieniło się ich życie. „Pęknięte miasto” opowiada o tragedii, która dotknęła jego mieszkańców. O bezradności rodziców, którzy nie mogli pomóc swoim dzieciom. O odwecie i nienawiści bojowników, którzy wcześniej stracili swoich bliskich. O odwadze tych, którzy na własne życzenie pozostali z dziećmi w szkole. Ta poruszająca historia nie pozwala zapomnieć o tym, że w każdej wojnie, po obu stronach barykady są ludzie. Pozwala też zrozumieć Kaukaz – nieokiełznany, barwny, ale od wielu lat podzielony przez krwawe konflikty. Czytelnicy obecni na spotkaniu nie potrafili ukryć wzruszenia; w tym przypadku nawet czas nie był w stanie uspokoić emocji.

Co w trawie piszczy, czyli bibliotekarze powiatu puławskiego z wizytą na Warszawskich Targach Książki

14 maja 2015 r. bibliotekarze powiatu puławskiego wybrali się z wizytą na Warszawskie Targi Książki. Głównym celem wyjazdu szkoleniowego było zapoznanie się z aktualnymi nowościami wydawniczymi i rynkiem książki w Polsce. Dodatkową atrakcją była możliwość zwiedzenia Stadionu Narodowego.

Katarzyna Adamowska-Kane, instruktor PBP

Bibliotekarze z powiatu puławskiego na Warszawskich Targach Książki

Czyste środowisko – najlepsze uzdrowisko

To jedno z haseł, które można było usłyszeć i przeczytać 22 kwietnia 2015 r. w okolicach Urzędu Miasta w Puławach. Tego dnia od wielu lat na całym świecie organizowane są wydarzenia, akcje, uroczystości z okazji Dnia Ziemi. Mają one na celu rozbudzenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnych, rozumianej jako gotowość działania człowieka w zgodzie ze środowiskiem naturalnym oraz kształtowanie postaw odpowiedzialności za to środowisko.

Młodzieżowy Dom Kultury w Puławach włączył się w tym roku w obchody Dnia Ziemi. Pracownia organizacji imprez, prowadzona przez Magdalenę Cencek, zaprosiła do współpracy przy realizacji tego zadania Nadleśnictwo Puławy, Miejski Zakład Komunikacji oraz Zespół Szkół Zawodowych nr 3 im. Marii Dąbrowskiej w Puławach. W ramach obchodów święta rozpisane zostały konkursy: plastyczny „Eko Puławy” i fotograficzny o tematyce ekologicznej. Włączono także VI Powiatowy Konkurs Literacki „Mój świat”, który w tym roku rozszerzono o podtytuł – bogactwo natury.

Uroczyste rozpoczęcie imprezy i ogłoszenie wyników odbyło się w Ogrodzie Willowym MDK.

Fundatorami nagród byli: Starostwo Powiatowe i Urząd Miasta Puławy, Nadleśnictwo Puławy, Restauracja PEPOO oraz Rada Rodziców MDK. Wystawę nagrodzonych i najciekawszych prac plastycznych można było oglądać podróżując tego dnia autobusem MZK linii numer 12.

W drugiej części obchodów Dnia Ziemi dzieci młodsze miały okazję wysłuchać prelekcji „Las moim przyjacielem”, którą przeprowadziła Marzena Puzio z Nadleśnictwa Puławy. Na pytania dzieci odpowiadał także leśniczy – Dariusz Drążek. W tym czasie młodzież szkolna wzięła udział w happeningu ulicami miasta. Wszystkie hasła o tematyce ekologicznej miały zwracać uwagę na potrzebę ochrony środowiska naturalnego.

Do obchodów Dnia Ziemi włączyły się także przedszkolaki. Grupa z Miejskiego Przedszkola nr 18 pod kierunkiem Barbary Rybak i Justyny Jeżak zaprezentowała

Uczestnicy i marszu z okazji Dnia Ziemi

spektakl pt. „Kłopoty Bartka”, który mówił o konieczności segregowania odpadów i składowania ich w miejscach do tego przeznaczonych.

Wyniki konkursu plastycznego i fotograficznego

Kategoria klasy I-III szkoły podstawowe:

- I. Maja Kacperczyk, SP nr 2 w Puławach, kl. Ia
- II. Gabriela Walczak, SP nr 2 w Puławach, kl. Ia
- III. Antonina Nowosadzka, SP nr 2 w Puławach, kl. Ila

Kategoria klasy IV-V szkoły podstawowe:

- I. Dalia Kamińska, SP nr 4 w Puławach
- II. Jakub Łyjak, SP nr 2 w Puławach, kl. IVa
- III. Karol Pawłowski, SP w Osinach, kl. IV

Komisja zakwalifikowała do wystawy pokonkursowej następujące prace:

Kategoria klasy I-III szkoły podstawowe:

- Amelia Biłgoraj, SP nr 1 w Puławach, kl. Ic
Maja Kacperek, SP nr 2 w Puławach, kl. Ia
Maja Cebulska, SP nr 2 w Puławach, kl. Ia
Agata Ruczkowska, SP nr 1 w Puławach, kl. I
Julia Filipek, SP nr 1 w Puławach, kl. I
Agata Stępień, SP nr 2 w Puławach, kl. Ila
Oliwia Gładysz, SP nr 1 w Puławach, kl. II

Kategoria klasy IV-V szkoły podstawowe:

- Patrycja Dudzik, SP w Osinach, kl. V
Maciej Nowacki, SP w Osinach, kl. V
Kamil Matysiak, SP w Osinach, kl. IV

Komisja postanowiła nagrodzić za udział w konkursie fotograficznym „EKO-Puławy”:

Tomasza Błasińskiego – ZST w Puławach

Wyniki VI Powiatowego Konkursu Literackiego

„Mój świat – bogactwo natury”

Spośród 85 nadesłanych wierszy przyznano nagrody i wyróżnienia:

Kategoria klasy I-III szkoły podstawowe:

- Amelia Sulej – SP nr 10 w Puławach, Mateusz Gajek – SP nr 1 w Puławach, Katarzyna Mizak – SP nr 10 w Puławach.
Wyróżnienie: Matylda Wińtoch – SP nr 1 w Puławach, Aleksandra Sokół – SP nr 2 w Puławach, Piotr Matras – SP nr 4 w Puławach, Gabriel Lis – SP nr 10 w Puławach.

Kategoria klasy IV-VI szkoły podstawowe:

- Julia Janczarek – SP w Karmanowicach, Adrianna Zdunek – SP nr 3 w Puławach, Adrian Szczęśniak – SP nr 10 w Puławach

Wyróżnienie: Julia Seredyn – SP nr 3 w Puławach, Wiktoria Woś – SP w Nałęczowie, Paulina Piekarcz – SP nr 4 w Puławach, Aleksandra Barszcz – SP nr 3 w Puławach, Jakub Kuk – SP nr 4 w Puławach, Natalia Wiśniewska – SP w Żyrzynie.

Kategoria gimnazjum:

- Dominika Makuch – PG w Górze Puławskiej.
Wyróżnienie: Patrycja Krześniak – PG w Górze Puławskiej
Natalia Micek – Gimnazjum przy Zespole Szkół im. Stefana Batorego w Stężycy, Sara Eciak – Niepubliczne Gimnazjum przy Zespole Szkół Agrobiznesu w Klementowicach.

Kategoria szkoły ponadgimnazjalne:

Katarzyna Pać – ZSO nr 2 im. Franciszka Dionizego Książnika w Puławach.

Wyróżnienie: Natalia Ociesa – SZ nr 6 w Puławach

*Małgorzata Klinkosch, instruktor MDK w Puławach
fot. Daniel Mróz*

Pielęgnowujemy zwyczaje

Od lat w naszej placówce przyjęte jest obchodzenie wraz z dziećmi i ich rodzicami świąt z różnych okazji. Koniec maja i czerwiec to, najogólniej rzecz ujmując – Święto Rodziny.

W tym czasie Magdalena Cencek, która prowadzi pracownię organizacji imprez i kluby młodzieżowe zaprasza do wspólnych zabaw grupy współpracujące na co dzień z MDK-em, jak i zaprzyjaźnione klasy. Imprezy te mają na celu promocję placówki i integrację środowiska.

Innym ważnym celem jest zaprezentowanie rodzicom efektów pracy z dziećmi. Mariola Błazik, która prowadzi teatr dziecięcy planuje na ten czas premiery swoich spektakli. Zajęcia odbywają się systematycznie dwie godziny

w tygodniu. Przy ich realizacji Mariola Błazik współpracuje z nauczycielkami ze szkół podstawowych nr 1, 2 i 4. W tym roku były to: Maria Sikora, Agnieszka Jakubczyk, Joanna Krajewska, Maria Kolek, Magdalena Śliwińska, Anna Koryszewska, Jolanta Ciesielska, Renata Binienda, Urszula Siuta-Gola.

W maju i czerwcu wystawione zostały następujące spektakle: „Bajkowa zabawa”, „Zamieszanie w krainie bajek”, „Ja i moja siostra Klara”, „Egzamin na królewnę”, „Tu mnie nie znajdą”, „Egzamin na królewnę”, „Kto powiedział miau?”, „Zaklęta góra”, „Księżniczka na ziarnku grochu”, „Król Bul” oraz teatr żywego planu „Zygzak”. Udział w zajęciach teatralnych daje dzieciom możliwość wszechstronnego rozwoju, uczy współpracy i odpowiedzialności. Ogromną rolę w realizacji tych przedsięwzięć odgrywają rodzice. Pomagają w przygotowaniu scenografii czy kostiumów, a także współorganizują spotkania integracyjne.

Małgorzata Klinkosch, instruktor MDK w Puławach

Dzieje się w MDK

Wystawy

Pracownia Edukacji Plastycznej prowadzona przez Annę Bachanek daje dzieciom i młodzieży możliwość wszechstronnego rozwoju, a także atrakcyjnego spędzania wolnego czasu. W ciągu roku szkolnego prowadzone są zajęcia z malarstwa, rysunku, papieroplastyki i rzeźby. Uczestnicy nie tylko wykonują prace, ale nade wszystko rozwijają swoją kreatywność. Poprzez artystyczne środki wyrazu wyrażają emocje i kształtują osobowość. Efekty działań prezentowane są na wystawach i konkursach plastycznych. Anna Bachanek organizuje wystawy malarstwa i rysunku w galerii „Piwnica”. Promuje amatorów i artystów powiatu puławskiego.

Od 31 marca 2015 r. do połowy kwietnia można było oglądać wystawę rysunków Katarzyny Gut-Dziwiszek „Pasje”. Autorka jest absolwentką Wydziału Pielęgniarstwa Uniwersytetu Medycznego w Lublinie oraz Wydziału Teo-

Obchody Dnia Matki w MDK w Puławach

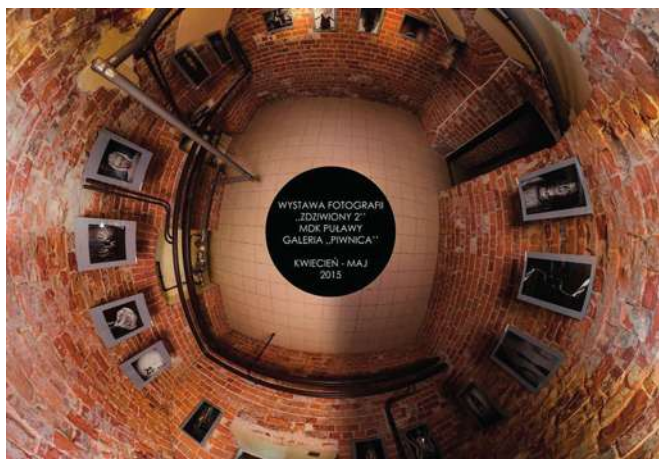
Katarzyna Gut-Dziwiszek i jej prace

logii, gdzie ukończyła Podyplomowe Studia Katechetyczne na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w Lublinie.

31 maja 2015 r. odbył się wernisaż malarstwa Tadeusza Paszko. Artysta studiował na ASP w Warszawie, gdzie w latach 1968-1973 był uczniem Michała Byliny. Jest on zafascynowany sztuką sakralną. Na stałe osiadł w Nałęczowie, gdzie uczy malarstwa w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Józefa Chełmońskiego.

„ZDZIWIWIONY 2” - Wystawa prac wychowanków pracowni fotograficznej pod kierunkiem Daniela Mroza

Zdjęcia prezentowane na wystawie to nie tylko zbiór fotografii, ale przede wszystkim różne osobowości autorów. To bogactwo postrzegania rzeczywistości, często chropowatej w swojej estetyce – odmiennej od klasycznego postrzegania piękna. Wreszcie to obrazowanie rozmaitych stanów emocjonalnych. Różnorodność tematyki fotografii, to nic innego jak próba komunikacji artysty z widzem. Ponadto potrzeba ukazania swoich wątpliwości i zadania pytania: Kiedy i czy w ogóle, jesteśmy prawdziwi?, Czy nie zostaliśmy zamknięci w przestrzeni sztuczności?, Jak się z tego wydostać? Zagadnienia te nurtują nie tylko młodzież. Dorośli również stają przed takimi dylematami.

Plakat zwiastujący wystawę fotografii

Międzynarodowy Dzień Teatru z MDK-ami

W ramach Międzynarodowego Dnia Teatru, grupa teatralna „Gdańska 4” z Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach pod kierownictwem Huberta Domańskiego przygotowała szereg spektakli teatralnych i spotkań literackich, które odbywały się przez cały marzec.

9 marca 2015 r. w MDK-u w Puławach była prezentowana poezja Marzeny Romańczuk pt. „Ujęta w cudzysłów”.

Spektakl „Skrzydełka” zrealizowany na podstawie scenariusza Małgorzaty Jokier, w reżyserii Huberta Domańskiego oraz scenografii Mateusza Pędrackiego miał swoją premierę 16 marca 2015 r. w Środowiskowym Domu Sa-

Grupa teatralna „Gdańska 4”

mopomocy w Puławach. Inscenizacja teatralna opowiada o normalnej rodzinie, w której rośnie dziecko o nadzwyczajnych i nieludzkich cechach. Od odpowiedzi na pytanie kogo skubać, zaczynają się właściwe problemy. Spektakl jest pewnego rodzaju protestem przeciw metodom wychowania dziecka na wzór i podobieństwo współcześnie obowiązującego modelu, przeciw oglupieniu i tresurze. Był wystawiany także w MDK-u oraz dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Puławach.

Spektakl pt. „5 minut” zrealizowany według scenariusza Liliany Bardijewskiej, w reżyserii Huberta Domańskiego miał swoją premierę w kwietniu. Opowiada on o grze pozorów współczesnych ludzi oglądanych przez pryzmat telewizyjnego show. To próba odpowiedzi na pytanie: Jak daleko media mogą się posunąć do manipulacji widzem i na ile widz jest sprawcą tej manipulacji? To gra pozorów, w której jesteśmy zarazem aktorami, jak i widzami. To gra, w której godzimy się na takie traktowanie. Spektakl prezentowany był dwukrotnie w czerwcu w POK „Dom Chemika”.

27 marca 2015 r. w dniu obchodów Międzynarodowego Dnia Teatru w MDK-u odbyły się spektakle teatralne: „Calineczka” w wykonaniu uczniów z klasy II SP nr 4 i „Bajkowa zabawa” z klasy II ze SP nr 2. Dzieci z tych środowisk uczęszczają na zajęcia teatralne prowadzone przez Mariolę Błazik. Zaprezentowana została również inscenizacja wiersza Juliana Tuwima „Lokomotywa” w wykonaniu kl. III z SP nr 2 zrealizowana według pomysłu Małgorzata Klinkosch.

Mali aktorzy na scenie MDK-u

Po raz ósmy – 23 kwietnia 2015 r. w MDK-u w Puławach odbyły się Dziecięce Spotkania Teatralne. Impreza adresowana jest do grup przedszkolnych z miasta i powiatu puławskiego. To okazja do zaprezentowania efektów pracy z dziećmi. Daje ona możliwość wymiany doświadczeń nauczycielom prowadzącym, a także dostarcza artystycznych przeżyć małym wykonawcom i ich rodzicom.

W tym roku zaproszona publiczność mogła obejrzeć 7 prezentacji: spektakli, inscenizacji, impresji muzycznych.

Mali aktorzy w inscenizacji „Czerwonego Kapturka”

Z roku na rok Dziecięce Spotkania Teatralne cieszą się coraz większym zainteresowaniem. W ubiegłym roku podczas tej imprezy placówkę odwiedziło czy to w charakterze wykonawców, czy widzów około 300 dzieci.

Pamiętam – 10 rocznica śmierci Jana Pawła II

Do współpracy przy realizacji przedsięwzięcia przyjęło zaproszenie Publiczne Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Puławach oraz Gimnazjum im. Jana Pawła II w Żyrzynie.

W przygotowanie imprezy czynnie włączyła się także Eliza Denkowska-Rozdoba – poetka z Gołębia, której utwory poświęcone papieżowi zostały opublikowane w książce pt. „Almanach literacki wydany dla uczczenia 10 rocznicy narodzin dla nieba Ojca Świętego Jana Pawła II – 2.04 2005” (Lubliniec, 2015).

Podczas spotkania osoby zaproszone i publiczność mogli podzielić się refleksją, jak zapamiętali dzień odejścia papieża – Polaka. Szczególnie interesująco wypowiedział się ksiądz Waldemar Zasada – poeta, autor tomu poezji „Zawsze z nami” poświęconemu Ojcu świętemu Janowi Pawłowi II. Oprawę muzyczno-wokalną przygotował Mariusz Oleśkiewicz z młodzieżą.

Jubileuszowe wydanie Almanachu literackiego

Warsztaty z Elizą Denkowską-Rozdobą

W kwietniu, po raz drugi w tym roku szkolnym, pracownia literacka przeprowadziła warsztaty poezji.

Na spotkanie została zaproszona Eliza Denkowska-Rozdoba, która mieszka w Gołębiu. Zaproszone dzieci z grupy teatralnej i Klubu Literackiego „Strofka” miały okazję osobiście poznać autorkę, zadawać pytania dotyczące jej życia, a także twórczości i wziąć udział w zabawach językowych. Autorka przygotowuje do wydania swój debiutancki tomik utworów dziecięcych, które można znaleźć na stronie: wiersze Elizy Denkowskiej-Rozdoby.

Warsztaty poezji z Elizą Denkowską-Rozdobą

Ginące zawody

W kwietniu pracownia organizacji imprez prowadzona przez Magdalenę Cencek zorganizowała warsztaty garncarskie oraz „Jak powstaje papier?”

Od kilku lat nasza placówka współpracuje z Sebastianem Kozłowskim, który pokazuje dzieciom zasady pracy z gliną, korzystania z koła garncarskiego, a także umożliwia wspólne tworzenie misek czy miseczek. Swoją ofertę edukacyjną rozszerzył on o pokaz starej metody powstawania papieru czerpanego. Dzieci mogły uczestniczyć

Efekty warsztatów garncarskich

w procesie jego tworzenia. Na warsztaty zostały zaproszone klasy ze Szkoły Podstawowej w Zarzeczcu oraz nr 11 z Puław.

I ty możesz zostać piekarzem – ginące zawody

Pracownia organizacji imprez MDK prowadzona przez Magdalenę Cencek, zaprosiła uczestników zajęć teatralnych na warsztaty w piekarni. Dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 2 wraz z wychowawczynią Marią Sikorą odwiedziły Piekarnię Tadeusza Zubrzyckiego w Kraczewicach. Firma ta jest jednym z partnerów organizacji Ekomuzeum Lubelszczyzny „Żywa tradycja”. Wszystkie rodzaje pieczywa przygotowuje się tam ręcznie. Spotkanie poprowadziła Mariola Zubrzycka – prezes Stowarzyszenia Partnerstwo Producentów Cebularza i współwłaścicielka piekarni. Dzieci ubrane w specjalne stroje miały możliwość samodzielnie uformować z przygotowanego ciasta tradycyjne chałki, ślimaki oraz języki. Prowadząca dała także możliwość zaprezentowania własnych pomysłów. Każdy uczestnik warsztatów przygotował własną bułeczkę. Podczas ich pieczenia dzieci degustowały maślane bułeczki, zwiadywały piekarnię i obejrzały prezentację na temat chleba. Na zakończenie każdy otrzymał upieczone pieczywo, które sam wcześniej przygotował, a także Honorowy medal z piernika. Mariola Zubrzycka przekazała dzieciom materiały promocyjne Ekomuzeum Lubelszczyzny „Żywa tradycja”, zachęcając je do odwiedzania interesujących miejscowości razem z rodzicami.

Dzieci na zajęciach w piekarni upiekły bułeczki i rogaliki

Taniec, taniec

16 maja 2015 r. na gościnnych deskach POK „Dom Chemika” odbyła się szesnasta edycja Wojewódzkiego Festiwalu Współczesnych Form Tanecznych organizowanego przez MDK w Puławach pod patronatem Lubelskiego Kuratora Oświaty. W festiwalu wzięły udział zespoły taneczne i soliści ze szkół, placówek wychowania pozaszkolnego, domów kultury oraz osoby i grupy niezrzeszone z województwa lubelskiego. Publiczność mogła obejrzeć

Uczestnicy Wojewódzkiego Festiwalu Współczesnych Form Tanecznych

118 prezentacji. Jury w składzie: Ryszard Kalinowski, Sebastian Jakimiuk i Daniel Mróz, przyznało nagrody i wyróżnienia.

Taniec nowoczesny:

Starsza kategoria wiekowa – zespół:

- I. SQUEEZE – Gminny Ośrodek Kultury w Milejowie;
- II. DANCE ACADEMY STUDIO II – Klub Kultury „Piaś” w Białej Podlaskiej;
- III. POKUS I – POK „Dom Chemika” w Puławach;

Wyróżnienie: DUET: Aleksandra Lesiuk, Milena Kozaczuk – Klub Kultury „Piaś” w Białej Podlaskiej.

Starsza kategoria wiekowa – solista:

- I. Klaudia Mutwicka – Centrum Kultury w Łęcznej;
  - II. Kamila Czyżak – Centrum Kultury w Łęcznej;
  - III. Patrycja Wójcik – Centrum Kultury w Łęcznej;
- Wyróżnienie:** Wiktoria Różańska – Klub Kultury „Piaś” w Białej Podlaskiej.

Młodsza kategoria wiekowa – zespół:

- I. SKARB – Gminny Ośrodek Kultury w Ulan Majoracie;
- II. DANCE ACADEMY STUDIO I – Klub Kultury „Piaś” w Białej Podlaskiej;
- III. SOUL KIDS – Centrum Kultury i Promocji w Kraśniku.

Wyróżnienia: MAŁA REWIA TANECZNA I – Miejski Dom Kultury w Dęblinie, SKARB 2 – Gminny Ośrodek Kultury w Ulan Majoracie.

Młodsza kategoria wiekowa – solista:

- I. Filip Wieczorek – Zespół Placówek Oświatowych w Ciecierzynie;
- II. Klaudia Skwarek – Gminna Biblioteka Publiczna w Garbowie;
- III. Oliwia Gańska – Centrum Kultury w Łęcznej.

Wyróżnienie: Wiktoria Mazurkiewicz – Osiedlowy Dom Kultury w Łęcznej.

Taniec współczesny: Starsza kategoria wiekowa – zespół:

- I. ADA I – Młodzieżowy Dom Kultury w Biłgoraju;
- II. ARABESKA MŁODZIEŻOWA – Młodzieżowy Dom Kultury „Pod Akacją” w Lublinie;
- III. GRACJA – Młodzieżowy Dom Kultury w Biłgoraju.

Wyróżnienia: GRAWITAN FORMACJA K2 – Studio Tańca GRAWITAN w Poniatowej, Duet: Iza Górską, Alicja Borucka – POK „Dom Chemika” w Puławach.

Starsza kategoria wiekowa – solista:

- I. Wiktoria Stępień – Klub Kultury „Piast” w Białej Podlaskiej;
- II. Amelia Grzywaczewska – Młodzieżowy Dom Kultury w Biłgoraju;
- III. Milena Saj – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury we Frampolu.

Wyróżnienie: Aleksandra Wąsowska – Miejski Dom Kultury w Dęblinie.

Najlepsi z najlepszych

Finaliści IV Konkursu Krasomówczego „Babciu, dziadku opowiedz mi bajkę” spotkali się 2 czerwca 2015 r. w MDK-u, by jeszcze raz zaprezentować swoje umiejętności przed publicznością. Okazało się, że trema była większa niż podczas eliminacji, które odbywały się w ciągu roku szkolnego 2014/2015. Jury w składzie: Mariola Błazik, Teresa Furtak i Magorzata Klinkosch, jednogłośnie przyznało:

- I. Laura Gajaszek z SP nr 4 w Puławach (ucz. Anny Posłuszny).
- II. Maria Borawska z SP nr 4 (uczennica Magdaleny Śliwińskiej) i Wiktoria Grych z SP nr 11 (ucz. Anny Daniszewskiej).
- III. Emilia Iwanicka i Emil Niemczycki z SP nr 1 (ucz. Moniki Chmielewskiej) i Aleksandra Górka z SP nr 4 (ucz. Magdaleny Śliwińskiej).

Konkurs miał na celu zachęcić dzieci do samodzielnych poszukiwań mniej znanych tekstów literackich, rozbudzić zamiłowanie do czytania oraz zmierzyć się z wybranym tekstem i zaprezentować go publicznie własnymi słowami. Dla uatrakcyjnienia prezentacji, wykonawcę obowiązywał stosowny kostium teatralny. Cele te zostały osiągnięte. Organizatorka konkursu Małgorzata Klinkosch zapowiedziała rozszerzenie kategorii wiekowej o uczestników z klas IV i V oraz poszerzenie tematyki. Klasy starsze opowiadać będą legendy i podania polskie.

Małgorzata Klinkosch, instruktor MDK w Puławach

Nagrodzeni w Konkursie Krasomówczym

Zespół Baletowy ETIUDA zatańczy w światowym finale w Bukareszcie

W dniach 14-15 marca 2015 r. odbyły się Krajowe Eliminacje do Międzynarodowego Konkursu Tanecznego dla dzieci i młodzieży Dance World Cup, w których brał udział Zespół Baletowy ETIUDA z POK „Dom Chemika”, pod kierownictwem Zofii Stec.

DANCE WORLD CUP to światowy konkurs taneczny dla dzieci, młodzieży i dorosłych, uczniów lub absolwentów niepublicznych, prywatnych szkół baletowych i tanecznych działających przy instytucjach kultury. Podzielony na etapy regionalne, krajowe i zakończony światowym finałem w najpiękniejszych zakątkach globu.

„L`Art De la Dance” Krakowska Akademia Tańca we współpracy z Nowohuckim Centrum Kultury organizują jedyny w Polsce konkurs dla uczniów niepublicznych szkół baletowych, będący również krajowymi eliminacjami do Dance World Cup. W konkursie brały udział grupy wiekowe: Mini – 9 tańców, Children – 44 tańce, Junior – 50 tańców, Senior – 21 tańców. Jest to przegląd sukcesów, metod pracy i prezentacja najzdolniejszych uczniów, miejsce spotkań zarówno konkursowych, jak i służących wymianie doświadczeń pomiędzy pedagogami, choreografami i dyrektorami zespołów tanecznych i szkół działających poza państwowym nurtem nauczania baletowego.

Tancerki Zespołu Baletowego ETIUDA

Zespół Baletowy „ETIUDA” zdobył III miejsce w eliminacjach krajowych DWC 2015 za dwa układy tańców charakterystycznych: taniec jemeński i taniec irlandzki, osiągając po 72 punkty za każdy taniec.

Międzynarodowe Jury z przewodniczącym Lewisem Butlerem z Londynu, przyznało zespołowi CERTYFIKAT i zakwalifikowało ETIUDĘ do udziału w finale DWC 2015, który w tym roku odbędzie się w Bukareszcie w dniach 28 czerwca – 4 lipca 2015 r. Jest to ogromne wyróżnienie dla całego zespołu i promocją POK „Dom Chemika”, miasta Puławy oraz Polski na arenie międzynarodowej w dziedzinie kultury.

W zespole baletowym tańczy obecnie 12 dziewcząt: Inga Bona, Gabriela Czarnota, Agata Dębska, Kinga Dobraczyńska, Agnieszka Koletka, Weronika Korzeniowska, Julia Olejarczyk, Monika Pachocka, Ada Przepiórka, Katarzyna Szykuła, Karolina Wojtasiewicz, Karolina Wręga.

Zofia Stec, nauczyciel tańca i choreograf, POK „Dom Chemika”

Zabrzmią akordeony

14 kwietnia 2015 r. w siedzibie Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Romualda Twardowskiego w Puławach odbył się X Festiwal Muzyki Akordeonowej im. Ryszarda Malickiego. Festiwal adresowany był do uczniów szkół muzycznych I stopnia z regionu lubelskiego, mazowieckiego i podkarpackiego.

Celem festiwalu było:

- ▶ zachowanie pamięci o pedagogu Ryszardzie Malickim;
- ▶ przegląd dorobku artystycznego dzieci i młodzieży klas akordeonu szkół muzycznych I stopnia;
- ▶ upowszechnienie nowych, wartościowych pozycji repertuarowych;
- ▶ możliwość konfrontacji metod nauczania gry na akordeonie i wymiana doświadczeń;
- ▶ popularyzacja muzyki akordeonowej;
- ▶ promocja miasta Puławy oraz powiatu puławskiego.

Uczestnik festiwalu

Jury (od lewej) A. Miedziński, E. Śliwkiewicz-Cisak, J. Siemak

Konkurs odbył się w następujących kategoriach:

- ▶ soliści (dwie kategorie wiekowe);
- ▶ zespoły akordeonowe, w których akordeon był instrumentem głównym.

Zmagania uczestników oceniało Jury w składzie: prof. dr hab. Elwira Śliwkiewicz-Cisak – przewodnicząca (UMCS), doc. dr hab. Jerzy Siemak (Akademia Sztuki w Szczecinie), Artur Miedziński (ZSM im. O. Kolberga w Radomiu).

W festiwalu wzięli udział uczniowie ze szkół muzycznych w: Białej Podlaskiej, Chełmie, Miedzyrzeczu Podlaskim, Lubaczowie, Radomiu, Radzynie Podlaskim, Siedlcach, Szczebrzeszynie, Łukowie, Warszawie, Kańczudze, Dydni i Puławach.

Należy podkreślić bardzo wysoki poziom wykonań prezentowanych podczas festiwalu.

Rafał Maciąg, nauczyciel gry na fortepianie w PSM w Puławach

VI PUŁAWSKIE MIĘDZYNARODOWE
Warsztaty Gospel
25-27 WRZEŚNIA 2015
INSTRUKTORZY:
DAVID DANIEL
(WIELKA BRYTANIA)
BACA (GOPEL JOY)
AGNIESZKA GÓRSKA-TOMASZEWSKA
MATE.O
GOŚĆ SPECJALNY
ZAPISY OD 1 WRZEŚNIA
ilość miejsc ograniczona
Koszt: 10 zł
www.rodzina.pulawy.pl
rodzina
STOWARZYSZENIE
Zadanie dofinansowane z budżetu Województwa Lubelskiego,
Starostwa Powiatowego w Puławach oraz Gminy Miasto Puławy

Historia i tradycja regionu

Zwiedzamy Kazimierz Dolny

Rynek

Rynek i związana z nim sieć ulic wykształciły się zapewne w okresie renesansu z wykorzystaniem wcześniejszego gotyckiego układu zabudowy. W epoce odrodzenia, będącej dla Kazimierza okresem pomyślnego rozwoju, nastąpiła znaczna intensyfikacja zabudowy, szczególnie Rynku. W dalszym ciągu obok kamienic murowanych stały domy drewniane. Współczesna zabudowa rynku jest tworem kilku epok, mimo to ma charakter dość jednorodny. Składa się ona z dwóch części. Starszej położonej na stromo spadającym zboczu poniżej fary i młodszej, regularnej, wytyczonej na początku XV w.

Dwie najokazalsze kamienice wystawione w I ćw. XVII w. znajdują się w pd.-wsch. narożu Rynku. Należały one do bogatych mieszczan kazimierskich Mikołaja i Krzysztofa Przybyłów, którzy wizerunki swych patronów umieścili na fasadach kamienic. Bracia Przybyłowie kupili domy około 1580 r. i wzbogacili je w nowe fasady zwieńczone attykami i ozdobione imitacją kamiennej wykładziny wyrobionej w tynku i bogato dekorowanej. Kto był autorem przebudowy kamienic nie wiadomo. Obie posiadają podobne elewacje – jednopiętrowe, z podcieniem w parterze i dźwigają potężne attyki. W kamienicach tych najwięcej oryginalnego wyrazu posiada niezwykle bogata dekoracja rzeźbiarska, którą pokryte są obie fasady. Uderza ona naiwną interpretacją i prymitywnym naśladownictwem klasycznych wzorów.

Kamienica Pod św. Mikołajem to pierwszy z lewej budynek na Rynku. Płaskorzeźbiony wizerunek patrona Mikołaja Przybyły, wykonany z wapienia, umieszczony jest między oknami pierwszego piętra. Na pilastrach

Renesansowe kamienice braci Przybyłów na Rynku

Kamienica Gdańska

bocznych widnieją popiersia św. Tomasza i św. Jakuba (z lewej) oraz ornamenty roślinne z maszkaronami. Okna mają potężne obramienia: zwisają nad nimi girlandy o splotach roślinnych z maszkaronami, po bokach zaś dekoracje stanowią głowy męskie i kobiece. Pod oknami bliźniaczymi znajdują się rozpowszechnione w średniowieczu motywy obrazujące walki gryfa z lwem i kozła z lisem. Ciężkie, bogato dekorowane belkowanie oddziela piętro od niezwykle rozbudowanej kondygnacji attykowej. Głównym motywem dekoracyjnym fryzu attyki są medalliony z przedstawieniami figuralnymi. W środkowym polu umieszczony jest gmerk Mikołaja Przybyły i data 1615 r., określająca rok ukończenia budowy.

Kamienica pod św. Krzysztofem to kamienica narożna, o podobnym układzie fasady, kompozycyjnie bardziej zwarta, nie jest również pozbawiona naiwności. Centralne miejsce pomiędzy oknami piętra zajmuje wielka płaskorzeźba św. Krzysztofa, który przenosi przez wodę nieproporcjonalnie małe dziecko i podpira się drzewem z korzeniami. Na narożnych pilastrach widnieją Salome z głową św. Jana w ręku (z prawej) oraz Judyta z głową Holofernesa na tarczy (z lewej). Pod wizerunkami znajdują się łacińskie sentencje. W obramieniach okien umieszczono na przemian głowy męskie i kobiece, a w zwieńczeniach – stylizowane zwierzęce pyski wśród bogatych ornamentów liściastych. Jeszcze bogatsza jest dekoracja attyki.

Kamienica Gdańska. W narożu połączenia południowo-zachodniej stoi kamienica zwana Gdańską wybudowana w 1795 r. w epoce baroku. Jest ona monumentalną białą bryłą ze szczytem zwieńczonym łukiem. Ma ona małą ilość otworów okiennych. Prawdopodobnie jej górna część była spichlerzem. Kamienica została namalowana przez Zygmunta Vogla, a rok po tym, została przebudowana. Wiemy, że wtedy na piętrze nadal nie było mieszkań, a strych pełnił funkcję magazynu. Na pewno w budynku nie było nigdy podcieni. Kamienica została zniszczona w znacznym stopniu w czasie II wojny światowej, a odbudowano ją według projektu Karola Sicińskiego i wówczas pozbawiono ją klasycystycznego wyglądu na elewacjach oraz przebudowano

wano wewnątrz. Pod arkadami na ścianie budynku widnieje tablica poświęcona malarzowi Janowi Waclawowi Karmańskiemu: *Artysta żył i tworzył w Kazimierzu Dolnym w latach 1887-1958.*

Kamienica Lichsonów. Inne renesansowe kamienice w Rynku nie zachowały się, ale wiemy o nich, że nie były tak okazałe, jak Przybyłów. Chociaż kamienica, która znalazła się później w posiadaniu Lichsonów miała niegdyś niewiele mniej imponującą attykę niż celejowska. Położona jest na rogu Rynku z ulicą Nadwiślańską.

Mały Rynek

Mały Rynek w przeszłości nie istniał. Plac, którego centralne miejsce zajmuje dziś odrestaurowany budynek jatek z I poł. XIX w., był obszarem, na którym koncentrowała się drewniana zabudowa należąca do kazimierskich Żydów. Część tego obszaru, od strony Grodarza, zajmował wielki browar.

Mały Rynek przez wieki był centrum żydowskiej społeczności Kazimierza. Zabudowania żydowskiej dzielnicy, zwanej „Na Tyłach”, rozciągały się wokół Małego Rynku oraz pobliskiej ulicy Lubelskiej. W przeciwieństwie do pozostałych mieszkańców Kazimierza wznoszących najczęściej domy z kamienia wapiennego, żydowskie domy były raczej drewniane. Wynikało to lokalnych przepisów zrównujących Żydów z ludnością napływową, która nie miała prawa wznoszenia budynków murowanych. Dopiero w II połowie XVII wieku król Jan III Sobieski, pragnąc podnieść z upadku wyniszczony wojnami Kazimierz, wydał szereg przywilejów dla ludności napływowej. Po tym fakcie przy Małym Rynku zbudowano nową, murowaną synagogę. To jeden z nielicznych relikwów żydowskiej zabudowy Kazimierza ocalałych z pożogi II wojny światowej. Drugim są tzw. Jatki Koszerne, czyli żydowska rzeźnia rytualna.

Synagoga: Społeczność żydowska zamieszkiwała Kazimierz już w XIV w. Na początku miała tu swoją drewnianą bożnicę. Obecna powstała w drugiej połowie XVIII w. w stylu późnobarokowym. Dawniej wewnątrz synagogi zdo-

bione były bogatą polichromią naścienną i nasklepienną. Po zniszczeniach w czasie II wojny światowej odbudowano ją i gruntownie wyremontowano w 1953 r. Bożnica jest budynkiem wymurowanym z lokalnego kamienia wapiennego. W jej południowo-zachodniej części znajduje się główna sala modlitw, a od strony północnej – babiniec. Ciekawostką budynku jest zegar słoneczny znajdujący się na ścianie bocznej. Na jednej ze ścian synagogi widnieje tablica pamiątkowa o następującej treści: *Ku czci trzech tysięcy polskich obywateli żydowskiej narodowości, dawnych mieszkańców Kazimierza Dolnego, zamordowanych przez okupanta hitlerowskiego w czasie II wojny światowej.*

Jatki. Obecny budynek pochodzi z pocz. XIX w. Wcześniejsze jatki mięsne (koszerne) i postrzygalnia istniały tu już w XVI i XVII w. Budynek znajduje się w centrum Małego Rynku, nazywanym wcześniej Placem Targowym, gdzie od wieków odbywał się handel w miasteczku. Zlokalizowany był w samym centrum części, zamieszkałej w przewadze przez ludność żydowską. Niedaleko synagogi znajdował się dom Cadyka.

Ulica Senatroska

Kamienica Celejowska jest najwspanialszą ze wszystkich kamieniczek kazimierskich i uznawaną za najwybitniejsze dzieło architektury mieszczańskiej okresu odrodzenia w Polsce. Zbudowana została przed 1630 r. dla zamożnego kupca i rajcy kazimierskiego – Bartłomieja Celeja z kazimierskiej opoki. Budowniczy kamienicy nie jest znany z imienia, choć był zapewne związany z kamieniarskim warsztatem założonym w Pińczowie przez architekta i rzeźbiarza Santi Gucciego. Najczęściej wśród nich bywa wymieniany Adam Wójtowicz-Tarnawski. Architekci wzorowali się na renesansie włoskim i niderlandzkim, nie rezygnując przy tym z lokalnych tradycji. Olbrzymią wartością Kamienicy Celejowskiej stanowi elewacja główna z ogromną attyką (ponad 1/3 wysokości kamienicy) wypełniona dekoracją ornamentalną i figuralną. Postaci występujące w tym miejscu to patroni fundatora kamienicy i jego syna – św. Bartłomieja i św. Jana Chrzciciela, figury Chrystusa jako Salvatora Mundi i Matki Boskiej, jako Królowej Nieba. Kamienica Celejowska imponuje swoją fasadą, a zwłaszcza wieńczącą ją attyką. Na niej znajdują się fantastyczne zwierzęta i ptaki (gryfy i maszkarony) umiejscowione nad niszami, w których umieszczone zostały naturalnej wielkości figury świętych. Kamienica zwana była też „Czarną” – od zabrudzonego zapewne tynku lub „Pod świętym Bartłojem” – od figury patrona pierwszego właściciela. W 1884 r. tak urzekła pewnego bawiącego w Kazimierzu Anglika, że zapragnął on przenieść ją, a ściśle jej fasadę, do swego kraju.

W 1915 r. budynek został spalony. Ocalały jedynie mury. Przeprowadzony w latach dwudziestych remont przyniósł niefortunną zmianę dekoracji jego fasady. Jej pierwotny kształt, w takim zakresie w jakim było to możliwe, przywrócono pod koniec lat 70. XX w.

Jatki na Małym Rynku

Kamienica Celejowska

Wewnątrz na dole znajduje się przejazdowa przesklepiona sień, podobnie jak dwie sale do niej przylegające. Na piętrze są cztery izby z drewnianymi stropami, z których największa ozdobiona jest kolumną między oknami.

Kamienica Górskich sąsiadowała z rozebraną w 1933 r., podobno bardzo piękną, kamienicą „Pod Serduszkiem”, to kolejny cenny zabytek ulicy Senatorskiej. Wzniósł ją w 1607 r. Wawrzyniec Górski. Kamienica posiada w przyziemiu długą sień, z której przejść można do dużej, sklepionej kolebkowo izby. Na piętro składają się dwa pomieszczenia frontowe i jedno usytuowane od podwórza. Wszystkie te wnętrza cieszyły się niegdyś sławą najpiękniejszych w całym Kazimierzu. Skromną dziś fasadę kamienicy wieńczy attyka zaprojektowana przez J. Siennickiego.

Kamienica Biała położona jest na ulicy Senatorskiej. Została ona wybudowana w 1640 r. i nieco przebudowana w II połowie XVII w. Posiada ona dużo skromniejszą fasadę z attykami niż Kamienica Celejowska. Prosta fasada służy do zasłaniania dachu. Kamienica podzielona jest na dwa pasy. Pas dolny jest gładki, natomiast górny podzielony w ten sposób, żeby powstało coś na podobieństwo trzech edykułów, które wieńczą attykę celejowską. W 2002 r. kamienica została odrestaurowana przez obecnych właścicieli Annę Sosnowską-Baker i Edgara Baker jako symbol miłości. Na elewacji budynku widnieje pamiątkowa tablica.

Łaźnia, nazywana również Starą Łaźnią, wyróżniająca się również swą bryłą w końcu ulicy to dzieło Jana Koszyc-Witkiewicza zrealizowane w 1921 r. na miejscu dawnego szlachtuza. Początkowo budynek spełniał funkcje łaźni miejskiej i pralni. Na ścianie jest wmurowana tablica pamiątkowa: „Zakład Kąpielowo-Dezynsekcijny wzniesiony przez Naczelną Nadzwyczajną Komisariat ds. walki z epidemiami, 1921”.

dr Grażyna Hołubowicz-Kliza

Edukacja

„– A uczyć się warto? – Nie warto!” czyli na przekór Janowi Brzechwie

No i dojrzało nam pokolenie młodzieży, dla którego klasyka literatury, rzetelna wiedza to czarna magia, istny „The Cube” (1969 r.).

W dzisiejszym świecie powszechnej bylejakości, nieudolnych reform, w tym edukacyjnej, karier ludzi o miżernej wiedzy i miernych kompetencjach, zaniku wzorców i autorytetów, ja ostatni templariusz – toczę z nim walkę. Przypomina ona zresztą tytuł powieści Walentina Pietrowicza Katajewa „Samotny biały żagiel” (polskie wydanie 1937 r.), albo ostatni rejs starego Santiago.

Niech żyje Samochwała!

Tytułowa Samochwała „... w kącie stała i wciąż tak opowiadała: zdolna jestem niesłuchanie... Jak coś powiem, to już powiem, jak odpowiem, to roztropnie, w szkole mam najlepsze stopnie...” I otóż o tych najlepszych stopniach ciągle myślę i postanowiłem (jak na rycerza przystało) zawalczyć o ich honor i blask. Wyciągnę więc Samochwałę z kąta i przedstawię ją światu.

Zosia Samosia ...

„...uczyć się nie chce – bo po co... A uczyć się warto? – nie warto... kto by się tam uczył pytał, dowiadywał się i czytał...?” No właśnie – nikt! Bo po co w świecie plastyku i powtarzalności codziennych bzdur czy banałów błyszczeć jak diament? Nie warto – bo nikt nie docenia tych starań, nie wspiera systemowo, nie gloryfikuje, nie nagradza, nie pomaga, krzywo patrzy, zazdrości, źle życzy, syczy, podkłada nogę nie tylko... samotnej Zosi Samosi.

„Kto by się tam uczył...?”

– to aktualny i powszechny trend. Bylejakość, świat TVN-owskich reklam, mariaże, wojaże, powrót prymitywnej zasady „nie matura lecz chęć szczerą zrobi z ciebie oficera” to dzisiejsza wydawałoby się rzeczywistość. Jakże cieszy się Raymond Roussel, że jego bajkowa republika snów – wymaginowany świat „Locus Solus” – ma swój realny XXI-wieczny młodzieżowy wymiar.

Gloria Victoribus!

Wystarczy zagadek i literackich imaginacji. Mam zaszczyt przedstawić Państwu moje Zosie Samosie wyciągnięte z edukacyjnego kąta. Jest bowiem Camelot imienia księcia Adama Jerzego Czartoryskiego w Puławach, którego drużyna zapracowała na uznanie i najwyższy szacunek. Otóż i oni – laureaci i zwycięzcy kolejnych Olimpiad Historycznych: Patryk Kalinowski – finalista i laureat olimpiady w 2012 – 7. miejsce w Polsce, zaś w 2013 – finalista i laureat z 8. miejscem w kraju.

Nauczyciele T. Panek i M. Rzeszutko z olimpijczykami z historii

Jakub Szałachwaj – finalista w 2013 r., laureat i zdobywca I miejsca w teże Olimpiadzie!!! Krzysztof Kafel – finalista i laureat z 12 lokatą w Gdańsku w 2014.

Obecnie na finałowe zawody olimpijskie szykuje się kolejna wyborowa drużyna – Aleksandra Broda, Agata Bisek, Krzysztof Kafel i Jan Charytanowicz (opiekun Marek Rzeszutko). Formę na przyszły rok szlifuje nowa nadzieja – Maciej Miłosz (podziwiam determinację i zawziętość młodego człowieka).

Jesteście solą mej ziemi i perłami swoich roczników!

Laury, jakie przynoszą Ci młodzi przede wszystkim sobie, rodzicom, a przy okazji szkole, to dowód na istnienie „innego świata”. To oni – ambitni, z szaleńczym błyskiem w oku, intelektualnym geniuszem, pazurem żądzy wiedzy i sukcesu tworzą alternatywę dla edukacyjnego miszmaszu. Pokonali tysiące rywali i konkurentów do najwyższych laurów. Przeczytali dziesiątki tysięcy stron. Są lepsi od rówieśników z wielkich akademickich ośrodków Lublina, Warszawy, Gdańska, Wrocławia. Młodzi, gniewni, zdolni, będący moją nadzieją, radością i Akką. Życzę im, by czas poświęcony na zmagania z historią i jej bohaterami zwrócił się po stokroć, by stres i długie noce z podręcznikami wzmocniły ich charaktery i pozwoliły osiągnąć kolejne życiowe sukcesy. Nie żałuję ani sekundy z miesięcy poświęconych na mobilizowanie, motywowanie, obcowanie, spieranie się i edukowanie mych Sław. Radość i dumą z Ich osiągnięć daje mi satysfakcję, jaką trudno opisać. To Im dedykuję otrzymany w styczniu 2015 r. z okazji XL-lecia Olimpiady Historycznej od Polskiego Towarzystwa Historycznego przepiękny medal „Zasłużony dla Olimpiady Historycznej” – ponieważ tytaniczną pracą i wolą walki zdobyli go właśnie dla siebie.

Historia magistra vitae est – sursum corda!

Zdaniem ekspertów Rady Europy uczniowie powinni uczyć się historii na wszystkich poziomach edukacji, ponieważ ma ona wartość, jakiej nie odnajdzie się w żadnym innym przedmiocie. Według nich historia „jest wyjątkowym przedmiotem, zajmującym się unikalną gimnastką umysłu i wyobraźni” – Maitland Stobart, Council of Europe Colloquy on „The learning of history in Europe”, Paryż, 5 grudnia 1994 r.

Więc jeszcze raz – na przekór Janowi Brzechwie – z wyrazami szacunku dla moich (i Marka) Olimpijczyków – Tomasz Piotr Panek – ostatni templariusz.

PS. Jeżeli to prawda, że „takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie” – to walczyć dalej.

*Tomasz Piotr Panek, nauczyciel historii, I LO w Puławach
fot. Agnieszka Bodeńko*

Język ojczysty – dodaj do ulubionych

„Chciałbym tak mówić, aby moje słowa przez łyż dotarły do blasku uśmiechów...”

J. Słowacki

Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego to coroczne święto, które obchodzone jest na całym świecie 21 lutego.

Ustanowione zostało ono przez UNESCO w 1999 r. Data ta upamiętnia wydarzenie z 1952 r., które rozegrały się w Bangladeszu, gdzie pięciu studentów uniwersytetu w Dhace zginęło podczas demonstracji, w trakcie której domagano się nadania językowi bengalskiemu statusu języka urzędowego. Szacuje się, że do końca XXI w. przetrwa zaledwie jedna dziesiąta z obecnie używanych języków. Prognozy te pochodzą z raportu UNESCO. Organizacja ta ustanowiła Dzień Języka Ojczystego – dla podkreślenia bogactwa, różnorodności językowej świata, a także w celu zwrócenia uwagi na liczbę języków zagrożonych i ginących.

W dobie masowej emigracji oraz szybkiego rozwoju mediów elektronicznych, które mają wpływ na nasz sposób komunikacji, Rada Języka Polskiego oraz inne instytucje kulturalne i oświatowe prowadzą w Polsce liczne akcje promujące polszczyznę, tj. np. kampania „Język polski jest ą-ę”, która skupia się na niezwykle ważnym obecnie zjawisku ubożenia polskiej pisowni spowodowanym komunikacją elektroniczną – zanikaniu polskich znaków diakrytycznych, czy kampania społeczna „Ojczysty – dodaj do ulubionych” – ma ona na celu podnoszenie świadomości językowej oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za polszczyznę.

Chcąc uczcić te ważne wydarzenia, 20 lutego 2015 r. w I LO im. Ks. A.J. Czartoryskiego odbył się konkurs gramatyczno-ortograficzny „Język ojczysty – dodaj do ulubionych”. Zgromadził on rzeszę zainteresowanych zarówno wśród gimnazjalistów, jak i licealistów (zgłosiło się 40 uczniów). Moim założeniem było sprawdzenie wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu składni, fleksji, słowotwórstwa, leksyki oraz ortografii. Choć zadania do banalnych nie należały, uczniowie starali się rozwiązać wszystkie. Najłatwiejszym poleceniem dla młodzieży było to, w którym piszący odmieniali wyraz i podawali jego prawidłową formę deklinacyjną bądź koniugacyjną. Najtrudniejszym zaś prawidłowa odmiana liczebników oraz właściwe nazwanie mieszkańców miast.

Nauczyciele i laureaci konkursu ortograficznego w I LO w Puławach

Zwycięzca wśród licealistów został wyłoniony dopiero po drugim etapie, gdyż walka była bardzo zacięta i wyrównana. Taką samą najwyższą punktacją otrzymały aż trzy osoby, które z uśmiechem przyjęły informację o dogrywce. Ostatecznie finalistami zostali:

Kategoria licealna:

I miejsce zajął – Mateusz Bąkała z klasy Ib

II miejsce – Patrycja Kowal z klasy Ie

III miejsce – Natalia Korcz z klasy If

Wyróżnieni zostali Kacper Nowacki z klasy Iib i Zofia Kuriata z klasy Ic.

Kategoria gimnazjalna:

I miejsce zajęła – Karolina Grzesiak z klasy IIIag

II miejsce – Jakub Gurba z klasy Ibg

III miejsce – Patrycja Kalinowska z klasy IIIbg

Wszyscy finaliści dostali karty pucharowe do wykorzystania w salonach Empik, natomiast osoby wyróżnione – pamiątkowe pióra kulkowe. Mam nadzieję, że konkurs, którego byłam pomysłodawczynią (w sprawdzaniu prac pomagała A. Lewtak-Siczek) zapisze się na stałe w harmonogramie „czartoryskich” konkursów szkolnych...

Choć nasz język ojczysty do prostych nie należy, jest naszym dobrem i dziedzictwem, którego horyzonty należy poszerzać, nie zaprzeczając i nie zwalczając. Wierzę, że ci młodzi ludzie kiedyś będą mogli powtórzyć za poetą: granice mego świata są tam, gdzie granice mojego języka, a ten jest wspaniały i nieograniczony...

Edyta Dzwonnik, Alicja Lewtak-Siczek, poloniści I LO w Puławach

Światowy Dzień Kelnera i Mistrzostwa Polski Kelnerów „JUNIOR WAITER 2015”

25 marca 2015 r. w Zespole Szkół nr 1 im. Stefanii Sempołowskiej w Puławach odbyły się obchody Światowego Dnia Kelnera i VIII Mistrzostwa Polski Kelnerów „JUNIOR WAITER 2015”.

Otwarcia wydarzenia dokonał prezes Akademii Kelnerskiej Grzegorz Górnik i dyrektor ZS nr 1 w Puławach Barbara Bińczak.

W Mistrzostwach Polski Kelnerów „JUNIOR WAITER 2015” wzięło udział osiem zespołów, reprezentujących szkoły z całej Polski, wybranych w drodze wstępnych eliminacji. Były to: ZS nr 1 im. Stefanii Sempołowskiej w Puławach (op. Katarzyna Czopko-Noworolnik), ZS nr 2 im. Aleksandra Świętochowskiego w Łukowie (op. Anna Przędziak), ZSR CKU w Wojsławicach (op. Lucyna Gara), ZS CKR im. K. Kluka w Rudce (op. Mirosława Barwińska i Joanna Nietupska), ZSR CKU im. St. Staszica w Kościelcu (op. Jolanta Chruścielska), ZS nr 1 im. Powstańców Śląskich w Kędzierzynie-Koźlu (op. Danuta Treffon), ZSSiH w Radomiu (op. Jarosław Wojciechowski), ZSO Zawodowych i Rolniczych im. Adama Mickiewicza w Radymnie (op. Magdalena Biesiadecka).

Zmagania uczestników bacznie obserwowało Jury w składzie: Adam Michalski – przewodniczący Jury, ekspert kulinarny, mistrz kuchni, Danuta Richert – nauczyciel Zespołu Szkół Gospodarczych im. M. Spytka Ligęzy w Rzeszowie, dyrektor szkoły Irena Baran, Jerzy Czapla – mistrz barmaństwa, właściciel Ogólnopolskiej Szkoły Barmanów, Paula Górnik – „Kelner roku 2012 Lubelszczyzny”, studentka II roku Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Gastronomii w Poznaniu, Wojciech Ożóg – manager restauracji i hotelu „Ambadorski” i „Hubertus” w Rzeszowie, Waldemar Szałas – właściciel restauracji i hotelu „Prima” w Puławach.

Mistrzostwa Polski Kelnerów „JUNIOR WAITER 2015” objęte zostały wieloma honorowymi patronatami: Prezydenta Miasta Puławy Janusza Grobla, Starosty Puławskiego Witolda Popiołka, Ministra Edukacji Narodowej Joannę Kluzik-Rostkowską, Kuratorium Oświaty w Lublinie Krzysztofa Babisza, Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Kuchni i Cukierników – Jarosława Uścińskiego.

Patronat medialny i branżowy: TVP Lublin, TVK Puławy, TV Puławy24, Radio: Lublin, Puławy24, portal gastronomiczny: „Papaja” i „Kucharze-Serwis”, czasopisma:

Nagrodzeni w VIII Mistrzostwach Polski Kelnerów

Nagrodzeni w VIII Mistrzostwach Polski Kelnerów

„Poradnik Restauratora” „Restauracja”, „Przegląd Gastronomiczny”, „Kurier Lubelski” i „Teraz Puławy”, „Dziennik Wschodni”, „Wspólnota Puławska”.

Sponsorzy wydarzenia to: „Megast” w Lublinie, „Stalgast” w Warszawie, „Prima”, Hotel Restauracja w Puławach, Fundacja Promocji Edukacyjnej „ORYLION” w Lublinie, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie, Żywiec Zdrój S.A., IUNG-PIB Rolniczy Zakład Doświadczalny „KĘPA” w Puławach, „Abramowicz i s-ka” Piekarnia Cukiernia w Klikawie, „Pewnik” Drukarnia w Puławach, „PRYMAT” Hotel „Moran” w Powidzu, Hotel „Dwór Polski” we Wrocławiu, Karczma Parchatka w Parchatce, „Poradnik Restauratora”, „Przegląd Gastronomiczny”, Drob-Wit. Ubojnia drobiu we Witowicach, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Szefów Kuchni i Cukierni „MART” Zagrody, „Tommy Cafe” Palarnia Kawy w Krakowie, Zakład Mięsny i Wyrób Wędlin „MARKO” Załazy.

Mistrzostwa Polski Kelnerów to wyjątkowy Konkurs – jedyny taki w Polsce – skierowany przede wszystkim do młodzieży i nauczycieli szkół o profilu gastronomicznym, kelnerskim i hotelarskim. Cel konkursu to doskonalenie umiejętności uczniów, podnoszenie poziomu kształcenia, a także nawiązywanie współpracy między szkołami. Konkurs jest szansą dla młodych ludzi na odkrywanie pasji w zawodzie i rozwijanie talentu. Bardzo dużym wsparciem dla uczestników jest kadra pedagogiczna, która zachęca i motywuje uczniów do jak najlepszego przygotowania, a następnie prezentowania wypracowanych umiejętności. Wymaga to wiele pracy i zaangażowania obu stron. Wytrwała praca przynosi jednak owoce, ponieważ jakość nigdy nie jest dziełem przypadku, zawsze jest wynikiem wysiłku człowieka.

Podczas Mistrzostw Polski Kelnerów „JUNIOR WAITER 2015” młodzież rywalizowała w następujących kategoriach: Test Kelnerski, Konkurs Hydrosommelierski, Improstyl, Wariacje na temat ananasa, Serwis Synchroniczny.

Udział w Teście Kelnerskim polegał na wylosowaniu jednej osoby z każdej drużyny, która zmierzyła się z pytaniami dwujęzycznymi – w języku polskim i angielskim. W teście trzeba było wykazać się dużą wiedzą teoretyczną. To była taka rozgrzewka.

Następnym punktem Mistrzostw był „Konkurs Hydrosommelierski”, polegający na tzw. ślepej degustacji wód niegazowanych. To zadanie wbrew pozorom jest bardzo trudne!

W tej kategorii najlepszy okazał się Grzegorz Zarzecki z ZSCKR w Rudce, który zdobył tytuł „Hydrosommelierra Roku”. Brawo!

Niezwykle pokazowym punktem Mistrzostw, który wzbudził wielkie zainteresowanie był konkurs „Improstyl”. Jest to styl nakrycia odpowiadający najnowszym trendom światowym, nowatorska sztuka układania zastawy stołowej, tworząca oryginalny wizerunek stołu – wykraczająca poza ramy standardów nakrycia podstawowego. Tu, każda ze szkół wykazała się własną inwencją twórczą. Prezentacja stolików przykuwała spojrzenia swym eleganckim i wyszukany wyglądem.

Młodzież rywalizowała również w konkursie „Wariacje na temat ananasa”. Uczestnik musiał wykazać się własną inwencją twórczą i zaprezentować efektowny pokaz przyrządzenia i podania potrawy z ananasa w obecności gości. Było znakomicie!

Ostatnią kategorią, która wzbudziła bardzo duże zainteresowanie okazał się widowiskowy Pokaz Synchroniczny.

Puchar kryształowy i tytuł Mistrza Polski Kelnerów na rok 2015 otrzymał zespół, który zgromadził największą liczbę punktów ze wszystkich etapów konkursu.

Wyniki VIII Mistrzostw Polski Kelnerów „JUNIOR WAITER 2015”

- I. Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego im. St. Staszica w Kościelcu;
- II. Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wojsławicach i Zespół Szkół nr 1 im. Powstańców Śląskich w Kędzierzynie-Koźlu;
- III. Zespół Szkół nr 1 im. Stefanii Sempołowskiej w Puławach, Zespół Szkół Spożywczych i Hotelarskich w Radomiu oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących, Zawodowych i Rolniczych im. Adama Mickiewicza w Radymnie

Wyróżnienia: Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. K. Kluka w Rudce, Zespół Szkół nr 2 im. Aleksandra Świętochowskiego w Łukowie.

Wszyscy uczestnicy Mistrzostw otrzymali puchary, dyplomy, medale okolicznościowe, a także cenne nagrody rzeczowe i vouchery, które obejmowały staże w ekskluzywnych Hotelach**** i abonamenty roczne czasopism branżowych.

Organizatorzy Mistrzostw Polski Kelnerów „JUNIOR WAITER 2015” serdecznie dziękują uczestniczącej młodzieży, w poszczególnych konkursach, opiekunom zespołów, członkom Jury, instytucjom, które udzieliły patronatu, sponsorom oraz mediom za udział i wsparcie.

Zapraszamy na kolejne Mistrzostwa i Konkurs Gastronomiczny w roku 2016.

X Jubileuszowy Konkurs Poezji i Prozy Jana Pawła II „Kimże jest ON? Niewypowiedziany”

„Jeśli miłość do Ciebie, to bezgraniczna.
Jeśli pamiętać o Tobie, to na zawsze...”

K.S.Wroński

31 marca 2015 r. w Żyrzynie, w gościnnych progach Gimnazjum im. Jana Pawła II, po raz dziesiąty zorganizowano wraz z Gminną Biblioteką Publiczną w Żyrzynie Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Jana Pawła II „Kimże jest On? Niewypowiedziany”. Obecny rok został ustanowiony przez Sejm RP Rokiem Jana Pawła II, zaś 2 kwietnia minęła 10 rocznica śmierci świętego Jana Pawła II, Patrona Gimnazjum w Żyrzynie. Data ta ma przypominać, kim jest dla Polaków Jan Paweł II i sprawić, by żył nadal w naszych sercach. Przyczyniły się do tego słowa jego wierszy i naczenia, które corocznie rozbrzmiewają w naszych murach. W ramach obchodów rocznicy w gimnazjum odbywają się dwa konkursy: recytatorskim i plastycznym.

Patronat nad konkursami objęli: Metropolita Lubelski abp. Stanisław Budzik, Starosta Powiatu Puławskiego Witold Popiołek i wójt gminy Żyrzyn Andrzej Bujek.

Na uroczystość przybyli m.in.: dyrektor SAPO w Żyrzynie Beata Osiak, wicewójt gminy Żyrzyn Marcin Sulej, ks. proboszcz Mirosław Sypuła, Anastazja Miazga – emerytowana nauczycielka j. polskiego, przedstawiciele Rady Rodziców – Magdalena Szlendak i Monika Stachyra.

Na wstępie dyrektor gimnazjum Iwona Kozłowska powitała gości i przypomniała sylwetkę Patrona, mówiąc, że: *Prawa przemijania są bezwzględne. Są, jak gdyby chciały stwierdzić prawdę, że co z prochu powstało, w proch się obraca. A jednak są ludzie i są prace ludzkie tak silne i tak potężne, że śmierć przewyciężają i żyją między nam.* Na zakończenie dyrektor stwierdziła, że być może dla wielu spośród uczestników konkursu ich występ będzie początkiem kariery artystycznej, zapowiedziała, też że z okazji jubileuszowej edycji przyzna dodatkową nagrodę – Nagrodę Specjalną Dyrektora Gimnazjum.

Od lewej dyrektor Gimnazjum Iwona Kozłowska i wicedyrektor Iwona Szulikowska-Tomaszewska oraz laureaci konkursu recytatorskiego

Wprowadzeniem do uroczystości był występ chóru szkolnego przygotowanego przez L. Zahorodną.

Po wysłuchaniu recytatorów przyznano następujące nagrody i wyróżnienia:

- I. Eryk Mikos (PG im. Jana Pawła II w Żyrzynie);
- II. Adrianna Szaruga (PG im. Jana Pawła II w Żyrzynie);
- III. Kinga Wołyńska i Antoni Sarba (PG w Górze Puławskiej).

Nagrodę Specjalną Dyrektora Gimnazjum otrzymała Patrycja Samoń z Gimnazjum w Markuszowie.

Wyróżnienia: Beata Mikos, Magdalena Zając, Weronika Warda (PG im. Jana Pawła II w Żyrzynie).

W konkursie plastycznym komisja pod przewodnictwem Marty Andąły nagrodziła następujące osoby:

- I. (ex aequo) Aleksandra Jabłońska PG im. Kanclerza Koronnego Jerzego Ossolińskiego w Gołębiu (op. Dorota Opolska-Maksym, Adrianna Szaruga i Eryk Mikos z PG im. Jana Pawła II w Żyrzynie (op. Elżbieta Kałkowska).
- II. (ex aequo) Dominika Guz i Patryk Kubak z PG im. Jana Pawła II w Żyrzynie (op. Elżbieta Mizińska).
- III. (ex aequo) Natalia Mazur i Wiktoria Stańczak z PG im. Kanclerza Koronnego Jerzego Ossolińskiego w Gołębiu (op. Dorota Opolska-Maksym).

Wyróżnienie: Magdalena Zając i Paweł Wałach z PG im. Jana Pawła II w Żyrzynie (op. Elżbieta Kałkowska, Kinga Pyszczak z PG im. Jana Pawła II w Żyrzynie (op. Elżbieta Mizińska, Gabriela Osiak PG im. Kanclerza Koronnego Jerzego Ossolińskiego w Gołębiu (op. Dorota Opolska-Maksym).

W podsumowaniu padło wiele ciepłych słów pod adresem recytatorów, jak i autorów prac, którzy podjęli się trudnego zadania z piękną, lecz trudną poezją Karola Wojtyły.

Obecny na uroczystości ks. Proboszcz zwrócił się do młodzieży, doceniając ich trud, podziękował nauczycielom za duży wkład pracy i serce włożone w przygotowanie uczniów do konkursu, organizatorom zaś za rozpowszechnianie myśli Jana Pawła II.

Sponsorami uroczystości byli: SAPO w Żyrzynie, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Żyrzynie, Gminna Biblioteka Publiczna w Żyrzynie, Społeczny Instytut Wydawniczy „Znak”.

Gratulujemy zwycięzcom i zapraszamy za rok!

Beata Matyjanka i Bożena Madoń, fot. Robert Biskup

Specjalny, znaczy wyjątkowy

Trzy rzeczy zostały z raju: gwiazdy, kwiaty i oczy dziecka.

Alighieri Dante

Od ponad 50 lat istnieje i aktywnie działa na terenie powiatu puławskiego Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Puławach. Działalność rozpoczął on w 1961 r. jako Szkoła Spe-

cialna, w której do dwóch oddziałów uczęszczało zaledwie 40 uczniów.

Obecnie jest to placówka oświatowa obejmująca kompleksową opieką, wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzież ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi od urodzenia do 25 roku życia. Zajęcia prowadzi tu zespół nauczycieli-specjalistów z przygotowaniem do pracy z osobami niepełnosprawnymi, a liczba osób objętych zajęciami w ośrodku wynosi blisko 220. Do dyspozycji uczennic jest internat wybudowany obok ośrodka, natomiast internat dla chłopców znajduje się w usytuowanym po sąsiedzku Specjalnym Ośrodku Wychowawczym im. Siostry Klary Staszcyk.

Nasi najmłodsi

Od 1 września 2007 r. przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach istnieje Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, który obejmuje swoimi działaniami dzieci z różnego rodzaju problemami rozwojowymi, np.: uszkodzeniem wzroku, słuchu, niepełnosprawnością ruchową i intelektualną, autyzmem i rozwijające się nieharmonijnie. Specjaliści wchodzący w skład zespołu prowadzą kompleksowe działania stymulujące zaburzone funkcje u dzieci. Działania te podejmuje się od chwili wykrycia niepełnosprawności do chwili podjęcia przez dziecko nauki w szkole.

Objęcie dziecka działaniami wspomagającymi rozwój nie przesądza o podjęciu nauki w szkole specjalnej. Równie dobrze może to być szkoła integracyjna lub ogólnodostępna, a zależy to tylko i wyłącznie od potrzeb i możliwości dziecka. Niezwykle istotne jest to, aby tego rodzaju pomoc była udzielona na jak najwcześniejszym etapie rozwoju dziecka, ponieważ pozwala to na uzyskanie jak najlepszych efektów.

Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka prowadzi Grupę Wsparcia dla rodziców dzieci objętych działaniami. Spotkania i konsultacje z terapeutami stwarzają rodzicom możliwość do wymiany doświadczeń, uzyskania odpowiedzi na nurtujące ich wątpliwości oraz otrzymania konkretnej pomocy.

Wiele radości przyniosły dzieciom zabawy w kulkach

Smerfy, Pszczółki, Krasnoludki, Muchomorki, czyli przedszkole jak z bajki

Grupy przedszkolne w ośrodku funkcjonują od 1 września 2013 r. Uroczysta inauguracja działalności przedszkola nastąpiła w czasie wizyty w SOSW małżonki Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Anny Komorowskiej. Wydarzenie to było ściśle związane z wyróżnieniem ośrodka i Powiatu w konkursie Pary Prezydenckiej „Dobry Klimat dla Rodziny”.

Obecnie w przedszkolu funkcjonują cztery oddziały dla dzieci z terenu powiatu puławskiego dotkniętych sprzężoną niepełnosprawnością. Celem oddziaływań specjalistów jest wszechstronny i bezpieczny rozwój, zgodny z indywidualnymi potrzebami i tempem rozwoju dziecka. Dominującą formą pracy w grupach przedszkolnych jest zabawa oraz nauka poprzez zabawę, która odbywa się w atmosferze akceptacji, wzajemnego szacunku i życzliwości. Maluchy korzystają także ze specjalistycznych zajęć, np. usprawniania mowy, z zakresu integracji sensorycznej czy alternatywnych metod komunikacji.

Smerfy, Pszczółki, Krasnoludki i Muchomorki uczą się i bawią w jasnych, przestronnych i nowoczesnie wyposażonych salach. Zajęcia odbywają się nie tylko w budynku. Przy sprzyjającej pogodzie przedszkolaki poznają otaczający świat, korzystając ze ścieżek dydaktycznych, znajdujących się na terenie ośrodka. Jest to niezwykle atrakcyjne uzupełnienie ich edukacji ekologiczno-przyrodniczej. A po zajęciach do zabawy zaprasza bezpieczny i kolorowy plac zabaw.

Zajęcia terapeutyczne z dziećmi

Czas do szkoły

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach funkcjonują trzy typy szkół: Szkoła Podstawowa nr 12, Gimnazjum nr 8 oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 7, do których uczęszczają dzieci i młodzież z całego powiatu puławskiego.

W szkole podstawowej i gimnazjum istnieją oddziały zarówno dla dzieci z lekkim, jak i umiarkowanym stop-

niem niepełnosprawności intelektualnej. Uczniowie realizują treści z podstawy programowej dla szkół ogólnodostępnych, korzystają z tych samych podręczników, a nauczyciele prowadzący zajęcia rozwijają ich zainteresowania i motywują do wysiłku poznawczego.

W zasadniczej szkole zawodowej młodzież w chwili obecnej kształci się w zawodach: kucharze oraz mechanik pojazdów samochodowych. W przyszłym roku szkolnym planowane jest ponowne otwarcie kierunku: pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, który w placówce ma już swoją tradycję. Oprócz zajęć ogólnokształcących uczniowie mają też zajęcia praktyczne: mechanicy w Centrum Kształcenia Zawodowego w Puławach, kucharze w pracowniach szkolnych.

Ukończenie nauki w placówce nie zamyka młodzieży drogi do kontynuowania edukacji. Wielu absolwentów kończy kursy specjalistyczne lub próbuje swoich sił w ogólnodostępnych szkołach ponadgimnazjalnych. Nauczyciele starają się, aby młodzież miała jak największe szanse, by zaistnieć na rynku pracy i rozpocząć samodzielne życie.

Nasz cel – uczynić na powrót mocnymi

W ośrodku, obok zajęć typowo dydaktycznych, prowadzone są też zajęcia rewalidacyjne. Termin rewalidacja pochodzi od łacińskich słów *re* – znów, *validus* – mocny. Celem zajęć jest maksymalne rozwijanie, usprawnianie i wzmacnianie tych funkcji fizycznych i psychicznych, które zostały uszkodzone oraz stymulowanie rozwoju dziecka.

Każdego dziecko wymaga indywidualnego podejścia. Stąd bogata oferta zajęć rewalidacyjnych, prowadzonych przez specjalistów i w profesjonalnie wyposażonych pracowniach. W ofercie ośrodka znajdują się następujące zajęcia: korekta wad postawy, korekta wad wymowy, alternatywne metody komunikacji, usprawnianie technik szkolnych, zajęcia metodą Tomatisa, zajęcia EEG Biofeedback, metodą integracji sensorycznej (SI), metodą zajęć prowadzonych w sali doświadczania świata, metodą arterterapii, fizjoterapii czy hipoterapii. Wszystkie zajęcia rewalidacyjne prowadzą nauczyciele-specjaliści posiadający odpowiednie do tego przygotowanie.

Uczestniczka hipoterapii

Nie tylko nauką uczeń żyje

Gdy zajęcia dydaktyczne w ośrodku dobiegną końca, pora na rozwijanie zainteresowań i uzdolnień. Tego rodzaju zajęcia mają ogromną wartość rewalidacyjną: rozwijają wrażliwość, podnoszą poczucie własnej wartości, umożliwiają odniesienie sukcesu. W ten sposób przełamywany jest też stereotyp osoby niepełnosprawnej. Okazuje się, że niepełnosprawnym nie brak talentów, potrzebują tylko sprzyjających warunków, by rozwinąć skrzydła. Mają ku temu wiele możliwości, aktywnie uczestnicząc w wielu kołach zainteresowań.

Dzieci rozwijają swoje talenty w zespole wokalnno-muzycznym

W ośrodku szczególnie aktywnie działają grupy artystyczne: zespół wokalnno-muzyczny „IGA” oraz teatryk „To i Owo”. Zespół „IGA” działa od 2010 r. i składa się zarówno z uczniów, jak i nauczycieli. Początkowa nieśmiała działalność grupy wkrótce rozwinęła się i obecnie zespół jest laureatem wielu przeglądów, konkursów i festiwali. Podobnie było z teatrykiem „To i Owo”, którego działalność od wielu lat wpisała się w historię ośrodka. Powstał on w 1995 r. i oprócz dobrej zabawy w teatr spełnia też szereg ważnych funkcji: wychowawczej, rewalidacyjnej, dydaktycznej oraz terapeutycznej. Artyści są laureatami wielu przeglądów zarówno lokalnych, wojewódzkich, jak i ogólnopolskich. Działalność artystyczna daje dzieciom wiele radości, powoduje otwarcie na świat, integruje i kształtuje postawy prospołeczne.

Niezwykle atrakcyjną formą zajęć pozalekcyjnych jest dla uczniów udział w Kole Miłośników Papieskich Szlaków (KoMPaS JP2). Jest to bardzo szczególna formacja, która skupia uczniów, nauczycieli i przyjaciół spoza szkoły. Uczestnicy, wędrując szlakami papieskimi, zgłębiają nauczanie Jana Pawła II, swojego patrona i duchowego przewodnika oraz docierają do miejsc związanych z jego osobą, życiem, twórczością i nauczaniem. Wędrując szlakami Jana Pawła II, odkrywają piękno naszego kraju, poznają dobrą kulturę narodową, bogactwo historii i uczą się patriotyzmu. Przynależność do KoMPaSu JP2 jest dla wszystkich uczestników niezwykłą duchową przygodą.

Wszyscy, którzy chcą dbać nie tylko o ducha, ale i o ciało, mają taką możliwość, uczestnicząc w wybranej przez siebie sekcji sportowej. W ośrodku prężnie działa sekcja lekkoatletyczna, piłki nożnej, unihokeja, tenisa stołowego i łyżworolek. Każdy sukces wymaga ogromnego zaangażowania i wysiłku, a jego podstawą jest udział w regularnych treningach, nie tylko na terenie szkoły. Szczególnie spektakularne sukcesy odnoszą lekkoatleci, a ich koronną dyscypliną są biegi przełajowe i długodystansowe. W tych dyscyplinach uczniowie mają sukcesy lokalne, wojewódzkie oraz ogólnopolskie. Powodem do dumy jest powołanie jednego z zawodników do kadry paraolimpijskiej.

Ale to nie wszystko

W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Puławach dzieje się znacznie więcej. Nie sposób napisać o wszystkim, ale można to po prostu zobaczyć, np. podczas Dnia Otwartego, który placówka organizuje 28 kwietnia 2015 r. W tym dniu szkoła symbolicznie otwiera drzwi dla wszystkich zainteresowanych problematyką niepełnosprawności. Serdecznie zapraszamy.

Barbara Adamowska, nauczyciel SOSW w Puławach

Dzień Otwarty SOSW w Puławach

„Mów dziecku, że jest dobre, że może, że potrafi”

Janusz Korczak

28 kwietnia 2015 r. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Marii Grzegorzewskiej w Puławach zaprosił w swoje podwoje wszystkich zainteresowanych kształceniem oraz rewalidacją dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wprawdzie placówka przez cały rok jest otwarta dla wszystkich chcących poznać bliżej specyfikę pracy z uczniem niepełnosprawnym, jednak w Dniu Otwartym nauczyciele, specjaliści pracujący w szkole przygotowali wiele interesujących prezentacji, pokazów, zajęć i konsultacji. Inicjatywa cieszyła się dużym zainteresowaniem zarówno ze strony uczniów, rodziców i osób prywatnych, jak i przedstawicieli władz oraz placówek szkolnych i pozaszkolnych.

Jedna z największych sal z trudem pomieściła wszystkich chętnych, którzy zjawili się przy ulicy Jaworowej 3, aby dowiedzieć się o możliwościach jakie stwarza swoim podopiecznym ponad 50-letni ośrodek z Puław. Tłoczno było zarówno na prezentacjach, występach, obserwowanych zajęciach, jak i podczas zwiedzania, panelu dyskusyjnego i przy stanowiskach konsultacyjnych.

Wydarzenie zainaugurował dyrektor ośrodka Andrzej Czarnecki, który podkreślił, że SOSW w Puławach zawsze starał się utrzymywać najwyższe standardy i wykorzystywać pionierskie metody obejmujące kompleksową opieką osoby niepełnosprawne. Zachęcając do dołączenia do naszej społeczności, stwierdził, że nauka w Specjalnym

Występ uczniów podczas Dnia Otwartego w SOSW w Puławach

Ośrodka Szkolno-Wychowawczym w Puławach to możliwość zdobywania wykształcenia przez osoby niepełnosprawne w miejscu przygotowanym pod względem wyposażenia i przygotowania specjalistycznego nauczycieli.

Zaproszeni goście mieli możliwość obejrzenia występu, wielokrotnie nagradzanego, szkolnego zespołu IGA (Integracyjnej Grupy Artystycznej) składającego się z podopiecznych i wychowawców ośrodka. Uczestniczyli także w prezentacjach: „Szkoła w kadrze” – multimedialna prezentacja Ośrodka, „Przygotowanie do życia przez życie” – multimedialna prezentacja internatu chłopców, „Zapewnić lepszy start” – wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, „Bądźmy razem” – praca z dzieckiem autystycznym oraz „Nasz cel – uczynić na powrót mocnymi” – zajęcia rewalidacyjne. Każdy chętny mógł też poznać siedzibę Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach, zapoznając się z warunkami, w jakich na co dzień uczą się i mieszkają nasi podopieczni. Zwiedzano oddziały przedszkolne, internat dziewcząt, pracownie specjalistyczne, ceramiczne oraz obiekty sportowe. Podczas tego dnia nie zabrakło też okazji do degustacji wyrobów przygotowanych przez naszych uczniów kształcących się w zawodzie kucharza.

Goście na zajęciach podczas Dnia Otwartego w SOSW w Puławach

Degustacja potraw przygotowanych przez wychowanków SOSW

Na program Dnia Otwartego SOSW w Puławach złożył się także „Spacer edukacyjny”, czyli możliwość obserwacji wybranych zajęć prowadzonych przez naszych specjalistów. Wybór zajęć otwartych był duży; cieszył się sporym zainteresowaniem odwiedzających. Zajęcia otwarte prowadzone były zarówno na różnych poziomach edukacyjnych – edukacja wczesnoszkolna, gimnazjum, zasadnicza szkoła zawodowa, jak i w grupach o różnorodnym stopniu niepełnosprawności intelektualnej (uczniowie z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym). Uczestniczyć można było także w zajęciach specjalistycznych, rewalidacyjnych: metodą korekty wad wymowy oraz metodą AAC – alternatywnych i wspomagających metod komunikacji. Nasi goście mogli również wziąć udział w specjalnie przygotowanym na ten dzień panelu dyskusyjnym „Wsparcie osoby niepełnosprawnej i jej rodziny w środowisku szkolnym i pozaszkolnym”.

Podczas Dnia Otwartego w holu głównym na parterze wystawione były pamiątkowe kroniki i prace ceramiczne wykonane przez uczniów szkoły. Mieścił się tu także punkt konsultacyjny, w którym udzielano wszelkich niezbędnych informacji dotyczących kształcenia i rewalidacji w SOSW w Puławach, a osobom zainteresowanym wydawano zaświadczenia potwierdzające uczestnictwo w spotkaniu.

Chcielibyśmy bardzo serdecznie podziękować tym wszystkim, którzy zaszczylili nas swoją obecnością w tak ważnym dla nas dniu. Było nam bardzo miło słuchać ciepłych słów dotyczących stosowania w naszej szkole najnowszych metod pracy edukacyjnej oraz na temat nowoczesnych pracowni i wyposażenia oraz przyjaznej atmosfery, jaka panuje w naszej placówce.

Wszystkim naszym gościom jeszcze raz dziękujemy i zapraszamy do naszego Ośrodka.

Jacek Słupczyński, SOSW w Puławach

Internat w Kęble otwarty

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kęble jest miejscem pobytu i nauki młodzieży niepełnosprawnej. 7 maja 2015 r. odbyła się uroczystość otwarcia nowego internatu, który znacząco poprawia infrastrukturę ośrodka. Ze strony Powiatu w uroczystości uczestniczył Starosta Puławski Witold Popiołek wraz z Przewodniczącą Rady Powiatu Danutą Smagą, radnymi powiatowymi, dyrektorami jednostek oświatowych i kierownikami wydziałów edukacji oraz promocji ze Starostwa Powiatowego w Puławach.

Budowa internatu przy SOSW w Kęble wynikała z konieczności rozdzielenia funkcji mieszkalnej od dydaktycznej w istniejącym obiekcie. Budynek internatu został wzniesiony na tyłach zabytkowego pałacu i połączony z nim przeszklonym łącznikiem na poziomie parteru. Uzyskano w ten sposób dodatkową funkcjonalność i atrakcyjną przestrzeń użytkową w formie patio. Nowy internat ma 12 pokoi 4-osobowych, w tym 4 pokoje przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich. Przy wszystkich pokojach umieszczono pełne węzły sanitarne. Dodatkowo przewidziano 2 izolatki, pokój dyżurnego oraz świetlicę. W kondygnacji podziemnej zostały zlokalizowane pomieszczenia o charakterze rekreacyjno-rehabilitacyjnym: siłownia, sala odnowy biologicznej, sauna, sala doświadczania świata, szatnie, sanitariaty oraz pomieszczenia techniczne.

Wartość inwestycji wyniosła ponad 4.000.000 zł i została zrealizowana przez Powiat Puławski przy wsparciu Samorządu Województwa Lubelskiego ze środków PFRON. Starosta Puławski Witold Popiołek dokonując ceremonii otwarcia podkreślił wolę Zarządu Powiatu w zakresie wspierania rozwoju oświaty i niepełnosprawnej młodzieży. Podziękował również za zaangażowanie w budowę internatu radnym, Zarządowi Powiatu byłej i obecnej kadencji, byłej oraz aktualnej dyrekcji placówki, a także pracownikom SOSW w Kęble.

Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, Starostwo Powiatowe w Puławach

Internat w SOSW w Kęble

XIII edycja akcji „Drzewko za Butelkę”

W drugim tygodniu kwietnia zakończył się odbiór plastikowych butelek zebranych przez uczniów z poszczególnych szkół i placówek przedszkolnych, uczestniczących w akcji „Drzewko za butelkę” w powiecie puławskim.

Koordynatorem przedsięwzięcia na terenie powiatu jest Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., natomiast partnerami: Zakład Usług Komunalnych w Puławach oraz Powiat Puławski. Starosta Puławski Witold Popiołek objął przedsięwzięcie patronatem honorowym, a także ufundował część nagród dla najlepszych zbieraczy butelek.

14 kwietnia przedstawiciele podmiotów współpracujących w realizacji akcji odwiedzili Szkołę Podstawową w Bochothnicy, gdzie odbył się oficjalny odbiór zebranych w ramach akcji butelek. Szkole przekazano drzewka i krzewy do nasadzeń. Ze strony Powiatu Puławskiego w spotkaniu uczestniczyli: Bronisław Kowal, kierownik Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa oraz Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki. Podsumowanie akcji, wraz z wręczeniem nagród, odbyło się 18 maja 2015 r. w Puławskim Parku Naukowo-Technologicznym.

Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, Starostwo Powiatowe w Puławach

Sadzenie drzewek podczas akcji „Drzewko za butelkę”

Dziewiąta rocznica nadania Gimnazjum w Żyrzynie im. Jana Pawła II

18 maja 2015 r. w Gimnazjum w Żyrzynie odbyła się uroczystość z okazji dziewiątej rocznicy nadania naszej szkole imienia Jana Pawła II. Obraliśmy Patrona szkoły, który służy nam za wzór i wciąż pozostaje niedościgłym ideałem. Dlatego uczniowie w tym dniu uczcili jego pamięć i przypomnieli, że Jan Paweł II nie tylko był wielkim papieżem, ale też najlepszym wychowawcą i przyjacielem młodzieży. Z okazji tego wydarzenia odbyła się msza, podczas której została zaprezentowana część artystyczna pod hasłem „Wy jesteście nadzieją kościoła i świata – Wy jesteście moją nadzieją”, przygotowana pod kierunkiem Anety Leńczowskiej, Magdaleny Głowackiej, Bożeny Madoń i Ludmiły Zahorodnej, poświęcona nauce św. Jana Pawła II. Młodzież w słowach modlitwy, wierszach i piosenkach okazała wdzięczność za naukę, pielgrzymowanie i przesłanie Patrona swojej szkoły. Po mszy i części artystycznej uczniowie udali się do szkoły, gdzie na sali gimnastycznej odbyła się przygotowana przez uczniów klas drugich prezentacja projektów edukacyjnych oraz podsumowanie działań w ramach Tygodnia Europejskiego.

*Aneta Leńczowska, Magdalena Głowacka
fot. Monika Pokora*

Uroczystość z okazji dziewiątej rocznicy nadania imienia Jana Pawła II Gimnazjum w Żyrzynie

Zawodu nauczą ich „Hotel Koszycz” i „Koszycz Trans”

W naszej szkole zostały uroczystie otwarte i udostępnione uczniom nowe pracownie: hotelarska i logistyczna. W ceremonii otwarcia udział wzięli przedstawiciele lokalnych władz samorządowych i oświatowych. Obie nowe pracownie mają atrakcyjną formę. Pracownia logistyczna przygotowana przez Dorotę Urbańską i jej podopiecznych techników logistyków w sali nr 17 to minimagazyn wyposażony nie tylko w regały wyodrębniające strefy: przyjęć, składowania, kompletacji i wydania, ale także w 11 laptopów z profesjonalnym programem transportowo-logistycznym „Sped Trans” oraz w specjalistyczne urządzenia elektroniczne typu czytnik kodów kreskowych czy drukarka etykiet logistycznych i kodów kreskowych. Całości dopełniają modele, mapy ścienne i stolikowe oraz logistyczne plansze poglądowe. Nic więc dziwnego, że dawna sala matematyczna zyskała teraz nową nazwę: „Koszycz Trans”.

Druga pracownia otwarta na terenie szkolnego internatu ma formę minihotelu. To przygotowany przez Agnieszkę Małecką i Sylwię Dziwiszek wraz z ich uczniami „Hotel Koszycz” – obejmujący 2 pokoje 2-osobowe w kategorii trzech gwiazdek z salą śniadaniową i konferencyjną oraz recepcję. W Hotelu Koszycz przygotowanym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sportu i Turystyki z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie obiektów hotelarskich i innych obiektów, w których są świadczone usługi hotelarskie będą się odbywały zajęcia praktyczne z przedmiotów zawodowych hotelarskich i gastronomicznych.

W obsłudze gości w recepcji uczniom pomagać będzie specjalistyczny program komputerowy S4H CHEF ułatwiający prowadzenie rezerwacji, dokonywania rozliczeń czy wystawiania faktur. Nabyte tu umiejętności będą sprawdzane podczas egzaminu zawodowego z działalności recepcji pod koniec klasy II (kwalifikacja T11).

Pokoje i sala śniadaniowa będą dla uczniów bazą ćwiczeń w sprzątnięciu jednostek mieszkalnych i obsłudze śniadań, co z kolei będzie przedmiotem egzaminu w klasie czwartej (kwalifikacja T12). Przyszli hotelarze będą

Burmistrz A. Pisula z uczennicami ZS w Kazimierzu Dolnym

tu uczyć się przygotowywania śniadań z wykorzystaniem ekspresu ciśnieniowego do kawy, warnika do wody, bema-ra do potraw gorących czy szejkera do koktajli oraz obsługi gości przy stoliku. Tutaj również będą poznawać tajniki dekoracji stołu, m.in. za pomocą kunsztownie składanych serwetek i dekoracji potraw z owoców i warzyw przygotowywanych za pomocą zestawu narzędzi do carvingu.

Hotel Koszycz obok istniejącej już pracowni hotelarskiej pomoże przyszłym hotelarzom w bieżącej nauce zawodu. Przyjmować będzie także gości, którzy będą mogli korzystać również z istniejących na terenie szkoły obiektów rekreacyjnych: siłowni, kortu tenisowego, boiska i ścieżki zdrowia.

Środki na utworzenie nowej bazy dydaktycznej szkoła pozyskała z funduszy unijnych, a także z zasobów własnych. Przy urządzaniu obu pracowni – co warto podkreślić – pracowali z ogromnym zaangażowaniem uczniowie zarówno hotelarze, jak i logistycy.

W ceremonii otwarcia uczestniczyli: wicestarosta Michał Godliński, burmistrz Kazimierza Andrzej Pisula, dyrektor Kazimierskiego Ośrodka Kultury, Promocji i Turystyki Mariusz Płoszaj-Mazurek, dyrektor Gminnego Zespołu Szkół Jerzy Arbus, radny Rady Powiatu Puławskiego Marcin Pisula i kierownik Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego Małgorzata Noskowska.

Zespół Szkół im. Jana Koszycza Witkiewicza powstał w 1918 r. jako Szkoła Rzemiosł Budowlanych. Od blisko stu lat przygotowuje młodzież do pracy, dostosowując kształcenie zawodowe do potrzeb aktualnego rynku pracy. Dziś w technikum kształcą się przyszli hotelarze i logistycy, w zasadniczej szkole zawodowej – przyszli fryzjerzy, kucharze, cukiernicy, ślusarze, mechanicy samochodowi, blacharze, lakiernicy i przedstawiciele wielu innych zawodów. Oprócz tego w systemie zaocznym swoje wykształcenie ogólne uzupełniają słuchacze Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych. Prowadzony jest również nabór do dziennej klasy językowej liceum ogólnokształcącego oraz także dziennego technikum w zawodach: technik spedytor i technik handlowiec.

Uroczyste otwarcie (od lewej: M. Godliński, A. Pisula, T. Józefacki)

Konkurs „Szkoła zawodowa – mój wybór”

Uroczysty finał konkursu „Szkoła zawodowa – mój wybór” odbył się 12 czerwca 2015 r. w gmachu MEN. Oprócz Minister Joanny Kluzik-Rostkowskiej i Sekretarza Stanu w MEN Tadeusza Sławackiego wzięli w nim udział uczniowie – autorzy najlepszych prac oraz ich opiekunowie. Naszą placówkę reprezentował dyrektor Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Puławach Marek Kawalec. „Szkoła zawodowa – mój wybór” – to konkurs zorganizowany przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach trwającego Roku Szkoły Zawodowców. Głównym celem konkursu była promocja kształcenia zawodowego i zachęcenie uczniów do wyboru szkół zawodowych.

Prace konkursowe na poziomie wojewódzkim były rozpatrywane pod względem formalnym i merytorycznym w trzech kategoriach: praca pisemna, plastyczna i film. Do kuratoriów oświaty wpłynęło łącznie 3173 prace. Materiały oceniane były przez komisje konkursowe powołane przez poszczególnych kuratorów oświaty. Ogłoszenie wyników konkursu na etapie wojewódzkim nastąpiło 30 kwietnia 2015 r. Następnie najlepsze prace w każdej kategorii zostały przekazane do Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Kuratoria oświaty wysłały łącznie 88 prac (gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna), w tym 31 prac pisemnych, 30 prac plastycznych i 27 filmów. Na etapie centralnym komisja konkursowa wyłoniła 18 laureatów, po trzech w każdej z trzech kategorii, z uwzględnieniem typu szkoły: gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna.

Bardzo nam zależy by uczniowie, którzy kończą gimnazjum i zastanawiają się co dalej, mogli świadomie zdecydować, by pójść do dobrej szkoły. Jesteście tymi osobami, które zdecydowały się pójść do szkoły zawodowej. Dlatego jesteście najlepszymi osobami, by mówić swoim kolegom i koleżankom dlaczego warto wybrać szkołę zawodową czy technikum. Dziękuję za to – powiedziała w trakcie finału Joanna Kluzik-Rostkowska.

Z dumą informujemy, że nasz były wychowanek Bartłomiej Górecki uczeń II klasy Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 5 w Puławach zajął II miejsce w konkursie „Szko-

Dyrektor M. Kawalec i minister J. Kluzik-Rostkowska

M. Kawalec i nagrodzona praca B. Góreckiego z ZSZ nr 5 w Puławach

ła zawodowa – mój wybór” w kategorii: praca plastyczna – szkoła ponadgimnazjalna. Praca wychowanka przedstawiała „Skrzypce-świecznik”.

Serdecznie gratulujemy Bartłomiejowi Góreckiemu nagrody w tak prestiżowym konkursie, a nauczycielowi zawodu Piotrowi Kozakowi życzymy dalszych sukcesów w pracy zawodowej i większej liczby tak zdolnych uczniów, którzy chcieliby podnosić swoje umiejętności.

Małgorzata Cywka, pedagog MOW-u w Puławach

Gratulacje od Krzysztofa Hetmana dla uczniów ZS nr 2 w Nałęczowie

Dzień Dziecka 2015 w „Budowlance” – motoryzacyjna pasja i bezpieczeństwo

Pierwszego czerwca 2015 r. w Zespole Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach odbył się szereg imprez mających na celu integrację i wspólną zabawę z okazji Dnia Dziecka. Jednak najważniejszym wydarzeniem tego dnia był II Powiatowy Konkurs „Znam przepisy ruchu drogowego”, pod honorowym patronatem Starosty Puławskiego Witolda Popiołka. Dzięki życzliwej i owocnej współpracy z władzami Powiatu Puławskiego konkurs cieszący się coraz większą popularnością został przeprowadzony po raz drugi i mamy nadzieję, że stanie się rokroczną tradycją naszej szkoły. Wydarzenie zrealizowano w partnerstwie z Komendą Powiatową Policji w Puławach, przy wsparciu lokalnych przedsiębiorców, a wzięli w nim udział reprezentanci sześciu gimnazjów i sześciu szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu.

W poniedziałkowe przedpołudnie uczniowie zostali podzieleni na grupy, dla których zapewniono różnorodne zajęcia edukacyjne – inne od standardowych lekcji. Dyrektor Zespołu Szkół nr 2 w Puławach Krzysztof Szabelski czuwał nad przebiegiem II Powiatowego Konkursu „Znam przepisy ruchu drogowego” i uroczystie powitał przybyłych gości: Dariusza Kruka, zastępcę komendanta powiatowego Policji w Puławach oraz aspiranta Mirosława Stałęgę, komendanta puławskiej Straży Miejskiej Sławomira Leszczyńskiego, a także przedstawicieli firm sponsorujących i wspierających wydarzenie: Cezarego Lipskiego, właściciela i instruktora szkoły jazdy „Lipski”, Marka Pikula prowadzącego znany serwis samochodowy „Auto Pikul” oraz Stanisława Tarczyńskiego, dyrektora Renault Auto-Tamex i Waldemara Łącznego z Puławskiej Szkoły Językowej IKA, reprezentanta Starosty Puławskiego Witolda Popiołka.

II Powiatowy Konkurs „Znam przepisy ruchu drogowego” podobnie jak w ubiegłym roku został podzielony na dwie kategorie wiekowe. W młodszej grupie do rywalizacji stanęli gimnazjaliści z następujących szkół: Gimnazjum przy ZS im. H. Sienkiewicza w Końskowoli, Gimna-

Zabawa na symulatorach jazdy oraz zderzenia czołowego

zjum im. Jana Pawła II w Żyrzynie, Publiczne Gimnazjum w Zarzeczcu, Niepubliczne Gimnazjum przy I Liceum Ogólnokształcącym im. Ks. A. Czartoryskiego w Puławach, Publiczne Gimnazjum nr 1 w Puławach im. Jana Pawła II, Publiczne Gimnazjum nr 4 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Puławach. Laureatem w młodszej kategorii wiekowej został Wojciech Bakiera z Gimnazjum w Końskowoli, drugie miejsce uzyskał Wiktor Barczyka z Publicznego Gimnazjum nr 1 w Puławach, natomiast trzecie miejsce przypadło Patrycji Stępień z puławskiego Gimnazjum nr 4 w ZSO im. KEN. W gronie uczniów szkół ponadgimnazjalnych w konkursowe szranki stanęli reprezentanci: I LO im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach, Zespołu Szkół Technicznych im. Marii Curie-Skłodowskiej Puławach, Zespołu Szkół nr 3 im. Marii Dąbrowskiej w Puławach, Zespołu Szkół im. Jana Koszczyca Witkiewicza w Kazimierzu Dolnym oraz Zasadniczej Szkoły Zawodowej nr 7 w Puławach i gospodarzy – Zespołu Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach. W tej grupie wiekowej najlepszy okazał się Jakub Kielbasa z I LO im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach, tuż za nim uplasował się Adam Skorupa z ZS nr 3 w Puławach, natomiast trzecie miejsce przypadło Karolowi Łąckiemu z „Budowlanki”. Na laureatów oraz pozostałych uczestników II Powiatowego Konkursu „Znam Przepisy Ruchu Drogowego” czekało wiele atrakcyjnych nagród ufundowanych przez sponsorów: Starostwo Powiatowe w Puławach, Szkołę Jazdy „Lipski”, Firmę AUTO PIKUL oraz Puławską Szkołę Językową IKA, m.in. tablety, kamery samochodowe, PowerBanki, atrakcyjne gadżety związane z ruchem drogowym i nie tylko, jak również roczny kurs języka angielskiego. Wszyscy uczestnicy konkursu wykazali się dużą wiedzą na temat ruchu drogowego, znajomością zasad i przepisów.

II Powiatowemu Konkursowi „Znam przepisy ruchu drogowego” towarzyszyły interesujące zajęcia warsztatowe „Auto asertywni”, poruszające zagadnienia z zakresu świadomości komunikacyjnej. Trener Akademii Auto Świat zwrócił uwagę młodzieży na odpowiedzialność spoczywającą na kierowcy pojazdu, konieczności wykształ-

Wykład o podstawowych zasadach udzielania pierwszej pomocy

cenia asertywnej postawy wobec pasażerów, jak również innych uczestników ruchu drogowego. Doskonałej zabawy, połączonej z edukacją, dostarczyły symulatory jazdy oraz zderzenia czołowego, z których młodzież mogła w tym dniu korzystać na terenie ZS nr 2 w Puławach dzięki uprzejmości Cezarego Lipskiego ze Szkoły Jazdy „Lipski”. Ponadto przy tej okazji funkcjonariusze policji znakowali rowery uczniów oraz wszystkich osób zainteresowanych, w celu zabezpieczenia ich przed kradzieżą.

W ramach Dnia Dziecka w Zespole Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach odbyły się także zajęcia warsztatowe z zakresu udzielania pierwszej pomocy, które poprowadzili ratownicy WOPR-u w Kazimierzu Dolnym. Rokroczne zajęcia z cyklu „Bezpieczne wakacje” stanowią tradycję w naszej szkole i mają na celu przypomnienie młodzieży o podstawowych zasadach bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z letnim wypoczynkiem. Przedwakacyjne warsztaty ze specjalistami stanowią ukoronowanie całorocznych działań profilaktycznych i zawsze cieszą się zainteresowaniem ze strony uczniów – świadomych, jak istotna jest umiejętności właściwego reagowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia. Nowością Dnia Dziecka 2015 były warsztaty „Stop dopalaczom” poprowadzone przez Fundację Prastero. Specyfika tych nowych i bardzo niebezpiecznych używek została szczegółowo wyjaśniona. Uczniowie Zespołu Szkół nr 2 w Puławach mieli okazję do zadawania pytań i dowiedzieli się, jak wielkie spustoszenie w organizmie mogą uczynić tego typu substancje.

II Powiatowy Konkurs „Znam Przepisy Ruchu Drogowego” dostarczył wielu pozytywnych wrażeń, a nabyta wiedza z pewnością przełoży się na umiejętności przyszłych młodych kierowców. Serdecznie dziękujemy Staroście Puławskiemu Witoldowi Popiołkowi za objęcie honorowego patronatu nad wydarzeniem, jak również partnerom i przedstawicielom firm wspierających organizację przedsięwzięcia: KPP w Puławach, Straży Miejskiej w Puławach, Szkoły Jazdy „Lipski”, Puławskiej Szkoły Językowej IKA, AUTO PIKUL, Renault Auto Tamex. Wyrazy wdzięczności kierujemy do uczestników konkursu zarówno młodzieży, jak i dyrekcji oraz opiekunów z poszczególnych szkół biorących udział w tegorocznej edycji wydarzenia. Serdecznie zachęcamy do uczestnictwa w kolejnym Powiatowym Konkursie „Znam Przepisy Ruchu Drogowego”, planowanym w przyszłym roku, jak również odwiedzania Zespołu Szkół nr 2 im. E. Kwiatkowskiego w Puławach przy okazji różnorodnych inicjatyw.

Krzysztof Szabelski, dyrektor ZS nr 2 w Puławach

Sprawy społeczne

Rozwój dostępności e-usług w administracji

Powiat Puławski jest partnerem w projekcie pn. „Rozwój elektronicznych usług publicznych w powiecie ryckim i puławskim oraz w gminach Wilków, Stężyca i Ułęż”, którego liderem jest Powiat Rycki. Umowę z Ministerstwem Administracji i Cyfryzacji na dofinansowanie realizacji projektu podpisano 29 maja 2014 r. Projekt realizują wspomniane już powiaty – rycki i puławski oraz gminy Wilków, Stężyca i Ułęż. Celem projektu jest upowszechnienie usług administracji samorządowej świadczonych drogą elektroniczną przy wykorzystaniu ePUAP lub platform regionalnych w ramach następujących działań:

- ▶ uruchomienie nowych e-usług dla obywateli;
  - ▶ upowszechnienie dokumentu elektronicznego w codziennej pracy administracji;
  - ▶ szkolenia pracowników JST;
  - ▶ działania promujące korzystanie z e-usług administracji samorządowej wśród mieszkańców.
- Łączna wartość projektu wynosi 1.407.505 zł.

ePUAP czyli Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (www.epuap.gov.pl) to system informacyjny, dzięki któremu obywatele mogą załatwiać sprawy urzędowe za pośrednictwem Internetu, natomiast podmioty publiczne – bezpłatnie udostępniać swoje usługi w formie elektronicznej. Celem założenia ePUAP było stworzenie jednego, łatwo dostępnego i bezpiecznego elektronicznego kanału udostępniania usług publicznych. Zakres usług jest dość szeroki – możliwe jest załatwienie wielu spraw w postępowaniu administracyjnym, związanych z przedsiębiorczością, pracą i zatrudnieniem, czy też podatkami, opłatami i cłem.

Starostwo Powiatowe w Puławach udostępniło na www.epuap.gov.pl następujące formularze:

- ▶ pismo ogólne do urzędu;
- ▶ wniosek o rozpatrzenie sprawy przez Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Puławach;
- ▶ wniosek o udostępnienie informacji publicznej;
- ▶ wniosek o rejestrację sprzętu pływającego służącego do połowu ryb;
- ▶ wniosek o zezwolenie na usunięcie drzew i krzewów;
- ▶ wniosek o udostępnienie dokumentacji przechowywanej w archiwum zakładowym Starostwa Powiatowego w Puławach;
- ▶ wniosek o objęcie wydarzenia honorowym patronatem Starosty Puławskiego;

- ▶ wniosek o przyznanie nagrody Starosty Puławskiego dla zawodników, trenerów i innych osób osiągających najwyższe wyniki sportowe.

Aby możliwe było skorzystanie z usług ePUAP, konieczne jest wcześniejsze zarejestrowanie się na stronie <http://epuap.gov.pl> i potwierdzenie profilu zaufanego. Profil zaufany to rodzaj podpisu elektronicznego. Zastępuje on bezpieczny e-podpis w kontaktach z administracją i umożliwia weryfikację tożsamości. Dzięki niemu wybrane sprawy urzędowe można załatwić bez wychodzenia z domu. Uzyskanie profilu zaufanego jest bezpłatne. W celu utworzenia profilu zaufanego należy, po zarejestrowaniu się na portalu ePUAP, z konta użytkownika wysłać wniosek o założenie profilu zaufanego. Po wysłaniu wniosku mamy 14 dni na wizytę w punkcie potwierdzającym profil zaufany w celu potwierdzenia tożsamości. To jedyna konieczna wizyta w urzędzie, na którą należy zabrać dowód tożsamości.

Punkt Potwierdzający Profil Zaufany:

Starostwo Powiatowe w Puławach
al. Królewska 19, 24-100 Puławy
pok. 100, 101 (Kancelaria Ogólna)
tel. 886 12 10

Godziny urzędowania Punktu:

poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek od godz. 7⁰⁰ do 15⁰⁰
środa od godz. 8⁰⁰ do 16⁰⁰

Punkt Potwierdzający Profil Zaufany w Starostwie Powiatowym w Puławach potwierdził do tej pory ok. 350 profili, w tym pracowników Starostwa, Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych w Puławach i Kęble, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowego Centrum Doskonalenia Zawodowego Nauczycieli, Młodzieżowego Domu Kultury, a także pracowników i uczniów szkół: ZST w Puławach, ZS nr 1 w Puławach, ZS nr 2 w Puławach, ZS nr 3 w Puławach.

Justyna Śmich, kierownik Oddziału ds. Zarządzania Dokumentami, Starostwo Powiatowe w Puławach

Dzień Rodzicielstwa Zastępczego 2015

W dniu 30 maja obchodzimy w Polsce Dzień Rodzicielstwa Zastępczego. Jest to święto, które ma na celu zwrócenie uwagi społeczeństwa na los dzieci potrzebujących szczególnej opieki i troski, promowanie idei rodzicielstwa zastępczego oraz integrację środowiska rodzin zastępczych. Uroczystości związane z Dniem Rodzicielstwa Zastępczego, zorganizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach we współpracy z partnerami, miały miejsce 29 maja 2015 r. na terenie Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach. Na wydarzenie dedykowane wszystkim rodzicom zastępczym oraz dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej na terenie powiatu puławskiego złożyły

Uczestnicy Dnia Rodzicielstwa Zastępczego w Puławach

się konkursy, zabawy oraz występy artystyczne. Uczestnicy i organizatorzy razem spędzili radosne chwile.

Uroczystość została objęta Honorowym Patronatem Starosty Puławskiego Witolda Popiołka.

Współorganizatorzy: Starostwo Powiatowe w Puławach, Młodzieżowy Dom Kultury w Puławach, Stowarzyszenie „Rodzina”, Puławski Ośrodek Kultury „Dom Chemika”

Marzanna Jarska, koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej, PCPR w Puławach

Konferencja podsumowująca projekt systemowy „Samodzieln – nie sami”

18 czerwca 2015 r. w Puławskim Ośrodku Kultury „Dom Chemika” odbyła się konferencja podsumowująca realizację przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach projektu systemowego „Samodzieln – nie sami”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 w ramach Priorytetu VII Poddziałania 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Uczestnicy konferencji

W czasie konferencji zaprezentowane zostały dane na temat realizacji projektu w latach 2008-2015 zrealizowanych i sfinansowanych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z terenu powiatu puławskiego, tak zwanych instrumentów aktywnej integracji, czyli szkoleń, kursów i innych form wsparcia, m.in.: treningów kompetencji i umiejętności społecznych, grup wsparcia, warsztatów umiejętności rodzicielskich, a także staży u pracodawców.

Kierownik Oddziału ds. Projektów w Regionalnym Ośrodku Polityki Społecznej w Lublinie, Renata Jońska, przedstawiła informację nt. realizacji „Projektu systemowego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Lublinie pt. „Szkolenie i doradztwo podnoszące kwalifikacje pracowników instytucji pomocy i integracji społecznej”.

W trakcie konferencji wyroby rękodzieła artystycznego zaprezentowały: Warsztat Terapii Zajęciowej przy Puławskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, Środowiskowy Dom Samopomocy w Górze Puławskiej, Środowiskowy Dom Samopomocy w Puławach, Środowiskowy Dom Samopomocy w Końskowoli, Stowarzyszenie Otwarty Krąg w Kurowie, Warsztat Terapii Zajęciowej w Nałęczowie prowadzony przez Nałęczowskie Stowarzyszenie Charytatywne, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Kęble, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Puławach, Specjalny Ośrodek Wychowawczy im. S. Klary Staszczak OSB. Dekorację sceny wykonali uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Puławskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób Niepełnosprawnych; serdecznie dziękujemy!

Konferencję uświetniły występy w wykonaniu Artystów ze Środowiskowych Domów Samopomocy w Górze Puławskiej i w Końskowoli, Warsztatu Terapii Zajęciowej w Nałęczowie oraz Puławskiego Ośrodka Kultury „Dom Chemika”.

Marta Mazur, stanowisko ds. Strategii i Programów Pomocy Społecznej w PCPR w Puławach

Zbieramy korki dla hospicjum

W ramach wspierania działającego w Puławach Hospicjum im. bł. Matki Teresy z Kalkuty Starostwo Powiatowe w Puławach przyłączyło się do akcji zbierania plastikowych nakrętek.

Za pieniądze uzyskane z przekazania zebranego materiału do przetworzenia zostaną zakupione leki i materiały medyczne dla pacjentów puławskiego hospicjum.

W siedzibie Starostwa Powiatowego są wystawione dwa pojemniki, do których można włożyć korki (parter: na podłodze schodów głównych, I piętro: w pobliżu p. 212-213).

Agata Majcher

Występ uczestników ŚDS w Górze Puławskiej podczas konferencji

II Kongres UTW w Warszawie

30 marca 2015 r. w Teatrze Wielkim w Warszawie odbył się II Kongres UTW. Puławski Uniwersytet reprezentowały Józefa Janczura i Krystyna Skowronek.

Uczestników Kongresu powitali: Krystyna Lewkowicz, prezes Fundacji Ogólnopolskie Porozumienie Uniwersytetów Trzeciego Wieku i Michał Szczërba, przewodniczący Sejmowej Komisji Polityki Senioralnej, natomiast uroczystego otwarcia dokonała Anna Komorowska, małżonka Prezydenta RP.

Gość Honorowy Kongresu Prezydent RP Bronisław Komorowski w swoim wystąpieniu wyraził radość z niewiarygodnej dynamiki rozwoju UTW. Udekorował dziewięć osób odznaczeniami państwowymi (2 osoby otrzymały Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski i 7 osób Złoty Krzyż Zasługi). Podziękował im za działalność, która służy całemu społeczeństwu oraz krajowi. Wicemarszałek Sejmu Elżbieta Radziszewska w swoim wystąpieniu dziękowała seniorom, mówiąc, że „chce im się chcieć”, że nadal pragną pomagać innym. Minister Pracy i Polityki Społecznej Władysław Kosiniak-Kamysz przedstawił działania Rządu RP w zakresie polityki senioralnej.

Następnie wręczono dyplomy laureatom konkursu „Wielka Osobowość Uniwersytetów Trzeciego Wieku”. Otrzymali je: Hanna Gronkiewicz-Waltz, Pezydent M. St. Warszawy, senator Mieczysław Augustyn, przewodniczący Senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej oraz Piotr Błędowski, wiceprzewodniczący Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego. Wyrażono też uznanie i wręczono dyplomy laureatom Konkursu Srebrnej Gospodarki „Przyjaźni Seniorom”. To przedsiębiorstwa i firmy, których celem jest tworzenie wysokiej jakości produktów dla seniorów. Wśród nich znalazły się takie przedsiębiorstwa, jak: Uzdrowiska Kłodzkie, Silvermedia, Synexus, PeopleCare oraz pozycja książkowa „Wielka księga ZDROWIA”.

W czasie panelu dyskusyjnego poświęconego dokonaniom i wyzwaniom UTW poruszano wiele aktualnych spraw. Poseł Michał Szczërba poinformował, że w 1989 r. w Polsce było tylko 9 UTW, w 2012 – 385, w 2013 – 451,

Studentki Puławskiego Uniwersytetu podczas II Kongresu UTW

a w tym roku jest ich 520. Powstają gminne i powiatowe rady seniorów. Trwają przygotowania do powołania Obywatelskiego Parlamentu Seniorów.

Jego ukonstytuowanie się nastąpi 1 października 2015 r. w dniu ogłoszonym jako Międzynarodowy Dzień Osób Starszych. Pozostali dyskutanci mówili o tym, że wiele założeń przyjętych na I Kongresie UTW, zostało w pełni zrealizowanych. Trwają prace nad powoływaniem domów dziennego pobytu dla seniorów zapewniających im rehabilitację, aktywność fizyczną i umysłową. Podkreślano potrzebę rozwijania regionalnej polityki senioralnej. Samorządy nie mogą lekceważyć głosu seniorów. W przyjętej jednogłośnie Deklaracji szczegółowo zostały wymienione osiągnięcia UTW w okresie 1975-2015 oraz określone zostały cele i kierunki strategii UTW na lata 2015-2020.

Są to m.in.:

- ▶ ukonstytuowanie się Obywatelskiego Parlamentu Seniorów;
- ▶ zbudowanie powszechnego, uniwersalnego systemu komunikacji społecznej celem szybkiego dotarcia z informacjami do słuchaczy UTW, jak i komunikacji między organizacjami senioralnymi;
- ▶ wdrażanie programów wydłużania aktywności zawodowej i społecznej osób starszych;
- ▶ inspirowanie rozwoju ruchu wolontariackiego;
- ▶ wspieranie ekonomii społecznej oraz inspirowanie rozwoju srebrnej gospodarki służącej poprawie bezpieczeństwa i komfortu życia osób starszych;
- ▶ inspirowanie UTW do aktywności w środowiskach lokalnych i ogólnopolskich oraz stałego podwyższania standardów działania UTW.

Drugi Kongres UTW, poświęcony podsumowaniu dotychczasowego dorobku tego edukacyjnego i społecznego ruchu oraz wyznaczeniu priorytetów jego dalszego dynamicznego rozwoju, został zakończony recitalem Ireny Santor.

Józefa Janczura, przewodnicząca PUTW

Obrady II Kongresu UTW

Wolontariusze z PUTW z pomocą w parku

Studenci Puławskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, po podpisaniu porozumienia z IUNG-PIB, będą nieść systematycznie pomoc w ogrodnich pracach prowadzonych w puławskim historycznym ogrodzie. Prace porządkowe wykonywane pod nadzorem pracownika IUNG-PIB rozpoczęły od Dolnego Ogrodu.

Alicja Krawczyk, PUTW w Puławach

Wolontariuszki w puławskim ogrodzie

„Kębło – 2014” wystawa malarstwa i fotografii

Puławski Uniwersytet Trzeciego Wieku poprzez kształcenie ustawiczne, aktywizację ruchową i pobudzenie do twórczej aktywności wprowadza naszych studentów w nowy, ciekawy, a zarazem pełen wyzwań okres jesieni życia. Nasi studenci doskonalą swoje pasje artystyczne, m.in. na warsztatach fotograficznych, Amatorskim Teatrze PUTW oraz wykonując artystyczne prace ręczne.

„Plener malarsko-fotograficzny” to wspólna inicjatywa z członkami Puławskiej Akademii Plastycznej i Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych – Koła w Puławach w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Kębło. Malowniczko położony dworek otoczony rozległym parkiem i piękną okolicą to wspaniałe miejsce na taki plener.

„Kębło – 2014” to trzecia wystawa fotograficzna pod kierunkiem fotografa Janusza Filipczaka, która odbyła się 10 kwietnia w Osiedlowym Domu Kultury MPiK w Puławach

Alicja Krawczyk, PUTW w Puławach

Weź udział w Ogólnopolskim Konkursie Poprawy Warunków Pracy

Ministerstwo Pracy
i Polityki Społecznej

W Twoim miejscu pracy poprawiono bezpieczeństwo pracy i ergonomię? Weź udział w 43. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Poprawy Warunków Pracy.

Organizatorem konkursu jest Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z Naczelną Organizacją Techniczną, innymi ministerstwami, urzędami kontrolnymi, instytucjami ubezpieczeniowymi oraz partnerami społecznymi.

Upowszechnianie innowacyjnych projektów jest niezwykle ważne. Konkurs ma wieloletnią tradycję, a zaprezentowane w nim rozwiązania poprawiły bezpieczeństwo pracy. Udział w nim mogą brać nie tylko pracodawcy, ale także pracownicy, którzy dążą do zmian w swoim miejscu pracy – powiedział Władysław Kosiniak-Kamysz, minister pracy i polityki społecznej.

Celem konkursu jest wyróżnianie tych rozwiązań technicznych i organizacyjnych, a także opracowań naukowych, których zastosowanie przyczyniło się do poprawy warunków pracy.

Konkurs promuje także projekty edukacyjne i popularyzujące tematykę bezpieczeństwa oraz ochrony człowieka w środowisku pracy.

W jakich kategoriach przyznawane będą nagrody?

kategoria A – rozwiązania techniczne i technologiczne;

kategoria B – prace naukowo-badawcze;

kategoria C – przedsięwzięcia organizacyjne i edukacyjne.

Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonalności urządzeń lub technologii, osiągnięta poprawa warunków pracy oraz zakres zastosowania i możliwość upowszechnienia – to podstawowe kryteria oceny wniosków konkursowych. Pod uwagę brane będą także efekty ekonomiczne oraz wpływ na tworzenie kultury bezpieczeństwa.

Oceny zgłoszonych wniosków konkursowych dokona Komisja konkursowa składająca się z ekspertów wyłonionych spośród organizatorów i współorganizatorów konkursu. Nagrody I, II lub III stopnia oraz wyróżnienia wręczy minister pracy i polityki społecznej Władysław Kosiniak-Kamysz podczas uroczystej gali we wrześniu.

Wnioski konkursowe znajdują się na: www.ciop.pl/konkurs-bhp. Należy je przesłać do Sekretariatu Konkursu do 31 lipca 2015 r. Sekretariat prowadzi Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Czerniakowska 16, 00-701 Warszawa, tel. 22/623-36-83, e-mail: ciop@ciop.pl

Patronami medialnymi konkursu są: Infor.pl, Praca i Zdrowie, Przyjaciół przy Pracy, Kulturabezpieczeństwa.pl, TVP Info, Dziennik Gazeta Prawna, portalbhp.pl oraz Bezpieczeństwo Pracy – nauka i praktyka.

Biuro Promocji i Mediów
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
tel. (+48 22) 661 11 13, 661 11 22; fax (+48 22) 661 11 24
e-mail: prasa@mpips.gov.pl; www.mpips.gov.pl

Przygotowania do obchodów Świątowych Dni Młodzieży 2016

Od 22 sierpnia do 5 września 2015 r. będziemy gościć w diecezji lubelskiej symbole Świątowego Dnia Młodzieży. Peregrynacja krzyża i ikony matki Bożej *Salus Populi Romani* rozpocznie się w Puławach 22 sierpnia i potrwa do 24 sierpnia, kiedy to symbole te zostaną przekazane do Kazimierza Dolnego.

Począwszy od Niedzieli Palmowej 2014 r., kiedy na Placu Św. Piotra w Rzymie młodzież z Brazylii przekazała młodym Polakom symbole Świątowego Dnia Młodzieży (ŚDM), czyli krzyż i ikonę Matki Bożej *Salus Populi Romani*, rozpoczęła się ich peregrynacja po naszym kraju. Ostatnio, symbole te były u nas w 2010 r., z okazji 25-lecia ŚDM i w ciągu dwóch miesięcy odwiedziły 39 diecezji.

Peregrynacja symboli ŚDM jest jednym z najważniejszych elementów przygotowania kraju-gospodarza do Świątowych Dni Młodzieży. Symbole pielgrzymują od diecezji do diecezji, od miasta do miasta; odwiedzają kościoły i więzienia, szkoły i szpitale. Młodzi i starsi na własnych ramionach noszą Krzyż i ikonę po ulicach, adorują je na placach i z wielką czcią całują niczym relikwie.

14 kwietnia 2014 r., prosto z Rzymu, symbole przyjechały do Polski. Przywieźli je przedstawiciele młodych z całego kraju, a wśród nich najliczniejsza delegacja z diecezji poznańskiej, która jako pierwsza gościła je. Po odwiedzeniu diecezji poznańskiej, kaliskiej, wrocławskiej, warszawsko-praskiej i siedleckiej, krzyż i ikona peregrynują po krajach naszych sąsiadów. Od 29 czerwca 2014 r. były na Białorusi, Litwie, Łotwie, Rosji, Ukrainie, Mołdawii, Rumunii, Węgrzech, Słowacji i Czechach.

Do Polski symbole wróciły 14 grudnia 2014 r. i pozostaną do Świątowych Dni Młodzieży w Krakowie w 2016 r. Peregrynacja zakończy się w diecezji krakowskiej. Krzyż i ikona Matki Bożej obecne będą podczas wszystkich wydarzeń centralnych, a następnie powędrują dalej, do innych miejsc, a w końcu trafią do kraju, który gościć będzie kolejne Świątowe Dni Młodzieży. I tak, miejmy nadzieję, pozostanie na zawsze.

W diecezji lubelskiej symbole ŚDM będziemy gościli od 22 sierpnia do 5 września 2015 r., a w Puławach w dniach 22-24 sierpnia. Program wydarzenia:

Sobota, 22 sierpnia 2015 r.

16.00 – powitanie krzyża i ikony – Plac Chopina
procesja do kościoła MB Różańcowej

18.00 – uroczysta msza święta

Czuwanie nocne

Niedziela, 23 sierpnia 2015 r.

9.00 – msza św. w kościele św. Józefa

10.30 – msza św. w kościele św. Brata Alberta

13.00 – msza św. w kościele Świętej Rodziny

15.00 – Koronka do miłosierdzia bożego

16.00 – msza św. w kościele Miłosierdzia Bożego

18.00 – msza św. w kościele WNMP

19.30 – Droga Krzyżowa z kościoła WNMP ul. Piaskową i ul. Leśną do Hospicjum

Poniedziałek 24 sierpnia 2015 r.

8.30 – pożegnanie krzyża i ikony i przekazanie do Kazimierza Dolnego

ks. Jacek Jakubiec

Parafiada rodzin

Na boisku szkolnym przy Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Puławach (popularna 9-tka) słychać muzykę, na trybunach zbierają się osoby w kolorowych koszulkach, jest kolor niebieski, dużo żółtego, w oczy rzuca się także grupa zielona, pomarańczowa i biała. Słychać też dźwięki charakterystyczne dla meczy piłkarskich – oklaski, okrzyki, trąbki... Ktoś kopie piłkę, inny rzuca do kosza, dzieci radośnie biegają, niektóre mają pomalowane twarze. Dla osób przechodzących z boku jest to głośny i widoczny sygnał – za chwilę odbędą się tu zawody sportowe. Ale nie będą to zwykłe zawody. Za chwilę

Obchody Świątowych Dni Młodzieży 2014

Zawody sportowe podczas Parafiady rodzin

Uczestnicy Parafii rodzin

rozpocznie się V Parafiada Rodzin – impreza organizowana co roku w październiku podczas obchodów Dnia Papieskiego, jednak w tym roku organizatorzy postanowili przenieść zawody na cieplejszy miesiąc, aby wykorzystać słoneczną aurę i przeprowadzić zawody na świeżym powietrzu. I udało się, pogoda dopisała, choć prognozowano na weekend deszcz.

Zawody uroczyste rozpoczął ksiądz dziekan Piotr Trela i przypomniał, że sport hartuje nie tylko tężyznę fizyczną, ale także ducha. Zwłaszcza ducha rywalizacji i gry fair play, czego nie zabrakło na tegorocznej parafiadzie. Drużyny walczyły naprawdę uczciwie i do ostatniej kropli potu. A konkurencje nie były proste. Pod niewinnie i wręcz poetycko brzmiącymi nazwami, kryły się niemal olimpijskie konkurencje. Była Wieża Babel, Wielki Połów, Bieg do świętości, Rybak, Dawid i Goliat, Boso do nieba... te biblijne metafory wymagały od zawodników dużej zręczności, precyzji, siły, czasem znalezienia sposobu. Okazało się, że nie tak łatwo jest rzucić butem do oddalonej o metr miski, równie trudno jest strącić butelki z wodą ustawione na wzór kręgli. Przeciąganie liny, rzuty do kosza, skakanie przez linę tak, aby jak najwięcej osób z drużyny skakało jednocześnie, wszystkie te konkurencje dostarczyły zebranym dużo zabawy i emocji. Nawet przedszkolaki miały coś dla siebie. Najlepszymi rybakami okazały się przedszkolaki ze Świętej Rodziny. W pozostałych konkurencjach prym wiodła drużyna od Świętego Józefa, trudno było ich dogonić i do końca zawodów byli na pierwszym miejscu.

Emocjonująca okazała się walka o trzecie miejsce stoczona pomiędzy drużyną ze Świętej Rodziny a drużyną z parafii Matki Bożej Różańcowej. Zwycięstwo w tej walce przeciągnęła na swoją stronę ekipa ze Świętej Rodziny, choć walka była naprawdę zacięta.

Ostatecznie na podium stanęły drużyny z parafii: I. Świętego Józefa; II. Miłosierdzia Bożego; III. Świętej Rodziny. Zwycięzcy dostali pamiątkowe dyplomy, puchary oraz torbę słodczy. Pozostałe dwie drużyny także nie odeszły z pustymi rękoma – wszystkich obdarowano cukierkami. A na deser odbył się koncert zespołu „Jezus Band” złożony z kleryków lubelskiego seminarium duchownego.

I tu także wszyscy wspólnie bawili się, tańczyli mając poczucie czynienia czegoś dobrego i wartościowego.

Jednak dla uczestników Parafii oraz ich kibiców najważniejsze były nie puchary, nagrody, ale wspólnie spędzony czas, jak w rodzinie. Każdy z obecnych mógł spędzić to sobotnie przedpołudnie w zupełnie inny sposób. Można było sprzątać, gotować, kosić trawnik, majsterkować lub po prostu odpoczywać po całym tygodniu pracy. Ale ci wszyscy, którzy wzięli udział w parafialnych zawodach pokazali, że ich parafia jest dla nich ważna, że chcą tworzyć wspólnotę osób wierzących, które nie tylko razem bawią się, ale potrafią wspierać się w trudnych chwilach. Bo wszyscy jesteśmy jedną wielką rodziną. V Parafiada Rodzin zakończyła tegoroczne obchody Dni Rodziny w Puławach zorganizowane przez Stowarzyszenie „Rodzina”.

Agnieszka Cichocka

Okiem specjalisty

I Puławskie Forum na rzecz Rozwoju Biogospodarki

W dniach 9-10 czerwca 2015 r. w Puławach odbyło się „I Puławskie Forum na rzecz Rozwoju Biogospodarki”. Konferencja była jednym z elementów realizowanego przez puławskie Starostwo projektu „Promocja Powiatu Puławskiego w kontekście rozwoju inteligentnych specjalizacji regionu”, współfinansowanego ze środków UE i dotacji krajowej. Forum w imieniu Starosty Puławskiego Witolda Popiołka otworzyli: członek Zarządu Powiatu Leszek Gorgol oraz dr Jan Wiater z NFOŚiGW.

Uczestnicy konferencji

Głównym celem zorganizowania Forum na rzecz rozwoju biogospodarki była wymiana wiedzy i doświadczeń w zakresie szans i możliwości rozwoju biogospodarki w regionach Polski Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem powiatu puławskiego – jako ważnego ośrodka naukowego i gospodarczego w kreowaniu i wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań w zakresie produkcji i przetwarzania biozasobów. Konferencja składała się z sesji plenarnej i części warsztatowej. W trakcie sesji plenarnej zostały omówione najważniejsze szanse, wyzwania oraz trendy związane z rozwojem biogospodarki w Europie, Polsce i województwie lubelskim. Nie zabrakło również analizy zagrożeń i ograniczeń zarówno instytucjonalnych, jak i środowiskowych. W konferencji uczestniczyli naukowcy z kraju i zagranicy, przedstawiciele podmiotów gospodarczych, urzędów, samorządów i instytucji związanych z gospodarką, edukacją, zatrudnieniem, rolnictwem i ochroną środowiska, a także dyrektorzy szkół oraz uczniowie klas o profilu biologicznym z puławskich szkół ponadgimnazjalnych.

Zaproszenie do wystąpienia podczas I Forum na Rzecz Rozwoju Biogospodarki w Puławach przyjęli:

- ▶ Wykorzystanie biosurowców w produkcji żywności o funkcjach prozdrowotnych (prof. dr hab. Bogdan Kościak – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie).
- ▶ Badania rolnicze, jako wsparcie biogospodarki na przykładzie działalności IUNG-PIB (prof. dr hab. Stanisław Krasowicz – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy).
- ▶ Ocena możliwości zaspokojenia potrzeb energetycznych obszarów wiejskich z odnawialnych źródeł energii na przykładzie wybranych gmin (prof. dr hab. Franciszek Woch – Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy).
- ▶ Formy współpracy UMCS z podmiotami zewnętrznymi w zakresie biogospodarki (dr Dagmara Kociuba, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie).
- ▶ Wykorzystywanie innowacyjnych technik w produkcji czystej energii (dr Alexandru Tcacenco Fundacja FORUM XXI, Mołdawia).
- ▶ Biosurowce z rolnictwa, leśnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego jako źródło energii. Kadry na potrzeby rozwoju biogospodarki (dr inż. Alina Kowalczyk-Juško, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie).
- ▶ Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE Europejskie Platformy Technologiczne – Program Horyzont 2020 (dr Andrzej Stępniewski).
- ▶ Współfinansowanie projektów Eko-innowacyjnych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Instytucjonalny i finansowy system wsparcia rozwoju (dr Jan Wiater, NFOŚiGW).
- ▶ Wykorzystywanie innowacyjnych technologii w produkcji ekologicznej żywności (mgr Oxana Satirovici, SRL „UNIVEDA”, Mołdawia).
- ▶ Wykorzystanie metod biotechnologicznych w oczyszczaniu powietrza (dr hab. inż. Jacek Czerwiński, Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej).

- ▶ Metody intensyfikacji odzysku energii z biomasy (dr hab. inż. Agnieszka Montusiewicz, Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Lubelskiej).
- ▶ Ekstrakcja nadkrytyczna biomasy – zastosowania (dr hab. inż. Edward Rój, Instytut Nowych Syntez Chemicznych).
- ▶ Biomasa rolnicza i odpady biodegradowalne – kierunki wykorzystania” (mgr inż. Marek Siuciak, Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli).
- ▶ Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach rolnych Lubelszczyzny (mgr inż. Bogusław Kiedrowski, Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli).
- ▶ Biotechnologie w regionie lubelskim – innowacyjne technologie oraz efektywne metody wspierania współpracy sektora nauki z biznesem. Innowacyjne technologie w zakresie produkcji i przetwarzania biozasobów na cele spożywcze, energetyczne i farmaceutyczne (mgr inż. Edyta Chruściel, Lubelski Park Naukowo-Technologiczny).

„Promocja Powiatu Puławskiego w kontekście rozwoju inteligentnych specjalizacji regionu”

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013

Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, Starostwo Powiatowe w Puławach

Znani i nieznani

Z Estonii do Puław – śladami płk. Anatola Sienkiewicza

Wśród tysięcy puławian, którzy zawitali na chwilę do tego miasta, zostali w nim na dłużej lub na zawsze, było wielu zapomnianych dziś bohaterów. Taka sytuacja wynika z wielu czynników, ale to do nas żyjących należy ocalenie pamięci o tych wybitnych postaciach, które nie tylko nadawały ton temu miastu, ale również zasłużyły się dla puławskiej społeczności. Do tej grupy należy zaliczyć płk. Anatola Sienkiewicza, którego losy opowiadają wiele trudnych wydarzeń z dziejów naszej ojczyzny. Dzięki otrzymanym od jego syna – Ryszarda Sienkiewicza – informacjom i materiałom źródłowym, a także przeprowadzonym rozmowom dane mi było poznać zawilę życiorys tego żołnierza, obok którego nie mogłem przejść obojętnie.

Skauci estońscy. Anatol Sienkiewicz drugi z prawej, Estonia 1923 r.

Anatol Sienkiewicz urodził się 15 lipca 1905 r. w Rakwere (Wesenberg) w Estonii. Jego ojciec Konstanty był synem powstańca styczniowego, absolwentem politechniki w Petersburgu i inżynierem kolejnictwa. Poślubił on Werę, z domu Najdemow, z którą miał czterech synów: Leona, Anatola, Eugeniusza, Mikołaja oraz córkę Zofię. Po bolszewickiej rewolucji Konstanty Sienkiewicz, ze względu na wykonywany zawód, znalazł się w 1919 r. w Witebsku na Białorusi. Nigdy nie pozwolono mu powrócić do rodziny w Rakwere w niepodległej już Estonii. W 1932 r. został uznany za wroga narodu i rozstrzelany w Kozich Górkach koło Smoleńska, gdzie pochowano go w lesie katyńskim z innymi ofiarami.

Nasz bohater ukończył estońskie Gimnazjum Klasyczne w Narwie w 1923 r., a następnie w 1928 r. Instytut Weterynaryjny w Witebsku (ZSRR), gdzie uzyskał tytuł lekarza weterynarii. Jego dobrowolny przyjazd do Witebska miał być wsparciem dla mieszkającego samotnie i z dala od rodziny ojca. W 1929 r. odbył obowiązkową służbę wojskową w moskiewskiej jednostce kawalerii Armii Czerwonej. Następnie skierowano go do Czelabińska, gdzie jako lekarz weterynarii pracował w latach 1930-1931. Ze względu na nieuznawanie w Europie dyplomów ZSRR Anatol Sienkiewicz powtórzył w latach 1932-1936 studia weterynaryjne, ale tym razem na Uniwersytecie w Dorpacie w Estonii. Wstąpił wówczas do jednej z estońskich korporacji studenckich. Jako obywatel Estonii odbył obowiązkową służbę wojskową w estońskiej Szkole Podchorążych Rezerwy Artylerii, która trwała rok. Zakończył ją w stopniu podporucznika z tytułem mistrza strzelania artyleryjskiego armii estońskiej, nadanym mu przez Generalnego Inspektora Armii gen. Johana Leidonera. Natomiast w czasie studiów w Dorpacie wyjeżdżał na uniwersytety w Wiedniu i Hanowerze. Znał biegle języki: estoński, rosyjski, niemiecki, angielski, francuski, a także grekę i łacinę. W latach 1932-1939 był także czynnym członkiem Związku Polaków za granicą. Wielokrotnie przyjeżdżał do Polski, gdzie ukończył kilka kursów organizowanych dla Polaków z zagranicy, np. teatralny i świetlicowy w Wilnie.

A. Sienkiewicz jako absolwent Instytutu Weterynaryjnego, Witebsk 1928 r.

W latach 1936-1939 pracował w miastach Viru i Viliandi. Mając w pamięci wolę niezżyjącego już ojca, by syn powrócił do Polski i pojął za żonę Polkę, udało mu się powrócić na stałe do ojczyzny przodków po uzyskaniu obywatelstwa w dniu 2 stycznia 1939 r. W marcu 1939 r. odbył służbę wojskową w 3 Pułku Ułanów Śląskich w Tarnowskich Górach. Tam też potwierdzono jego estoński stopień podporucznika. Na wypadek mobilizacji otrzymał przydział do

A. Sienkiewicz pierwszy od lewej. Koniec służby w Armii Czerwonej, Moskwa 1929 r.

Dowództwa Okręgu Korpusu nr V w Krakowie. Po przegranej kampanii wrześniowej jeszcze w 1939 r. zamieszkał w Dobczycach (pow. myślenicki), gdzie objął funkcję miejskiego lekarza weterynarii. Stanowisko to pełnił do marca 1945 r. W 1941 r. Anatol Sienkiewicz jako oficer rezerwy został zaprzysiężony w Związku Walki Zbrojnej (później przemianowanym na Armię Krajową) i wyznaczony na dowódcę plutonu terenowego. Dzięki perfekcyjnej znajomości języka niemieckiego oraz oficerów niemieckich poznanych przed wojną w Dorpacie i Wiedniu, a także

A. Sienkiewicz siedzi pierwszy od prawej, z działaniem po mistrzowskim strzelaniu, Estonia, lipiec 1932 r.

A. Sienkiewicz trzeci od lewej w górnym rzędzie, Estonia – Dorpat 1935 r.

oficerów estońskich, wykorzystano go do działań zmierzających do zakupu broni, zakończonych powodzeniem. W 1943 r. z rozkazu dowództwa Armii Krajowej wyjeżdżał na tyły frontu wschodniego w okolice Kijowa w celach rozpoznawczych. Przed wkroczeniem Armii Czerwonej na tereny województwa krakowskiego w 1945 r. został wyznaczony przez Delegaturę Rządu na Kraj na stanowisko burmistrza Dobczyc, którego nigdy nie objął. Miejscowi funkcjonariusze Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, których znał z czasów okupacji niemieckiej jako współpracowników gestapo, próbowali go zamordować. Po tym zdarzeniu postanowił opuścić Dobczyce i zgłosić się do Wojska Polskiego. W 1944 r. w Gdowie zawarł związek małżeński z Anielą Torbus, która ukrywała się w majątku Bujwidów w Czasławiu niedaleko Dobczyc, poszukiwana przez gestapo za działalność konspiracyjną w Związku Orła Białego i Związku Walki Zbrojnej/Armii Krajowej w Zagłębiu Śląsko-Dąbrowskim.

Anatol Sienkiewicz od 2 kwietnia 1945 r. pełnił służbę w Wojsku Polskim we frontowym szpitalu weterynaryjnym. Wtedy też poznał późniejszego dyrektora Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach prof. Stanisława Kraussa. Po wojnie nie otrzymał zgody na demobilizację i został skierowany do służby w Dowództwie Śląskiego Okręgu Wojskowego we Wrocławiu jako pomocnik Szefa Służby Weterynaryjnej. W grudniu 1951 r. został przeniesiony do Centrum Wyszkozenia i Badań Weterynaryjnych w Puławach na stanowisko zastępcy komendanta

kpt. A. Sienkiewicz,
Wrocław 1947 r.

i Dyrektora Nauk, piastując jednocześnie stanowisko Komendanta Oficerskiej Szkoły Instruktorów Weterynarii (Felcerów). W czerwcu 1952 r. zorganizował i dowodził uroczystością promocji absolwentów Oficerskiej Szkoły Instruktorów Weterynarii i Kursu Przeszkolenia Oficerów dla absolwentów studiów weterynaryjnych. Była to jedyna taka uroczystość w Puławach. Anatol Sienkiewicz nadzorował utwo-

Przemówienie Głównego Kwatermistrza Wojska Polskiego gen. bryg. Wacława Komara, za nim z tyłu (z dokumentami w ręku) mjr A. Sienkiewicz, Puławy, czerwiec 1952 r.

rzony po 1956 r. koło jeździeckie, powstałe na bazie Szwadronu Zapasu Koni, które przygotowywało pokazy jazdy konnej na dawnym boisku sportowym przed obecnym kościołem pw. Matki Bożej Różańcowej. Członkami tego koła byli cywilni mieszkańcy Puław, przedwojenni oficerowie i podoficerowie. W 1957 r. kierował on organizacją jeździeckich Mistrzostw Polski Ligi Przyjaciół Żołnierza, a w latach 1958-1959 organizował jeździeckie mistrzostwa Polski w ramach pięcioboju nowoczesnego. Po reorganizacji (likwidacji) niektórych jednostek Centrum Wyszkozenia i Badań Weterynaryjnych w Puławach w związku z motoryzacją i mechanizacją wojska, nadal pełnił funkcję Zastępcy Komendanta i Szefa Oddziału Badawczego Centrum (od 1957 r. w stopniu pułkownika). Jednostka ta do końca 1960 r. miała być całkowicie zlikwidowana. W tym czasie nasz bohater wykonał samodzielnie wielką pracę, aby przekonać przełożonych w Ministerstwie Obrony Narodowej i Sztabie Generalnym Wojska Polskiego do zmiany decyzji i pozostawienia w wojsku placówki weterynaryjnej o charakterze naukowo-badawczym. W podjętej walce o byt puławskiej weterynarii wojskowej był osamotniony, nie mając żadnego wsparcia od przełożo-

Uroczystość wręczenia nagród i wyróżnień dla żołnierzy garnizonu przez przedstawicieli Miejskiej Rady Narodowej za pomoc i wsparcie miasta w sytuacjach kryzysowych i nie tylko. Od lewej płk Anatol Sienkiewicz, Józef Trześniak, mjr Zenon Wojtasiak, Puławy 1962 r.

Oficerowie – lekarze weterynarii przed przedwojennym budynkiem koszarowo-sztabowym 2. Pułku Saperów Kaniowskich, a wówczas głównym budynkiem Wojskowego Ośrodka Naukowo-Badawczego Służby Weterynaryjnej. Pierwszy od prawej Komendant Ośrodka płk dr wet. A. Sienkiewicz, czerwiec 1964 r.

nych, którzy wątpili w potrzebę istnienia takiej placówki. Ostatecznie udało mu się przekonać Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego radzieckiego generała Jerzego Borziłowskiego, któremu przedstawił materiały potwierdzające przydatność zachowania takiej jednostki w Puławach ze względu na funkcjonowanie podobnych w armiach NATO i w Armii Radzieckiej. Największy wpływ na pozytywną decyzję generała, jak twierdził płk Anatol Sienkiewicz, miała jego osobista służba w Armii Czerwonej w 1929 r., gdyż jednym z jego przełożonych był przyjaciel generała. Weterynaria wojskowa pozostała w Puławach i to jako placówka naukowa, której kilku oficerów otrzymało w przyszłości tytuły profesorów i doktorów, a jeden z wychowanków, a zarazem zastępca i bezpośredni następca płk. Anatola Sienkiewicza płk lek. wet. Janusz Kujawski, zasłużony dla nauki i miasta, jest patronem ulicy na terenie byłych koszar.

W 1960 r. zostało ostatecznie zlikwidowane Wojskowe Centrum Wyszkozenia i Badań Weterynaryjnych, a na jego bazie powstały dwie jednostki wojskowe: Ośrodek Szkolno-Badawczy Służby Materiałów Pędnych i Smarów oraz Ośrodek Badawczy Służby Weterynaryjnej. Ten ostatni został podniesiony do rangi Wojskowego Ośrodka Naukowo-Badawczego Służby Weterynaryjnej, a jego Komendantem i zarazem Dowódcą Garnizonu Puławy został płk lek. wet. Anatol Sienkiewicz. Pełnił on te funkcje do września 1968 r., kiedy to w wieku 63 lat odszedł na emeryturę, podczas której zamieszkał wraz z rodziną w Wesolej koło Warszawy. Do śmierci wykorzystywał swoją znajomość języków obcych, współpracując z firmą Polfa w Warszawie.

Anatol Sienkiewicz założył w 1952 r. Wojskowe Koło Łowieckie „Knieja”, którego został prezesem. Członkami koła byli wojskowi garnizonu puławskiego, kilku leśniczych, osoby cywilne, lekarze i nauczyciele. Z jego inicjatywy w początkach

płk A. Sienkiewicz, 1972 r.

lat 60. XX w. odtworzono populację bażantów w wolieryze w Sadłowicach. Funkcję prezesa koła piastował do 1968 r., a po przejściu na emeryturę do śmierci w 1978 r. pełnił funkcję prezesa honorowego. Został odznaczony kilkoma medalami Polskiego Związku Łowieckiego. Z jego inicjatywy garnizon puławski patronował szkole podstawowej w Zarzeczcu.

Zmarł 9 stycznia 1978 r. w Warszawie i został pochowany na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Był odznaczony: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Srebrnym Medalem Zasłużony na Polu Chwały oraz innymi odznaczeniami państwowymi i wojskowymi. Nadano mu również odznakę Za Zasługi dla Puław oraz Srebrną Honorową Odznakę Związku Inwalidów Wojennych (od oddziału w Puławach) za wspieranie tej organizacji przez wojsko.

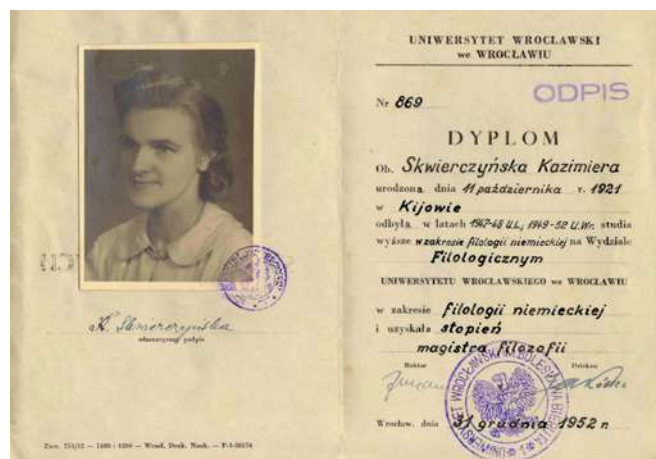
*Zbigniew Kielb na podstawie relacji Ryszarda Sienkiewicza
fot. z archiwum Ryszarda Sienkiewicza*

Kazimiera Skwierczyńska – puławianka z wyboru

Kim była autorka wiersza „Park puławski” zamieszczonego w poprzednim numerze tegoż kwartalnika?

Można powiedzieć, że Kazimiera Skwierczyńska niemal przez całe życie była związana z Puławami dzięki związkom rodzinnym – Aleksandra Wilczyńska (właścicielka nieistniejącej dziś piekarni przy ul. Piłsudskiego) była jej siostrą. Miała tu także – może niezbyt liczną – grupę osób, które darzyły ją gorącą sympatią, a przyjaźń zadzierzgnięta wspólną dolą podczas okupacji hitlerowskiej przetrwała wiele lat.

Prześledźmy koleje losu naszej bohaterki, tak bardzo związane z wydarzeniami historycznymi. Kiedy wybuchła I wojna światowa, jej matka, Ludmiła z Bentkowskich Żydlicka, mieszkała z rodziną w Warszawie. Jej mąż Franciszek Żydlicki był muzykiem, członkiem zespołu Filharmonii Warszawskiej, wiolonczelistą i dyrygentem. Zespół filharmoników (wraz z rodzinami) został ewakuowany

Rodzina Skwirczyńskich: siedzą Ludmiła i Seweryn, a między nimi Kazimiera; stoi Aleksandra Żydlicka (zdjęcie/pocztówka wysłane 7 lipca 1924 r. do Ottona mieszkającego na stacji w Warszawie)

w 1914 r. na Wschód. Rodzina Żydlickich znalazła się w Moskwie, gdzie w 1915 r. zmarł Franciszek; miał wówczas 40 lat.

Po śmierci męża Ludmiła i jej dwoje dzieci: Aleksandra urodzona w 1910 r. i syn Otton urodzony w 1907 r. zostali bez środków do życia – przetrwali dzięki opiece p. Dołżyckiego, dyrygenta Filharmonii Warszawskiej. Wkrótce jednak przenieśli się do Kijowa, gdzie mieszkała jedna z siostr Ludmiły. Tu Ludmiła podejmuje pracę, by zdobyć środki na utrzymanie swoje i dzieci. Poznaje inż. Seweryna Skwirczyńskiego, herbu Ostoja (który jego rodzina otrzymała w XVI w.); Seweryn pochodził z miejscowości Tuczna k. Terespoła (był to zaścianek szlachecki; poszukująca swoich korzeni pani Kazimiera odwiedziła tę miejscowość w końcu lat 50. ub. wieku i była bardzo skrupowana, kiedy mówiono do niej: „Panienko!”).

W 1919 r. pani Ludmiła poślubia Seweryna i dwa lata później, 11 października 1921 r. przychodzi na świat Kazimiera Skwirczyńska. Do Polski rodzina wraca w 1924 r. Starsze dzieci idą do szkół: Aleksandra Żydlicka kończy w Warszawie Pierwszą Miejską Szkołę Rękodzielniczą Żeńską, Otton Żydlicki zostaje podoficerem zawodowym w Modlinie-Kazuniu (po kampanii wrześniowej w 1939 r. znalazł się na wschodzie; ostatnie informacje od niego rodzina otrzymała prawdopodobnie z Estonii ok. 1943 r.; nigdy go nie odnaleziono).

Rodzina Skwirczyńskich: siedzą Ludmiła i Seweryn z córką Leokadią, obok matki stoi Kazimiera; za matką Aleksandra Żydlicka (ok. 1926 r.)

Natomiast Seweryn Skwirczyński buduje mosty, m.in. w Łowiczu na Bzurze i w Wyszogrodzie na Wiśle. Właśnie tu, w Wyszogrodzie rozpoczęła w 1927 r. naukę Kazimiera Skwirczyńska. Kontynuowała ją potem w Modlinie, gdzie jej ojciec budował kolejny most na Wiśle. Śmierć ojca w 1931 r. spadła nagle (Seweryn Skwirczyński został pochowany w Grodzisku Mazowieckim, obok swego ojca).

Rodzina w komplecie: siedzą – Ludmiła z Leokadią i Seweryn z Kazimierą Skwirczyńscy; stoją: Otton i Aleksandra Żydliccy (1925 r.)

Ludmiła Skwirczyńska, z córkami Kazimierą i urodzoną w 1924 r. Leokadią, została znów bez środków do życia. Przenoszą się więc do Puław (1931 r.), gdzie p. Ludmiła otwiera sklep spożywczy przy ul. Kołtąta 5 (były znane jej śledzie w zalewie z cebulą i rozartym rybem mleczem; chleb brano do sprzedaży u Wilczyńskich). A już w 1934 r. Ludmiła przenosi się do Dębli. Jednym z powodów tych przenosin był konflikt między rodziną Wilczyńskich a Ludmiłą Skwirczyńską. Bowiem córka Ludmiły, Aleksandra Żydlicka, zakochała się z wzajemnością w Lucjanie Wilczyńskim, synu Juliana – właściciela piekarni; obie strony uważały, że młodzi popełniają megalians. Aleksandra i Lucjan pobrali się w 1934 r. i do śmierci Lucjana w 1966 r. byli dobrym, wzajemnie wspierającym siebie i bliźnich małżeństwem.

Kazimiera Skwirczyńska bardzo przeżywała wszystkie wydarzenia w rodzinie. Obie z matką żyły w bardzo skromnych warunkach i czasem był problem z opłatą czesnego w Gimnazjum im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach, gdzie Kazimiera kontynuowała naukę. Sytuację materialną nieco poprawił wyjazd jej młodszej siostry Leokadii do Czech (1935 r.). Jednocześnie stał się on źródłem rozterek obu sióstr – Kazimiera miała poczucie winy, że przez nią wyjechała siostra, a Leokadia czuła się odrzucona. U ciotki w Pradze wąta i chorowita Leokadia znalazła odpowiednie warunki życia; wyszła za mąż i już jako Ilgnorova odwiedziła Puławy. Nadal mieszka w Pradze otoczona licznym potomstwem. Więzy rodzinne przetrwały przez wszystkie lata życia sióstr.

W gimnazjum Kazimiera należała do harcerstwa i współredagowała gazetkę szkolną „Praca”, w której zamieszczane były jej wiersze, ciekawsze opracowania (może były to wypracowania z jęz. polskiego?), a także wiersz przetłumaczony przez nią z języka francuskiego.

Latem 1939 r. Kazimiera wraz z matką powróciła do Puław i obie zamieszkały z Lucjanem i Aleksandrą Wilczyńskimi przy ul. Piłsudskiego. Dawny konflikt poszedł w niepamięć i odtąd Ludmiła i Kazimiera cieszyły się szacunkiem i poważaniem całej rodziny.

Okres okupacji jeszcze bardziej zacieśnił więzy rodzinne. Kazimiera przerwała naukę i od czerwca 1940 r. do lipca 1944 r. pracowała na Górnej Niwie jako pracownica fizyczna Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego (PINGW) – pod zarządem niemieckim: Landwirtschaftliche Forschungsanstalt des Generalgouvernements in Pulawy. Tam, na polach Górnej Niwy pierwszy raz zetknęła się z pracą na roli. Od koleżanek uczyła się trzymania gracy i odróżniania uprawianych roślinek od rosnących chwastów. Bardzo pomogła jej wówczas Halina Gilówna (Gil-Wołek), z którą przyjaźniła się do końca życia. Praca w PINGW zapewniała kartki

Kazimiera Skwirczyńska – Puławy 1942 r.

żywnościowe, jakieś pieniądze na ich wykupienie, a także – a może przede wszystkim – dawała ochronę przed wywózką na roboty do Niemiec. Dodatkowym źródłem zarobku Kazimierzy i jej matki było robienie na drutach swetrów, pończoch, skarpet, szalików, rękawiczek i czapek, czasem na zamówienie z powierzonej wełny, a także z zakupionej włóczki – wówczas wyroby sprzedawano nawet w Warszawie.

Na wiosnę 1942 r. Kazimiera Skwirczyńska została zaprzysiężona w Armii Krajowej (AK) – przysięgę odbierała „Pestka” (czyli Maria Zdun-Kulikowska z Rud). Kazimiera jako „Psyche” stała się jedną z łączniczek AK na terenie Obwodu Puławy. Sieć łączności, w ramach Pogotowia Harcerek, zorganizowała na przełomie 1940 i 1941 r. Henryka Bolesławska, utrzymująca stałe kontakty z Chorągwią Lubelską. Ustalono łączność na trzech trasach: Puławy – Końskowola – Nałęczów – Lublin (odpowiedzialna za tę trasę była Jadwiga Bolesławska, siostra Henryki); za trasę Puławy – Kazimierz Dolny – Opole – Kraśnik odpowiadała Bronisława Szalkiewiczówna; a Irena Grzywaczówna odpowiadała za trasę Puławy – Dęblin – Sobolew – Łaskarzew.

Kazimiera Skwirczyńska „Psyche” obsługiwała trasę Puławy – Kazimierz, a jej zmienniczką była Halina Gilówna (Gil-Wołek) ps. „Iskra”. Trasa była zwykle obsługiwana dwa razy w tygodniu. Materiały (m.in. gazetki, rozkazy w kopertach) otrzymywała na hasło, dyskretnie w domu. Do punktów kontaktowych (szkoły, sklepy, m.in. w Bochochnicy sklep Aleksandra Kierka – później prof. WSR w Lublinie) docierała bocznymi drogami rowerem, czasem pieszo, i tam przekazywała materiały, także na hasło. Wędrówki te wymagały niezwykłego hartu ducha i stoickiego spokoju podczas zdarzających się niemieckich kontroli.

Warto wspomnieć, że z usług łączniczek korzystał m.in. komendant obwodu ZWZ-AK kpt./mjr Stanisław Kowalski „Konrad”, komendantka Ludowego Związku Kobiet Marianna Kowalik-Węgorkowa „Zgrzebna”, a także Bolesław Rumiński, po wojnie minister przemysłu i wieloletni przewodniczący Zarządu Głównego NOT. Kazimiera Skwirczyńska związana była z AK do grudnia 1944 r. Brała udział w Akcji Burza (początkowo w Żyrzynie, potem w okolicy Kazimierza Dln.). Po wojnie została awansowana na stopień podporucznika i odznaczona Krzyżem Armii Krajowej.

Ofensywa zimowa ruszyła w Puławach 12 stycznia 1945 r. i po paru dniach walki odsunęły się za zachód – ewakuowana ludność zaczęła wracać do Puław (wysiedlenie ludności nastąpiło w dniach 8-10 września 1944 r. z pasa szerokości 15-20 km na wschód od linii frontu na Wiśle). Wróciła także rodzina Wilczyńskich. Dom był częściowo obrabowany, miał powybijane szyby, ale zaczęto jakoś układać życie na nowo.

Po powrocie Kazimiera Skwirczyńska usłyszała dramatyczną relację o wydarzeniach z 25 lipca 1944 r. W Puławach spodziewano się ataku wojsk sowieckich wzdłuż ul. Piłsudskiego w kierunku mostu na Wiśle. Rodzina Wilczyńskich opuściła więc dom i ukryła się na Włostowicach

u znajomych w jakiejś piwnicy. Niemcy wyciągnęli ludność z włostowickich piwnic i pod groźbą rozstrzelania zmusili do marszu w kierunku mostu. Ludmiła Skwierczyńska, z chorą nogą, nie nadążała za pędzonym tłumem. Pod lufami karabinów dotarli jakoś na ul. Lubelską (Piłsudskiego). Niemcy zmuszali do przejścia za Wisłę głównie młodych mężczyzn. Wykorzystując nieuwagę obstawy, udało się całej rodzinie wymknąć z tłumu i ukryć w schronie w pobliżu domu. Uczestnicy tych wydarzeń, opowiadając, ciągle jeszcze czuli za plecami niemieckie karabiny. Pamiętali przecież, co Kazia mówiła o wydarzeniach z 3 listopada 1943 roku. Wówczas to grupa pracowników PINGW rozpoczęła od rana sadzenie wikliny na Górnej Niwie. Nagle nad ich głowami zaczęły świstać kule. Kazimiera wraz z innymi padła na ziemię. To w pobliskim tartaku koło torów kolejowych rozgorzała walka między mieszkającymi i pracującymi tam Żydami a ich niemieckimi strażnikami. Tartak otoczyli Niemcy z karabinami gotowymi do strzału. Podpalono barak, bo więźniowie nie chcieli go opuścić. Żydzi (niektórzy mieli broń) rzucili się na strażników, przerwali ogrodzenie i rozbiegli się w różnych kierunkach. Część z nich uciekała w stronę niedalekiego lasu; za nimi posypały się kule; Niemcy urządzili sobie polowanie. Zginęło wówczas ok. 500 Żydów. Kazimiera Skwierczyńska była jeszcze świadkiem zbierania martwych ciał. Mówiła: *Jechał chłop wozem, na który we dwóch wrzucali tych Żydów, tak jak worki kartofli, tych zabitych.* Później do końca życia wspominała to wydarzenie jako najstraszniejsze przeżycie z czasu wojny. Uświadomiła sobie wówczas, że po Żydach taki sam los może spotkać Polaków.

Kazimiera Skwierczyńska znów zaczęła pracować w PINGW; od 1 maja 1945 r. była kreslarką u prof. Stanisława Baca w Dziale Hydrologii. Podjęła ponownie naukę, zorganizowaną w Puławach dla dorosłych przez Towarzystwo Uniwersytetów Robotniczych. Świadectwo dojrzałości otrzymała w 1947 r. i od jesieni rozpoczęła studia na UMCS w Lublinie. Po dwóch latach, w październiku 1949 r., przeniosła się do Wrocławia, gdzie kontynuowała

W ogrodzie Wilczyńskich przy ul. Piłsudskiego (Puławy 1948 r.). Od lewej stoją: Kazimiera i Ludmiła Skwierczyńskie, Leokadia Ilgnerova oraz Lucjan i Aleksandra Wilczyńscy, niżej ich dzieci: Czesław, Sławomir (1946-1953) i Alicja Ludmiła

Trzy siostry; od lewej: Aleksandra Wilczyńska, Kazimiera Skwierczyńska i Leokadia Ilgnerova (czerwiec 2007)

studia zaoczne na tamtejszym uniwersytecie. Jednocześnie była nadal zatrudniona przez prof. S. Baca, ale już we wrocławskim Oddziale PINGW.

Po zmianach organizacyjnych w 1950 r. znalazła się w Instytucie Melioracji i Użytków Zielonych, gdzie pracowała do emerytury (X 1981). W 1952 r. uzyskała dyplom magistra filozofii w zakresie filologii niemieckiej. Była pracownikiem naukowym; wyspecjalizowała się jako tłumacz literatury naukowej w j. niemieckim. Udzielała również korepetycji z tego języka jeszcze przez wiele lat po przejściu na emeryturę. Za pracę zawodową otrzymała Srebrny Krzyż Zasługi.

Zawsze wrażliwa na sprawy ludzkie współorganizowała w latach powojennych wczasowy dla pracowników oraz wypoczynek dla dzieci i młodzieży z Wrocławia. Czyniła to jako sekretarz Zarządu, potem skarbnik Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w swoim miejscu pracy. W 1980 r. włączyła się twórczo w proces zakładania NSZZ „Solidarność”, a po wprowadzeniu stanu wojennego niosła pomoc internowanym i ich rodzinom. Należała do Biskupiego Komitetu Charytatywnego we Wrocławiu i przez ponad sześć lat brała udział jako obserwator w kilkudziesięciu

Wrocław – na Biskupinie po powodzi; Kazimiera Skwierczyńska z córką bratanką Czesława – Iwoną Wilczyńską-Krawczyk (1997 r.)

Ostatnie mieszkanie cioci Kazi (Puławy, ul. Sieroszewskiego);
K. Skwierczyńska z cioteczną prawnuczką Marią Gawinowską,
córką Iwony (1997/1998)

procesach politycznych, z których sporządzała sprawozdania. Należała więc do grona obserwatorów sądowych, którzy byli narażeni na szykany służb bezpieczeństwa, ale mimo to „pisali prawdziwe i uczciwe relacje z procesów politycznych – to byli bohaterowie drugiego planu...” Za tę pracę otrzymała list pochwalny od abp. Henryka Gulbinowicza. A 13 grudnia 2001 r. Gazeta Wyborcza Wrocław opublikowała reportaż Wandy Dybalskiej o działalności Komitetu Charytatywnego, w którym jest rozmowa z „panią Kazią” (także jej zdjęcie) i „silną grupą z Biskupina”.

W dniu wydania reportaży został wysłany do rodziny w Puławach. Była przecież z nią w stałym kontakcie, także telefonicznym. W Puławach spędzała urlopy i święta; żyła problemami siostry Aleksandry Wilczyńskiej, jej dzieci i wnuków.

Ponownie zamieszkała w Puławach, ale przy ul. Sieroszewskiego, w styczniu 2011 roku. Sporo jednak czasu spędzała na Górnej Niwie u ciotecznej wnuczki i tradycyjnie już w domu przy ul. Piłsudskiego.

Do końca zachowała jasność umysłu; była pogodna, ciekawa świata i zakochana w kwiatkach, które pielęgnowała w oknie swego pokoju. Tęskniła za swoją działką, którą zostawiła we Wrocławiu.

Zmarła po jednodniowej chorobie w szpitalu puławskim 26 lutego 2012 roku. Spoczęła na cmentarzu przy ul. Piaskowej we wspólnej mogile z matką Ludmiłą Skwierczyńską (1883-1952), w bezpośrednim sąsiedztwie siostry Aleksandry (1919-2008) i jej męża Lucjana (1905-1966) oraz siostrzeńca Czesława Wilczyńskiego (1935-1979).

Można mieć nadzieję, że pamięć o niej będzie żyła przez wiele lat.

Teresa Gawinowska
Serdecznie dziękuję Pani Alicji Wilczyńskiej za pomoc
i udostępnienie zdjęć

Forum młodych

Niedecydujący moment w Szpulkach

Jesteśmy jedyną szkołą w Polsce, w której zaprezentowana została wystawa światowej sławy fotoreportera – Krzysztofa Millera. Od 7 do 25 maja można było oglądać fotografie zrobione w ciągu jego 25-letniej pracy w „Gazecie Wyborczej”. Podczas wernisażu artysta wyraził zadowolenie, że wystawa trafiła do młodzieży, która interesuje się fotografią. Udzielił też kilku wskazówek przyszłym fotoreporterom:

W tym niełatwym zawodzie liczy się otwartość i wrażliwość. Ważne, by dostrzegać rzeczy przez większość ludzi niezauważane. A aparat miejcie zawsze przy sobie i fotografujcie, fotografujcie....

Wystawa cieszyła się ogromnym zainteresowaniem. Dla młodzieży, która dopiero poznaje trudną sztukę fotografowania w klasie dziennikarskiej, stała się przede wszystkim inspiracją.

Mam świadomość, że oglądanie wystawy Millera w naszej szkole to ogromne wyróżnienie. Wiele jego zdjęć znamy z zajęć fotografii i cieszymy się, że mogliśmy poznać historię ich powstania, a także porozmawiać z autorem – powiedział Kinga.

Wystawa składała się z dwóch szpalerów fotografii. Pierwszy, skromny, niemalże ascetyczny, nieduży formą – to fotografia prasowa. Jak powiedział autor, to część punkrockowa, żyjąca krótko, tyle co publikacja w gazecie. Drugi szpaler to fotografia socjologiczna i wojenna, wydrukowana na płótnach, jak sztandary czy chorągwie. To wielkie formaty. Zamysłem autora było, aby te symboliczne obrazy przedstawiające trudne losy ludzi w dzisiejszych niespokojnych czasach kołysały się na powietrzu, falowały, tak jak falują losy bohaterów fotografii.

Fotoreporter wojenny – Krzysztof Miller

Otwarcie wystawy w ZS nr 3

W wywiadzie dla „Gazety Wyborczej” Krzysztof Miller tak tłumaczył tytuł swojej wystawy – „Niedecydujący moment”: *Tytuł nawiązuje do słynnej frazy Cartiera-Bressona. Jego filozofią było trafienie w decydujący moment, kiedy fotograf ma nacisnąć migawkę. Doszedłem do wniosku, że żaden moment w mojej fotografii nie był decydujący. To, że fotografowałem żołnierzy rosyjskich opijających zwycięstwo nad Czeczenią, niczego nie zmieniło; żołnierze pojechali walczyć dalej. Zdjęcia umierających z głodu uchodźców Hutu też o niczym nie zdecydowały.*

Najbardziej decydujące momenty mojej fotografii były wtedy, gdy robiłem zdjęcia dla „Gazety Stołecznej”. One rzeczywiście zmieniały los mojego otoczenia. Fotofelieton z dzikiego wysypiska śmieci przy stadionie Politechniki sprawił, że śmieci uprzątnięto. W przypadku wojny, uchodźców, ludzkiej tragedii moja fotografia nie decydowała o niczym.

Jakub, kl. IIa, ZS nr 3 w Puławach

Przywracanie do życia starych przedmiotów

Zajęcia artystyczne stanowią nieodłączny element edukacji w klasie pedagogiczno-psychologicznej. W tym roku zdecydowaliśmy się na duży projekt, w który włożyliśmy dużo pracy. Naszym celem było przerabianie i przywracanie do życia starych, z pozoru bezużytecznych przedmiotów, wykorzystując ich funkcjonalność, a niekiedy, dając im nowe przeznaczenie. Meblom naznaczonym nieubłaganim upływem czasu nadaliśmy zaskakujący, nowy wygląd. Staraliśmy się, aby wydobyć to coś, co ma w sobie stara rzecz, czyli jej duszę. Meble i przedmioty, które trafiały do naszych rąk, to głównie rzeczy stare, będące wyposażeniem szkolnych klas i gabinetów; często zniszczone. Poszukiwaliśmy skarbów również w domowych zakamarkach, a także ozdabialiśmy nowe drobne przedmioty użytkowe. Udało nam się w ten sposób stworzyć kilka charakterystycznych stylizacji: prowansalską, Ludwika XVI, folkową, marynistyczną, skandynawską, wzorowaną na współcze-

Dekorowanie przedmiotów

snym designie (pokój dziewczynki, gabinet, salon). Zanim jednak przystąpiliśmy do stylizacji, musieliśmy poznać charakterystyczne cechy różnych stylów. Przejrzeliśmy bardzo dużo czasopism o stylizacji wnętrz, szukaliśmy inspiracji w Internecie, a w siedzibie Magii Wnętrz oraz Pracowni Projektowania Wnętrz uczestniczyliśmy w szkoleniu z zakresu podstaw projektowania, zastosowania materiałów i technik renowacji oraz stylizacji mebli. Podczas dwóch spotkań zostały nam zaprezentowane materiały wnętrzarskie, techniki projektowe, wizualizacje, zdjęcia z realizacji. Odwiedziliśmy pracownię projektową, mając wgląd w pracę projektantów, co było niezwykle inspirujące. Dodatkowo odbyły się warsztaty z technik stylizacji mebli technikami farb kredowych Annie Sloan Chalk Paint. Zapoznaliśmy się z technikami nakładania farb, wosków, przecierek, spękań, wykonując jednocześnie własne próbki rozwiązań, które można zastosować przy stylizacji mebli. Zajęcia dydaktyczne cieszyły się dużym zainteresowaniem. Mieliśmy możliwość obcowania z najnowszymi trendami, jakie obowiązują w architekturze wnętrz. Potem, z głowami pełnymi pomysłów, przystąpiliśmy do działania. Już w szkole wykonaliśmy stylizację mebli i przedmiotów użytkowych. Poznaliśmy nowe techniki plastyczne: decoupage, złączenie folią, złączenie szlagmetałem, tworzenie spękań, przecierek, używanie past strukturalnych, szablonów, łączenie różnych faktur i zastosowanie różnorodnych lakierów, werniksów i wosków.

Wiele nauczyliśmy się od Doroty Pani Opolskiej-Mak-sym, dzięki której nasze projekty wyszły tak rewelacyjnie. W efekcie naszych działań ze starych, zniszczonych mebli powstały świetne stylizowane meble z duszą, które cieszą oko. Styl skandynawski, który osobiście tworzyłam, nauczył mnie tego, że minimalizm jest stylowy, a lata 50. i 60. są obecnie bardzo modne. Okazało się, że wystarczy poznać kilka technik, aby zmienić wnętrze, które nam się znudziło. Nauczyliśmy się dokładności, tego, że w takiej pracy każdy szczegół jest ważny i jak niewiele trzeba, by popełnić niewielki błąd.

Podczas naszych zajęć początkowo bardzo dokładnie stosowaliśmy się do wskazówek Pani Doroty Opolskiej-

Renowacja krzesła

-Maksym, która nas pilnowała, by wszystko było jak należy, dawała nam rady, udoskonalała nasze pomysły i przekazywała nam swoją wiedzę. Później jednak kreatywność nas rozpierała, wyobraźnia się wyostrzyła i kolejne stylizacje wymyślaliśmy już sami. Nabyta wiedza pozwoliła nam na stworzenie czegoś cudownego.

To czego nauczyliśmy się na tych zajęciach, przyda się nam życiu. Wiele z nas wiąże przyszłość z takimi zajęciami. Jako przyszli terapeuci powinniśmy znać jak najwięcej technik plastycznych. Myślę, że nie zakończymy naszej pracy na jednym projekcie.

Karolina Aftyka, uczennica klasy IIp w ZS nr 3 w Puławach

Kwartalnik dzieciom

O zabawach, zabawkach i nie tylko. Spotkanie z tradycją w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Puławach

Jak to zrobić?

Gmina Baranów – „Zespół Śpiewaczy Śniadowianki”

Szmaciana laleczka była nieodzowną towarzyszką dziewczęcych zabaw. Wystarczyło tylko kilka szmatek i można było wyczarować prawdziwą księżniczkę. Kawałek materiału należało złożyć na pół. Następnie wyciąć wzór laleczki. Otrzymywano dwa takie same kształty. Zszywano je razem, a środek laleczki wypełniano ścinkami lub innymi resztkami materiałów. Buzie lalki tworzą następu-

jąco: dwa guziczki przyszywano jako oczy, a usta robiono z czerwonej nitki. Nosek był guzikiem lub czarną pętelką. Włosy robione były z nitek lub resztek wełny. Czasem piękną fryzurę tworząco z pozłotek po cukierkach. I ot lala gotowa. Teraz należało zrobić jej domek wśród zarośli, w pudełku lub pod schodami. Nie można było zapomnieć o umeblowaniu. Zwykły kapsel mógł być krzesłem, a pudełko po zapalniczkach rozkładanym łóżkiem. Płatek z kwiatka był firanką, a liść porzeczki dywanikiem. Wystrój mieszkania zależał tylko i wyłącznie od kreatywności młodej pani domu.

Gmina Kazimierz Dolny – „Klub Twórców Ludowych”

W gminie Kazimierz Dolny muzyka była nieodzownym elementem dziecięcych zabaw. Nie dziwi więc, że jedną z ulubionych zabawek kazimierskich maluchów była trąbka z kory. Ale nim koncert mógł się rozpocząć, należało najpierw poszukać i uciąć młodą, długą, wiklinową gałązkę (mogła być również wierzbową). Następnie obierano gałązkę z kory wzdłuż patyka, tak by uzyskać jak najdłuższy materiał do zrobienia trąbki. Teraz należało jak najdokładniej skrócić korę po skosie w kształt stożka, zaczynając od ustnika. Aby kora lepiej się kleiła, można było zwilżyć ją wodą. Na koniec ścinano najszerszą część lekko po skosie, aby trąbka lepiej się prezentowała. Im instrument był szerszy na końcu, tym wydawał głośniejszy dźwięk. Natomiast im był dłuższy, tym niżej trąbił. Gdy wszystkie instrumenty były już gotowe, można było śmiało zacząć koncert korowych trąbek.

Gmina Puławy

– „Towarzystwo Przyjaciół Góry Puławskiej”

Gmina Puławy to gmina słynąca z pięknych krajobrazów. Ciekawe zabytki i piękna przyroda to widoki, które na długo pozostają w pamięci. Ale to nie jedyne widoki, a raczej „widoczki”, z jakich słynie ta gmina. „Widoczki”, o których mowa to dziecięca zabawa, która polegała na stworzeniu własnej, niepowtarzalnej obrazkowej kompozycji. Ale zanim można było podziwiać te „widoczki” należało zaopatrzyć się w różnorodne skarby, takie jak: płatki

kwiatów, listki, patyczki, złotka, nitki, papierki, tasiemki itp. Następnie trzeba było znaleźć jak największy kawałek szkiełka, np. po stłuczonej butelce. Kolejny krok to znalezienie odpowiedniego miejsca.

Dużą popularnością cieszyły się te lokalizacje, które ukryte były wśród traw. W wybranym miejscu należało wykopać mały dołek i ułożyć swoją kompozycję ze znalezionych wcześniej elementów. Im ciekawsze pomysły, tym lepszy efekt końcowy. Gdy „widoczek” był już skończony, należało przykryć go kawałkiem szkła i dokładnie obsypać ziemią. Na koniec w znany tylko sobie sposób oznaczyć miejsce, aby za każdym razem móc wrócić i podziwiać swój piękny „widoczek”.

Gmina Wąwolnica – „Zespół Śpiewaczy Senior”

W gminie Wąwolnica stawiano na sport, a dokładnie na gry zespołowe. Aby rozpocząć wielki mecz, należało najpierw samemu zrobić piłkę. Idealnym materiałem na trwałą futbolówkę była sierść krowy. „Muckę” należało porządnie wyczesać okrągłą szczotką. Zebrać wszystkie włosy, które wypadły i lekko zwilżyć je wodą. Następnie w rękach formować włosy w kształt kuli. Krowia sierść jest lepka, więc idealnie się zbija. Wielkość piłki zależała od ilości zebranego materiału. Mogła być malutka, ale i okazała. Kolor futbolówki zależał od maści właścicielki sierści. A więc mogła być łąciata, czarna, a nawet czerwona. Czasem, aby szybciej uzyskać dużą i doskonałą piłkę do nogi, dzieciaki wspólnie zbierały sierść i tworzyły jedną futbolówkę dla całej wsi. A potem było słychać już tylko okrzyki: „gol!”, „spalony” itp. No i do końca sezonu wszyscy mogli choć przez chwilę poczuć się jak sławni piłkarze.

Miasto Puławy – „Klub Twórców Ludowych”

Las bardzo często stawał się sprzymierzeńcem dziecięcych zabaw. Z drewna i kory można było bowiem zrobić doskonale i niepowtarzalne zabawki:
 Po pierwsze łuk:

Łuk

łuk dla chłopca
 ważna sprawa
 to dopiero jest zabawa
 żeby łukiem się pobawić
 trzeba samemu go sobie sprawić
 ojciec nie robi
 nie ma na to czasu
 razem z kolegą
 poszliśmy więc do lasu
 i ucięliśmy kije leszczynowe
 takie akurat sięgające po głowę
 potem na podwórku
 dalsza robota
 usiedliśmy na ławce
 tuż obok płota
 i scyzorykiem końce równamy
 cięciwę z drutu
 na kij ugięty naciągamy
 łuk gotowy
 mocny, wytrzymały
 teraz pora robić strzały
 obok płota spichlerz stoi
 strzechą z trzciny jest pokryty
 rurki trzciny
 to materiał dla nas znakomity
 trzeba wdrapać się na strzechę
 po kryjomu
 będzie draka jak wypatrzą z domu
 potem trzciny przycinamy
 w cieńszy koniec
 gwoździki wkładamy
 jeszcze drutem zakręcimy
 i gotowe
 za stodoły już pędzimy
 i strzelamy strzały
 w dal i hen tam w górę
 jedna strzała zaginęła
 pewnie spadła gdzieś na chmurę.

Zbigniew Kozak

Po drugie gwizdek, czyli tzw. fiucek:

Fiucek wierzbowy

kiedy rowem śnieg już splywa
wierzba pierwsza wiosną żywa
krążą soki pije wodę
by poprawić swą urodę
wtedy wierzbę o gałązkę proszę
i do domu ją przynoszę
biorę z kuchni nożyk mały
i wycinam w niej kanały
powolutku gałązeczkę skrobię
tak mój „fiucek” robię
nim zafiukam by chłopaki usłyszały
swoje „fiucki” też skrobały
całą wioskę rozfiukamy
i tak wiosnę przywitamy.
(Zbigniew Kozak)
Po trzecie łódeczkę:
„Łódeczka z kory”
wiosna na dwór co dzień woła
płyną stróżki
z resztek bieli dookoła
strugać łódkę z kory
przyszła pora
gdzie ją znaleźć
tato gdzie ta kora?
na podwórku
tam przy pniaku
mój kochany nieboraku
gdzie na drzewo jest komora
leży sobie twoja kora
z kawałeczka który wyszukałem
szczorykiem łódkę wystrugałem
w samym środku otworek zrobiłem
w tym otworze z patyczka maszt postawiłem
na nim żagiel wetknąłem z papierka
taki kolorowiuśki
który rozwinąłem z mojego cukierka
ileż łódeczka moja
przewiozła patyczków

ileż różnych kolorowych kamyczków
rwące potoki pokonywała
dzielna i wspaniała
a gdy czasem się wyrwała
na nowo na wodzie stawiąłem
bo moją łódeczkę
z kory sobie wystrugałem

Zbigniew Kozak

Sport i turystyka

Nagrody Starosty Puławskiego dla zawodników, trenerów i innych osób osiągniętych wybitne wyniki sportowe w 2014

28 kwietnia 2015 r. w puławskim Starostwie odbyła się ceremonia wręczenia Nagród Starosty Puławskiego dla zawodników, trenerów i innych osób osiągniętych wybitne wyniki sportowe w 2014 r. Ponadto wręczono Puchary dla zwycięskich szkół w Punktacji Powiatu Puławskiego w Klasyfikacji Szkół w Punktacji Powiatu Puławskiego 2013/2014 – Powiatowe Współzawodnictwo Szkół. Uroczystość zgromadziła najlepszych sportowców z naszego powiatu. Sportowcy otrzymali nagrody z rąk Starosty Puławskiego Witolda Popiołka, Wicestarosty Michała Godlińskiego, Członka Zarządu Powiatu Leszka Gorgola i Przewodniczącego Komisji Kultury, Promocji i Sportu Arkadiusza Małeckiego.

Przedstawiciele szkół nagrodzonych w Igrzyskach Powiatowego Współzawodnictwa Szkół ze Starostą Puławskim W. Popiołkiem i Wicestarostą M. Godlińskim

Starosta Puławski W. Popiołek nagradza zawodników i trenerów

Wyróżnienia dla drużyny i trenerów KS „Azoty Puławy”

Starosta Puławski W. Popiołek nagradza zawodników KS „Wisła”

Nagrodzeni w Licealiadzie Powiatowego Współzawodnictwa Szkół

Lista laureatów: Adamczyk Adam, Bachan Dominika, Bochenkiewicz Marcin, Bochenkiewicz Michał, Bogdanov Vadim, Bojek Bernard, Borucki Robert, Borys Aleksandra, Brito Mariusz, Czerniak Konrad, Ćwikliński Paweł, Deja Filip, Dropek Piotr, Drożdziel Marta, Feledyn Katarzyna, Filipowski Filip, Furtak Rafał, Ganc Inga, Gąsiorowski

Paweł, Gibuła Karolina, Góra Antonina Maria, Grzelak Paweł, Guz Witold, Haba Grzegorz, Janusz Michał, Jeziorski Rafał, Kamiński Adrian, Kazimierczak Mateusz, Kiernicki Tadeusz, Kietliński Wojciech, Kluziak Karol, Kordula Marcin, Kotarska Emilia, Kowal Marcin, Kowalik Paweł, Krajewski Przemysław, Kryczka Sebastian, Kucio Krzysztof, Kurowski Marcin, Kus Mateusz, Kuzioła Łukasz, Leszczyńska Julia, Łyżwa Krzysztof, Maciejuk Filip, Majewska Adrianna, Majewska Zuzanna, Małkus Robert Dariusz, Masłowski Piotr, Michalska Martyna, Nakończy Artur, Pękała Piotr, Płaczkowski Jakub, Przybylski Rafał, Rašimas Vilus, Rodzik Paulina, Sadurski Mateusz, Sałecki Michał, Skrabania Adam, Sobol Jan, Soliński Jakub, Starek Jan, Szyba Michał, Śliwiński Kamil, Świdorski Łukasz, Tąjer Kaja, Tarabochia Marko, Węgrzyn Jakub, Wojewódka Adam, Wójcik Witold, Zasada Julia, Zdun Paweł, Zdybel Aleksander, Zuchniarz Aleksandra, Żybura Nikola.

Lista zwycięskich szkół:

Igrzyska:

- I. SP nr 10 im. A. Mickiewicza w Puławach
- II. SP nr 1 im. T. Kościuszki w Puławach
- III. SP nr 2 im. K. K. Baczyńskiego w Puławach

Gimnazjada:

- I. PG nr 2 im. w Puławach
- II. PG nr 4 im. w Puławach;
- III. PG w im. . E. M. Andriollego Nałęczowie

Licealiada:

- I. I LO im. Ks. A. J. Czartoryskiego w Puławach;
- II. ZSO nr 1 im. KEN II LO w Puławach
- III. ZSO nr 2 im. F. D. Książnika III LO w Puławach

Imprezę prowadził kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki Andrzej Wenerski, a występ wokalistek z Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach przygotował Mariusz Oleśkiewicz – dyrektor placówki.

Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, Starostwo Powiatowe w Puławach

Co nowego na budowie hali sportowej

Zespół Szkół Technicznych
ZST
Puławy
im. Marii Skłodowskiej-Curie

Już tylko kilka miesięcy pozostało do odbioru hali sportowej, która powstaje przy Zespole Szkół Technicznych w Puławach – placówki, której organem prowadzącym jest Powiat Puławski. Inwestycja jest realizowana przy współfinansowaniu z dotacji przyznanej Powiatowi Puławskiemu przez Ministerstwo Sportu i Turystyki w wysokości 1.400.00 zł. Całkowita kwota zadania wynosi 5.659.470 zł.

Środki przeznaczone przez Ministerstwo na rzecz budowy hali sportowej przy ZST w Puławach pochodzą z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej. Inwestycja została umieszczona w Wojewódzkim Wieloletnim Programie Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Lubelskiego, co dodatkowo świadczy o jej randze.

Nowa hala sportowa przy ZST w Puławach – prace na ukończeniu

Budowę rozpoczęto 28 kwietnia 2014 r. Wykonawca robót budowlanych został wyłoniony w drodze przetargu nieograniczonego. W hali sportowej o powierzchni ok. 1170 m² i wysokości 7,5 m mieścić się będzie pełnowymiarowe boisko do gry w piłkę ręczną. Salę będzie można podzielić na trzy części, z których każda pomieści małe boisko do gry w koszykówkę. Na piętrze będą trybuny otwarte na salę sportową z 260 miejscami siedzącymi oraz pełne zaplecze socjalne. Dodatkowo na hali zaplanowano pomieszczenia sportowo-rekreacyjne: siłownię i salę ćwiczeń z własnym zapleczem socjalnym. Hala na poziomie parteru będzie w pełni przystosowana do korzystania przez osoby niepełnosprawne.

Nowością w Puławach i okolicach stanie się ścianka wspinaczkowa, której wykonanie również zaplanowano w ramach realizacji inwestycji.

*Andrzej Wenerski na podstawie informacji Joanny Cynarskiej z Wydziału Rozwoju i Inwestycji Starostwa Powiatowego w Puławach
fot. Kamil Madejski*

VI Turniej Piłki Nożnej Samorządowców Powiatu Puławskiego

W sobotę, 13 czerwca 2015 r. na boisku „Orlik” przy I Liceum Ogólnokształcącym im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach odbył się VI Turniej Piłki Nożnej Samorządowców Powiatu Puławskiego. Od samego początku na boisku panowała sportowa rywalizacja.

Pierwsze miejsce w turnieju wywalczyła drużyna z Końskowoli. Drugie miejsce zajęli sportowcy z Puław (reprezentacja Urzędu Miasta Puławy), a trzecie z Kazimierza Dolnego. Zawodnicy Starostwa Powiatowego zajęli czwarte miejsce. Królem strzelców turnieju został Damian Miroński z kazimierskiego zespołu.

Tytuł najlepszego zawodnika z poszczególnych drużyn uzyskali:

- ▶ Artur Poniewierski (KP Policji w Puławach);
- ▶ Karol Karczmarski (Powiatowy Urząd Pracy);
- ▶ Paweł Zając (drużyna UG Żyrzyn);
- ▶ Krzysztof Ochal (drużyna UM Puławy);
- ▶ Mateusz Karaś (drużyna Starostwa Powiatowego w Puławach);
- ▶ Bartłomiej Bieniek (drużyna UM Kazimierz Dolny);
- ▶ Arkadiusz Burek (drużyna UG Końskowola).

Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, Starostwo Powiatowe w Puławach

Mistrzostwa Polski MOW w piłkarskich szóstkach

2 czerwca 2015 r. w Puławach po raz kolejny odbyły się Mistrzostwa Polski MOW w piłkarskich szóstkach na boiskach trawiastych. To już 14. edycja mistrzostw, z czego 7 rok jesteśmy

organizatorem tej imprezy.

Cele i zadania turnieju:

- ▶ popularyzacja piłki nożnej wśród wychowanków;
- ▶ wdrażanie do zorganizowanej i aktywnej formy wypoczynku i rekreacji;
- ▶ wyłanianie uzdolnionej młodzieży celem dalszego szkolenia w sekcjach i klubach sportowych;
- ▶ wyłonienie najlepszej drużyny;
- ▶ integracja ze środowiskiem.

W turnieju finałowym uczestniczyły drużyny, które wygrały swoją grupę eliminacyjną, mistrz z poprzedniego roku oraz gospodarz MOW Puławy. Rozgrywki prowadzone były w systemie każdy z każdym (2 x 10 minut z przerwą 3 minutową). Mecze rozgrywane były na obiektach sportowych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Kaniowczyków w Puławach.

Na zawodach byli obecni przedstawiciele współorganizatora turnieju, którym było Starostwo Powiatowe w Puławach: wicestarosta Michał Godliński i kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki Andrzej Wenerski, a także Urzędu Miasta w Puławach oraz sponsorzy: firma AGROCHEM Puławy Sp. z o.o., PKO, PZU, Teem Hurtownia Łodów, Ryb i Mrożonek Tomasz Lynkiewicz w Puławach. Prezes drużyny ekstraklasy Górnik Łęczna, Artur Kapelko podarował piłkę do gry z podpisaniami drużyny Górnik Łęczna. Od kilku miesięcy istnieje współpraca naszej placówki z Klubem Górnik Łęczna, a wychowankowie zapraszani są na mecze, z czego z wielką przyjemnością korzystają.

Klasyfikacja końcowa drużyn MOW w IV Mistrzostwach Polski MOW w piłkarskich szóstkach na boiskach trawiastych: I. Łobżenica, II. Jaworza, III. Borowia, IV. Puławy, V. Wrocław, VI. Lidzbark Warmiński.

Rozgrywki piłkarskich szóstek na boiskach trawiastych

Nagrody dla uczestników mistrzostw

Spośród wszystkich zawodników udało się wyłonić tych najzdolniejszych i najlepszych. Najlepszym Bramkarzem okazał się Eryk Guziak z MOW w Puławach, Królem Strzelców Rafał Dzbański z MOW w Borowi, MVP XII Mistrzostw został Dawid Hudzik z MOW we Wrocławiu.

Małgorzata Cywka, pedagog MOW Puławy

II Mistrzostwa Polski MOW w Wędkarstwie Sławikowym

W dniach 13-14 czerwca 2015 r. reprezentacja Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Puławach w składzie Michał Fryszkowski i Michał Pitek, pod opieką Tomasza Teodorowicza i Łukasza Pluty, wzięła udział w II Mistrzostwach Polski Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych w Wędkarstwie Sławikowym Rudy 2015.

W pierwszym dniu organizatorzy zapewnili wiele atrakcji uczestnikom zawodów. Impreza rozpoczęła się od przejażdżki kolejką wąskotorową, następnie zwiedzania Pocysterskiego Zespołu Klasztorno-Pałacowego. Wieczo-

Drużyna wędkarzy MOW Puławy na III miejscu w Mistrzostwach Polski

rem wszyscy oglądali mecz Polska-Gruzja, a dzień zakończyli wspólnym ogniskiem.

W drugim dniu, po oficjalnym otwarciu mistrzostw, rozpoczęła się 3,5 godzinna rywalizacja, w której uczestniczyło 8 drużyn. Po oficjalnym ważeniu ryb okazało się, że Indywidualnym Mistrzem Polski w wędkarstwie sławikowym został wychowanek MOW Puławy – Michał Fryszkowski z wynikiem 6,76 kg. Złowił on również największą rybę zawodów – lina o wadze 1,99 kg, za co otrzymał okazały puchar. Drugi z naszych wychowanków Michał Pitek z wynikiem 2,16 kg zajął 10 miejsce.

Po zsumowaniu wyników zawodników okazało się, że drużyna MOW Puławy zajęła III miejsce w Mistrzostwach Polski z wynikiem 8,92 kg.

Dziękujemy dyrekcji Ośrodka za pomoc w zorganizowaniu wyjazdu na zawody oraz firmom: Jaxon, Gut-mix, Daget, Balsax, Stil, Stynka za pomoc w wyposażeniu drużyny w niezbędny sprzęt wędkarski, zanęty i przynęty na zawody.

Tomasz Teodorowicz

Michał Fryszkowski – mistrz Polski w wędkowaniu sławikowym

XXIX Lubelski Rajd Pojazdów Zabytkowych

W dniach 4-7 czerwca 2015 r. na terenie Powiatu Puławskiego odbył się XXIX Lubelski Rajd Pojazdów Zabytkowych – IV Runda Mistrzostw Polski Pojazdów Zabytkowych, organizowanym przez Koło Pojazdów Zabytkowych przy Automobilklubie Lubelskim. Przedsięwzięcie było objęte patronatem honorowym Starosty Puławskiego Witolda Popiołka. Patronat nad imprezą objęli również: Prezydent Miasta Puławy, burmistrz Kazimierza Dolnego, wójt gminy Puławy, a także burmistrz Poniatowej oraz starosta opolski. Powiat Puławski przyłączył się do organizacji rajdu poprzez ufundowanie pucharów dla laureatów konkursu pojazdów zabytkowych.

Tym razem bazą rajdu był Kazimierz Dolny i Dom Dziennikarza. Do udziału w rajdzie zgłosiło się około 50 załóg w pojazdach zabytkowych.

Patronat medialny nad imprezą objęły miesięczniki: „AUTOMOBILISTA” oraz „CLASSICAUTO”

*Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, Starostwo Powiatowe w Puławach
fot. J. Żurkowska*

Pakiety turystyczne

SWISS CONTRIBUTION 11 czerwca 2015 r. w Starostwie Powiatowym w Puławach odbyło się pierwsze spotkanie dotyczące stworzenia i opracowania pakietów turystycznych obejmujących obszar Powiatu Puławskiego i gminy Wojciechów.

Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele firm oferujących usługi turystyczne, przedstawiciele instytucji oraz beneficjenci projektu „EUROszansa dla Lubelszczyzny”, którzy mają do zaoferowania turystyce swoje usługi. Przewidywane są kolejne spotkania, w wyniku których zostanie stworzonych 10 pakietów turystycznych dla różnych odbiorców. Opracowane zostaną pakiety 1-, 2- i 3-dniowe.

Stworzenie gotowych pakietów pozwoli na lepsze wykorzystanie zasobów turystycznych regionu ze szczególnym uwzględnieniem atrakcji i usług Beneficjentów projektu „EUROszansa dla Lubelszczyzny.” W długim okresie będzie to sprzyjało wymianie najlepszych praktyk pomiędzy oferentami usług turystycznych, wzajemnemu wsparciu, wspieraniu wymiany handlowej oraz ruchu turystycznego.

Oprócz stworzenia pakietów wykonana zostanie również inwentaryzacja atrakcji turystycznych. Lista atrakcji turystycznych będzie stanowiła dodatkową opcję wyboru w stosunku do zaprojektowanych pakietów turystycznych. Oferty turystyczne będą podzielone na segmenty, np. oferty dla rodzin z dziećmi, dla seniorów itp. i powinny być zbieżne z zaproponowanymi pakietami.

Każda z zaproponowanych atrakcji będzie posiadać krótki opis atrakcji, dokładny adres z numerem telefonu, mailem.

Przewidywana data opublikowania gotowych pakietów oraz listy atrakcji turystycznych to koniec września 2015 r. O kolejnych etapach pracy nad pakietami będą Państwo informowani na stronie internetowej projektu www.euroszansa.pl

*Małgorzata Lachtara
Biuro projektu „EUROszansa dla Lubelszczyzny”*

W. Czerniec, prezes Zarządu Polskiej Federacji Turystyki Wiejskiej „GG”

Powiat Puławski na targach turystycznych

Wyróżnienie dla Powiatu Puławskiego na Międzynarodowych Targach Turystyki w Opolu

Stoisko Powiatu Puławskiego zostało wyróżnione na Międzynarodowych Targach Turystyki „W Stronę Słońca” w Opolu za szlaki turystyczne Krainy Lessowych Wąwozów. Przedsięwzięcie, w którym nasz Powiat uczestniczył w związku z realizacją projektu „Promocja Powiatu Puławskiego w kontekście rozwoju inteligentnych specjalizacji regionu”, współfinansowanego ze środków EFRR i dotacji krajowej, odbywało się w dniach 15-17 maja 2015 r. Na puławskim stoisku promowaliśmy nasz potencjał turystyczny prezentując miasta i gminy Powiatu Puławskiego, podmioty z branży turystycznej oraz lokalne stowarzyszenia działające na rzecz turystyki – LGD „Zielony Pierścień” i LOT „Kraina Lessowych Wąwozów”.

Ze strony Powiatu stoisko obsługiwali: Waldemar Mokrzycki – kierownik Wydziału Rozwoju i Inwestycji, Andrzej Wenerski – kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki wraz z pracownikami Wydziału: Anną Ziolką i Patrycją Górecką.

Stoisko Powiatu Puławskiego na targach w Opolu

Targi Turystyki Weekendowej „Atrakcje Regionów” w Chorzowie

Liczni turyści odwiedzili stoisko Powiatu Puławskiego na Targach Turystyki Weekendowej „Atrakcje Regionów” w Chorzowie. Przedsięwzięcie, w którym nasz Powiat uczestniczył w związku z realizacją projektu „Promocja Powiatu Puławskiego w kontekście rozwoju inteligentnych specjalizacji regionu”, współfinansowanego ze środków EFRR i dotacji krajowej, odbywało się w dniach 22-24 maja 2015 r. Na puławskim stoisku promowaliśmy nasz potencjał turystyczny, prezentując miasta i gminy powiatu puławskiego, podmioty z branży turystycznej oraz lo-

Stoisko Powiatu Puławskiego na targach w Chorzowie

kalne stowarzyszenia działające na rzecz turystyki – LGD „Zielony Pierścień” i LOT „Kraina Lessowych Wąwozów”. Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się zaprezentowana galeria malarstwa z naszego regionu oraz degustacja produktów regionalnych. Dodatkową atrakcją był również konkurs wiedzy o Ziemi Puławskiej.

Ze strony Powiatu stoisko obsługiwali pracownicy Starostwa Powiatowego w Puławach: Joanna Cynarska, Patrycja Górecka, Marcin Berłowski i Andrzej Wenerski.

Powiat Puławski na Międzynarodowych Targach Szczecińskich – ORGANIC

W dniach 9-10 maja 2015 r. Powiat Puławski uczestniczył w targach gospodarczych (żywnościowych) ORGANIC w Szczecinie, w ramach realizacji projektu „Promocja Powiatu Puławskiego w kontekście rozwoju inteligentnych specjalizacji regionu”, współfinansowanego ze środków EFRR i dotacji krajowej.

Na puławskim stoisku promowaliśmy nasz potencjał turystyczny i gospodarczy w zakresie żywności ekologicznej oraz produktów regionalnych, a także polskich leków bioweterynaryjnych z firmy BIOWET.

Stoisko Powiatu Puławskiego na targach w Szczecinie

Nie zabrakło materiałów prezentujących potencjał naukowy regionu związany z gospodarką żywnościową: Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – PIB, Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – PIB.

Zaprezentowano również miasta i gminy Powiatu Puławskiego oraz lokalne stowarzyszenia działające na rzecz turystyki – LGD „Zielony Pierścień” i LOT „Kraina Lessowych Wąwozów”.

Ze strony Powiatu stoisko obsługiwali: Leszek Gorgol – Członek Zarządu Powiatu, Monika Zych – Sekretarz Powiatu, Andrzej Wenerski – kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, Marlena Próchniak – pracownik Wydziału Rozwoju i Inwestycji.

Serdecznie dziękujemy wszystkim gościom stoisk Powiatu Puławskiego i zachęcamy do odwiedzenia Ziemi Puławskiej.

Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki, Starostwo Powiatowe w Puławach

Powiatowe zmagania strzeleckie młodzieży

Z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja Liga Obrony Kraju w Puławach zorganizowała powiatowe zawody w strzelaniu z broni pneumatycznej dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Zawody przeprowadzono na strzelnicy przy ul. Wróblewskiego 10 w Puławach. Wzięło w nich udział 65 osób (9 drużyn). Zawodnicy strzelali z karabinka pneumatycznego CZ200T na odległość 10 m z pozycji stojącej. Dokonano klasyfikacji drużynowej z podziałem na szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne oraz klasyfikacji indywidualnej dziewcząt i chłopców z uwzględnieniem podziału na rodzaje szkół (jw.).

Zawody zostały zorganizowane przez Lubelski Zarząd Wojewódzki Ligi Obrony Kraju oraz Powiatowy Zarząd Ligi Obrony Kraju w Puławach, przy wsparciu finansowym Powiatu Puławskiego. Nad sprawnym przebiegiem rywalizacji czuwali: Stanisław Stępień – sędzia sportowy kl. III oraz Andrzej Brzeski. Puchary w imieniu starosty puławskiego wręczył zwycięzcom Andrzej Wenerski, kierownik Wydziału Promocji, Kultury, Sportu i Turystyki Starostwa Powiatowego w Puławach.

Wyniki zawodów:

Klasyfikacja drużynowa szkół ponadgimnazjalnych:

- I. ZS nr 3 im. M. Dąbrowskiej w Puławach, Drużyna I – 318 pkt.
- II. ZS nr 3 im. M. Dąbrowskiej w Puławach, Drużyna II – 304 pkt.
- III. ZST im. M. Curie-Skłodowskiej w Puławach, Drużyna I – 304 pkt.
- IV. Centrum Kształcenia Zawodowego w Puławach – 283 pkt.

Uczestnicy zawodów podczas strzelania z broni pneumatycznej

- V. ZS im. Zygmunta Chmielewskiego w Nałęczowie – 260 pkt.
- VI. ZST im. M. Curie-Skłodowskiej w Puławach, Drużyna II – 230 pkt.
- VII. ZS Katolickich im. św. Brata Alberta w Puławach – 228 pkt.

Klasyfikacja drużynowa szkół gimnazjalnych:

- I. PG nr 3 im. Polskich Noblistów w Puławach, Drużyna I – 301 pkt.
- II. PG im. E.M. Andriollego w Nałęczowie – 261 pkt.
- III. PG im. E.M. Andriollego w Nałęczowie – 246 pkt.
- IV. PG w Wąwolnicy, Drużyna I – 224 pkt.
- V. PG nr 1 im. Jana Pawła II w Puławach, Drużyna I – 222 pkt.
- VI. PG w Wąwolnicy, Drużyna II – 221 pkt.
- VII. PG nr 4 im. KEN w Puławach – 220 pkt.
- VIII. PG nr 3 im. Polskich Noblistów w Puławach, Drużyna II – 197 pkt.
- IX. PG nr 1 im. Jana Pawła II w Puławach Drużyna II – 146 pkt.

Klasyfikacja indywidualna dziewczęta szkoły ponadgimnazjalne:

- I. Milena Górską – 87 pkt.
- II. Daria Słyk – 80 pkt.
- III. Dominika Marek – 80 pkt.

Klasyfikacja indywidualna chłopcy szkoły ponadgimnazjalne:

- I. Krzysztof Smolak – 87 pkt.
- II. Krystian Kula – 84 pkt.
- III. Piotr Trzciniński – 84 pkt.

Klasyfikacja indywidualna dziewczęta szkoły gimnazjalne:

- I. Oliwia Chabros – 76 pkt.
- II. Patrycja Kosiewska – 72 pkt.
- III. Alicja Piłat – 55 pkt.

Zwycięzcy uczniowie z PG nr 3 w Puławach

Zwycięzcy uczniowie z ZS nr 3 w Puławach

Klasyfikacja indywidualna chłopcy szkoły gimnazjalne

- I. Bartłomiej Marciniak – 86 pkt.
- II. Dariusz Szczepański – 85 pkt.
- III. Krzysztof Książniak – 84 pkt.

*Agata Majcher na podst. inf. Andrzeja Ufnala,
prezesa ZP LOK w Puławach
fot. Andrzej Brzeski*

Z OSTATNIEJ CHWILI

Nagrody Starosty Puławskiego „Być Najlepszym”

25 czerwca 2015 r. w Puławskim Ośrodku Kultury „Dom Chemika” odbyło się wręczenie Nagród Starosty Puławskiego – „Być Najlepszym” dla uczniów szkół, których organem prowadzącym lub dotującym jest Powiat Puławski.

- Nagrody przyznano w następujących kategoriach:
- ▶ za średnią ocen co najmniej 4,50 w zasadniczej szkole zawodowej i gimnazjum;
  - ▶ w technikum co najmniej 4,75,
  - ▶ w liceum ogólnokształcącym co najmniej 5,00;
  - ▶ za osiągnięcia indywidualne tj. zakwalifikowanie do przedmiotowej olimpiady międzynarodowej, zajęcie miejsc od 1 do 10 w przedmiotowej olimpiadzie centralnej, zajęcie miejsc od 1 do 3 w przedmiotowej olimpiadzie wojewódzkiej, zajęcie miejsc od 1 do 3;
  - ▶ w artystycznych konkursach na szczeblach: międzynarodowym, centralnym, wojewódzkim;
  - ▶ uczniom lub zespołom uczniów biorących udział w przygotowaniu i realizacji projektów związanych z tematyką historyczną, obywatelską, samorządową, wychowaniem patriotycznym oraz tematyką ekologiczną i promującą zdrowy styl życia o zasięgu przynajmniej regionalnym (powiatowym).

Nagrody finansowe o łącznej wartości 58.750 zł przyznano 134 uczniom i zespołom uczniów. Nagrodę Główną – dla najlepszego ucznia za średnią ocen i osiągnięcia indywidualne w roku szkolnym 2014/2015 przyznano Krzysztofowi Kafłowi – uczniowi I Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach.

Wśród nagrodzonych przez Starostę Puławskiego uczniów, największą liczbę stanowili uczniowie I Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach – nagrody za średnią ocen otrzymało – 55 uczniów, za osiągnięcia indywidualne – 7 uczniów, za osiągnięcia zespołowe – 4 zespoły uczniów.

Nagrody za wysoką średnią otrzymało również 44 uczniów, w tym: 1 uczeń z Zespołu Szkół Europejskich w Puławach, 2 uczniów z Zespołu Szkół Katolickich w Puławach, 2 uczniów z Zespołu Szkół w Kazimierzu Dolnym, 5 uczniów z Zespołu Szkół nr 2 w Nałęczowie, 4 uczniów z Zespołu Szkół nr 2 w Puławach, 3 uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach, 3 uczniów z Zespołu Szkół Agrobiznesu w Klementowicach, 2 uczniów z Zespołu Szkół nr 3 w Puławach,

Starosta Puławski W. Popiołek, radny J. Wawerski, dyrektor I LO w Puławach B. Trzczińska-Staszczuk wyczytują listę najlepszych uczniów

Starosta Puławski W. Popiołek, wręcza nagrodę najlepszej uczennicy

Starosta Puławski W. Popiołek i wiceprzewodniczący Rady Powiatu A. Zasada wręczają najlepszym uczniom nagrody

Starosta Puławski W. Popiołek, wiceprzewodniczący Rady Powiatu A. Zasada i dyrektor ZS nr 2 w Nałęczowie K. Teper wręczają nagrodę najlepszej uczennicy

5 uczniów z Zespołu Szkół nr 1 w Puławach i 17 uczniów z Zespołu Szkół Technicznych w Puławach. Najwyższą ocenę średnią – 5,80 uzyskał uczeń z Zespołu Szkół Technicznych w Puławach.

Za osiągnięcia indywidualne oprócz uczniów z I Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach nagrodzono także 9 uczniów, w tym: 1 ucznia z Zespołu Szkół Europejskich w Puławach, 2 uczniów z Zespołu Szkół nr 2 w Puławach, 2 uczniów ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach, 1 ucznia z Zespołu Szkół nr 3 w Puławach, 2 uczniów z Zespołu Szkół nr 1 w Puławach i 1 ucznia z Zespołu Szkół Technicznych w Puławach.

W kategorii za osiągnięcia zespołowe znalazł się 1 zespół uczniów z Zespołu Szkół nr 2 w Puławach, 2 zespoły ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach, 3 zespoły uczniów z Zespołu Szkół Agrobiznesu w Klementowicach, 2 zespoły z Zespołu Szkół nr 3 w Puławach, 6 zespołów uczniowskich z Zespołu Szkół nr 1 w Puławach i 1 zespół z Zespołu Szkół Technicznych w Puławach. Ogólnie w tej kategorii przyznano 19 nagród łącznie z zespołami z I Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach.

Gala „Być Najlepszym” została uświetniona występami artystycznymi wychowanków Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach, Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Puławach, Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach oraz uczniów I Liceum Ogólnokształcącego im. Ks. A.J. Czartoryskiego w Puławach.

Beata Michalek, Wydział Edukacji, Starostwo Powiatowe w Puławach

Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”

Powiat Puławski w 2015 r. kolejny raz przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach.

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Program obejmuje następujące obszary wsparcia:

A. MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywność społeczną i zawodową, w tym:

1. **Obszar A** – likwidacja bariery transportowej:
Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B.
2. **Obszar B** – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:
Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.
3. **Obszar C** – likwidacja barier w poruszaniu się:
Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne;

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne.

4. Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

B. MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Termin składania wniosków:

- ▶ dla modułu I: od 15 czerwca do 30 sierpnia 2015 r.
- ▶ dla modułu II: od 1 września do 10 października 2015 r.

Szczegółowe informacje oraz wnioski do programu można uzyskać w siedzibie PCPR w Puławach:

al. Królewska 3, 24-100 Puławy

tel. 81 888 04 92 w. 4 i 5

pcpr_pul@tlen.pl

lub na stronie internetowej www.pcpr.pulawy.pl.

Jolanta Pruchniak, pracownik socjalny ds. osób niepełnosprawnych, PCPR w Puławach

Przebudowany Trakt Porodowy w Oddziale Położniczo-Ginekologicznym SP ZOZ w Puławach już służy pacjentkom

Starosta Puławski Witold Popiołek wziął udział w uroczystym otwarciu nowego Traktu Porodowego puławskiego szpitala, które odbyło się 30 czerwca 2015 r. Po części oficjalnej prowadzonej przez dr n. med. Ewę Warchoł-Sławińską (pełniącą obowiązki dyrektora SP ZOZ w Puławach) goście mieli możliwość obejrzenia prezentacji poświęconej specyfice opieki okołoporodowej nad matką i dzieckiem, przygotowanej przez mgr Katarzynę Tabor – pielęgniarkę oddziałową.

Prace budowlane w oddziale rozpoczęły się jesienią 2014 r. Pierwsze porody w poprawionych warunkach przyjęto już 24 czerwca 2015 r. Kubatura nowego Traktu Porodowego to 293 m² z podziałem na:

- ▶ Salę porodową (44 m²) z podziałem na 2 boksy;
- ▶ Salę porodów rodzinnych z wanną do prowadzenia porodu w I okresie (23,23 m²);
- ▶ Salę przedporodową (17,16 m²);
- ▶ Salę poporodową (22,30 m²);
- ▶ Salę cięć (50 m²) z wydzielonymi pomieszczeniami użytkowymi: zabiegowymi, administracyjnymi i porządkowymi;
- ▶ 2 łazienki z pełnym węzłem sanitarnym do dyspozycji pacjentek sal przedporodowej i porodowej.

Zarówno Sala Porodowa, jak i Sala cięć posiadają Kąć Noworodka, wyposażony w niezbędny sprzęt do realizacji zabiegów pielęgnacyjno-leczniczych w pierwszych chwilach życia dziecka. Wszystkie pomieszczenia są funkcjonalne i ergonomiczne. Znacząco poprawiają one warunki porodów i pobytu pacjentek oraz warunki pracy personelu położniczo-lekarskiego. Wyposażenie wykonane jest z materiałów łatwych do utrzymania w czystości (mycie i dezynfekcja). Istotny walor stanowi wprowadzenie śluzu umywalkowo-fartuchowej dla rodzin pacjentek, co służy podniesieniu bezpieczeństwa epidemiologicznego w oddziale. W ramach prac remontowych powstał także nowy gabinet lekarski wraz z węzłem sanitarnym (20 m²), usytuowany przed Traktem Porodowym. W oddziale wykonano prace remontowe o wartości 1.258.290 zł, z czego: 690.000 zł ufundowała Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” SA i Stowarzyszenie KIWANIS, 500.000 zł – Urząd Miasta Puławy, a 68.290 zł to środki własne SP ZOZ.

Goście uroczystości otrzymali symboliczne upominki wykonane ręcznie przez wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Puławach pod kierunkiem Ireny Rucz oraz Urszuli Kupczyk – nauczycielek plastyki i zajęć rewalidacyjnych.

Agata Majcher

Od lewej: dr n. med. Ewa Warchoł-Sławińska, lek. med. Alina Korzeniowska i Starosta Puławski W. Popiołek

Organizator

Starosta Puławski

Patronat Honorowy

Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Współorganizator

Wójt Gminy Wąwolnica

DOŻYNKI POWIATOWE Wąwolnica 2015

29 sierpnia 2015 r. – sobota

- 10.00 otwarcie Powiatowych Zawodów Sportowo-Pożarniczych Ochotniczych Straży Pożarnych - boisko sportowe przy ul. 3 Maja w Wąwolnicy
- 10.30 sztafeta pożarnicza
- 11.45 ćwiczenia bojowe
- 13.30 zakończenie zawodów

30 sierpnia 2015 r. – niedziela

- 12.00 msza św. w intencji rolników pod przewodnictwem ks. bp. Ryszarda Karpińskiego - Bazylika Mniejsza pw. św. Wojciecha w Wąwolnicy
- 13.00 korowód dożynkowy - przemarsz na rynek w Wąwolnicy
- 13.30 wystąpienie Starosty Puławskiego i Wójta Gminy Wąwolnica, dzielenie się chlebem, w trakcie występ Gminnej Orkiestry Dętej z Kurowa
- 13.45 wręczenie odznak honorowych „Zasłużony dla Rolnictwa” oraz nagród Starosty Puławskiego wyróżnionym rolnikom
- 14.15 Zespół Tańca Ludowego „Bystrzacy” z Wąwolnicy
- 14.30 wręczenie nagród zwycięzcom Powiatowych Zawodów Sportowo-Pożarniczych OSP
- 15.00 rozpoczęcie konkursu soltysów
- 15.30 Nałęczowska Kapela
- 15.45 Zespół śpiewaczy „Kotlinianki” z gm. Żyrzyn
- 16.00 Chór „Zorza” z Markuszowa
- 16.15 Zespół śpiewaczy „Kaolinki” z Baranowa
- 16.30 wręczenie nagród w konkursie plastycznym dla dzieci
- 16.45 Końskowolska Kapela Ludowa
- 17.00 Zespół Śpiewaczy KGW Janowice z gm. Janowiec
- 17.15 wręczenie nagród laureatom konkursu wieńców dożynkowych
- 17.30 artyści z Młodzieżowego Domu Kultury w Puławach
- 17.45 wręczenie nagród w konkursie na najładniejsze stoisko
- 18.00 Zespół Pieśni i Tańca „Powiśle” z Puław
- 18.15 wręczenie nagród laureatom konkursów: potraw regionalnych, soltysów
- 18.45 Kazimierska Kapela Biesiadna
- 19.00 Zespoły: „Bystrzacy”, „Ariadny”, „Seniorzy” z Wąwolnicy
- 19.30 Zespół „Cyganeria” z gm. Puławy
- 20.00 koncert zespołu PAWKIN
- 21.30 zabawa ludowa - dj Pepe

Zapraszamy

Partnerzy:

Miasto Puławy

PUŁAWY

Nadleśnictwo Puławy

Patronat medialny

